

NYHETSTIDNINGEN 8 SIDOR

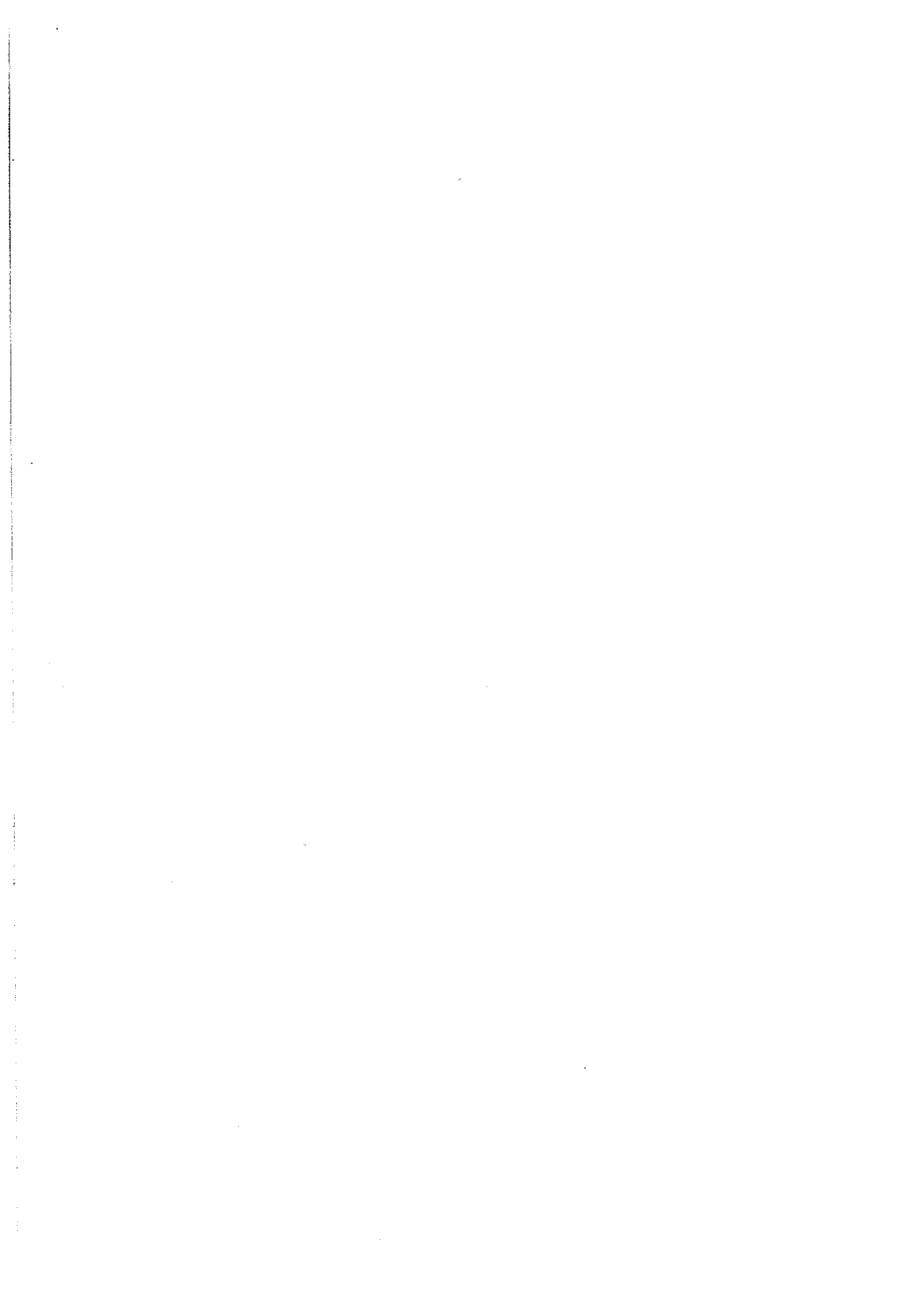
- innehåll, spridning
och läsning

av

Monica Löfgren

ARBETSRAPPORT NR 52

ISSN 0283-6696

Förord

Generellt gäller att förståndshandikappade endast har mycket små möjligheter att tillgodogöra sig den nyhetsinformation som finns idag, eftersom denna inte är anpassad till deras behov och förutsättningar. Idag saknas i stort sett erfarenheter av nyhets- och informationsförmedling till begåvningshandikappade personer. Ett viktigt undantag i denna brist på informations- och nyhetsförmedling till förståndshandikappade är tidningen 8 SIDOR som utges av Stiftelsen för Lättläst Nyhetsinformation.

Föreliggande projekt har genomförts vid Avdelningen för Masskommunikation vid Göteborgs Universitet i samarbete med tidningen 8 SIDOR och med stöd av Carl Jönssons Understödsfond. Syftet har varit att undersöka tidnigens spidning, läsning och innehåll.

Rapporten består av två delar. Del 1 beskriver innehållet i 8 SIDOR. Vad finns att läsa i ett genomsnittligt nummer av 8 SIDOR och vilken typ av nyheter förmedlas? Del 2 handlar om 8 SIDORs prenumeranter. Vilka är de, hur uppfattar de tidningen och vad brukar de läsa i tidningen? Handledare i projektet är under-tecknad, för bedömningar och slutsatser i föreliggande rapport är dock författaren ensam ansvarig.

Göteborg i september 1989

Keith Roe

BAKGRUND TILL PROJEKTET

Begåvningshandikapp, förståndshandikapp och psykisk utvecklingsstörning är tre olika benämningar för samma handikapp som innebär en hämmad begåvningsutveckling eller en skada i begåvningen samt en nedsatt funktion av korttidsminnet. Det finns olika stadier av förståndshandikapp. Normalt utvecklas begåvningen i fyra stadier där det fjärde stadiet motsvarar en vuxen persons fullt utvecklade begåvning. En del människor stannar på det första, andra eller tredje stadiet. De kallas förståndshandikappade. Begåvningsstadier brukar också kallas för abstraktionsnivåer. Den första nivån kallas för A-stadiet, den andra för B-stadiet och den tredje för C-stadiet (Ds U 1985:7).

På A-stadiet kan människan knappast tillgodogöra sig någon nyhetsinformation, inte ens i förenklad form. Även på B-stadiet kan värdet av förenklad nyhetsinformation ifrågasättas och det är nödvändigt att nyheterna förmedlas med hjälp av både ljud och bild. För personer med ett begåvningshandikapp på C-stadiet är både behovet av, och möjligheten att ta emot nyhetsinformation större. De kan även tillgodogöra sig förenklad nyhetsinformation i skriftlig form (Ibid). Alla som befinner sig på C-nivån och en del av de som befinner sig på B-nivån bör alltså kunna vara målgrupper för en förenklad nyhetsinformation.

Idag saknas i stort sett erfarenheter av nyhets- och informationsförmedling till begåvningshandikappade personer, Men ett viktigt undantag utgör nyhetstidningen 8 SIDOR som utges av Stiftelsen för Lättläst Nyhetsinformation. Tidningen utkommer en gång per vecka, dels i tryckt version och dels i kassettversion. 8 SIDOR utkom med sitt första nummer i oktober månad 1984. Från och med januari 1985 började tidningen ges ut var fjortonde dag och sedan mitten av augusti samma år utkommer tidningen med ett nummer per vecka.

Den bakomliggande idén med 8 SIDOR är att ge ut en tidning med allmänna nyheter av rikskaraktär som är kortfattad, bildrik samt skriven på enkel svenska. Den utformas med tanke på vuxna människor som är lätt eller måttligt förståndshandikappade. Tidningen skall också vara politiskt obunden. Syftet med 8 SIDOR är att skriva för en speciell målgrupp och då snarare med avseende på hur nyheter och annat material framställs än på vad som tas upp i tidningen. Det nyhetsmaterial som förekommer i 8 SIDOR hämtas till stor del från ett antal svenska dagstidningar. Det omarbetas sedan och skrivs om på ett enkelt och lättfattligt språk. Tidningen finns också intalad på kassett som förmedlas utan extra kostnad till prenumeranterna.

8 SIDOR har fortlöpande utvärderats och det har visat sig att tidningen tycks ha lättast att nå ut till den grupp förståndshandikappade som är inskrivna under omsorgslagen och kan anses ha ett måttligt eller lindrigt förståndshandikapp (DsU 1985:7). De begåvningshandikappade som inte är inskrivna nås i betydligt mindre utsträckning. Studier med syfte att förklara hur den förståndshandikappade förstår tidningsinnehållet har också bedrivits (DsU 1985:6).

Det projekt som ligger till grund för denna rapport har genomförts vid Avdelningen för Masskommunikation vid Göteborgs Universitet i samarbete med tidningen 8 SIDOR och med stöd av Carl Jönssons Understödsfond. Syftet har varit att undersöka tidningens spidning, läsning och innehåll.

Rapporten består av två delar. Del 1 beskriver innehållet i 8 SIDOR. Vad finns att läsa i ett genomsnittligt nummer av 8 SIDOR och vilken typ av nyheter förmedlas? Del 2 handlar om 8 SIDORs läsare och prenumeranter. Vilka är de, hur uppfattar de tidningen och vad brukar de läsa i tidningen?

INNEHÅLLFÖRTECKNING DEL 1

8 SIDORs INNEHÅLL

1	INLEDNING	s	9
2	MATERIAL OCH METOD	s	10
2.1	Val av material	s	10
2.2	Val av metod	s	10
2.2.1	Innehållsanalys	s	10
2.2.2	Analys, bearbetning och jämförelser	s	11
3	REDIGERING	s	12
3.1	Artiklar och spalter	s	12
3.2	Bilder	s	13
3.3	Sammanfattning	s	14
4	VILKEN TYP AV INNEHÅLL ERBJUDS LÄSAREN ?	s	16
4.1	Olika innehållstyper i 8 SIDOR ...	s	16
4.2	... och i andra dagstidningar	s	18
4.3	Sammanfattande kommentar	s	19
5	VILKA SAKOMRÅDEN BEHANDLAS I NYHETSRAPPORTERINGEN ?	s	21
5.1	Olika sakområden i 8 SIDOR ...	s	21
5.2	... och i andra dagstidningar	s	22
5.3	Sammanfattande kommentar	s	24
6	VILKA ASPEKTER LÄGGS PÅ EN NYHET ?	s	25
6.1	Olika perspektiv i 8 SIDOR och i andra dagstidningar	s	25
6.2	Hur vinklas nyheterna i 8 SIDOR ?	s	26
6.3	Sammanfattande kommentar	s	27
7	HUR SER VÄRLDEN UT ?	s	29
7.1	Förhållandet mellan inrikes- och utrikesnyheter i 8 SIDOR	s	29
7.2	Inrikesrapporteringen	s	31
7.3	Utrikesrapporteringen	s	32
7.4	Sammanfattande kommentar	s	34
8	VEM FÅR VARA MED I NYHETERNA ?	s	35
8.1	Aktörer i 8 SIDOR	s	35
8.2	Sammanfattande kommentar	s	37
9	SAMMANFATTNING	s	38

INNEHÅLLSFÖRTECKNING DEL 2

8 SIDORS PRENUMERANTER OCH LÄSARE

1	INLEDNING	s	41
2	8 SIDORS PRENUMERANTER	s	42
2.1	Förändring i prenumerationsregistret, augusti 1987 - december 1987	s	43
2.2	Förändring i prenumerationsregistret december 1987 - februari 1988	s	44
2.2.1	Nettotillskottet av abonnemang	s	45
2.2.2	Nyttillkomna abonnemang	s	45
2.2.3	Upphörda abonnemang	s	46
2.2.4	Orsaker till de upphörda abonnemangen	s	46
2.3	Sammanfattning	s	51
3	SPRIDNING OCH KÄNNEDOM OM 8 SIDOR I GÖTEBORGS OCH BOHUSLÄNS LANDSTING	s	53
3.1	Urval och bortfall vid enkätundersökningen	s	53
3.2	Spridning	s	55
3.2.1	Prenumerantgruppen	s	55
3.2.2	Tidigare prenumeranter	s	57
3.3	Kännedom och intresse bland icke-prenumeranter	s	58
3.4	Sammanfattning	s	60
4	INTERVJUER MED 8 SIDORS LÄSARE I GÖTEBORGSREGIONEN	s	62
4.1	Metod	s	62
4.1.1	Urval	s	62
4.1.2	Intervjuerna	s	63
4.2	Intervjuer med förståndshandikappade	s	64
4.3	Intervjuer med dagcenterpersonal	s	68
4.4	Intervjuer med lärare	s	71
4.5	Sammanfattning	s	71
5	SAMMANFATTANDE KOMMENTAR	s	73
	Referenser	s	75
	Tabellbilaga		
	Metodbilaga		

TABELLFÖRTECKNING DEL 1

TABELL	1	Artikelbredd mätt i antal spalter (procent)	s	13
TABELL	2	Antal bilder per artikel (procent)	s	14
TABELL	3	Bildens andel av artikeln	s	14
TABELL	4	Innehållstyper i 8 SIDOR (procent av artiklar)	s	16
TABELL	5	Innehållstyper i 8 SIDOR (procent av volym)	s	17
TABELL	6	Innehållstyper i åtta svenska dagstidningar (procent av volym)	s	18
TABELL	7	Sakområden i 8 SIDORs nyhetsrapportering (procent av artiklar och volym)	s	21
TABELL	8	Sakområden i åtta svenska dagstidningars nyhetsrapportering (procent av volym)	s	22
TABELL	9	Sakområden rangordnade efter prioritet i 8 SIDOR och åtta svenska dagstidningar (beräknat på procent av volym)	s	23
TABELL	10	Perspektiv i 8 SIDOR och i åtta svenska dags- tidningar (procent av volym)	s	25
TABELL	11	Sakområdets vinkling i 8 SIDOR (procent av artiklar)	s	26
TABELL	12	Andel inrikes- och utrikesnyheter i 8 SIDOR (procent av volym)	s	29
TABELL	13	Sakområden i 8 SIDORs inrikes- och utrikes- nyheter (procent av artiklar)	s	30
TABELL	14	Inrikesnyheternas geografiska spridning (procent av artiklar och volym)	s	31
TABELL	15	Utrikesnyheternas geografiska spridning (procent av volym)	s	32
TABELL	16	Sakområden i utrikesnyheterna (procent av volym)	s	33
TABELL	17	Enskilda aktörer och företrädare i 8 SIDOR (procent av artiklar och volym)	s	35
TABELL	18	Aktörer i 8 SIDOR (procent av artiklar och volym)	s	36

TABELLFÖRTECKNING DEL 2

TABELL 1	Abonnemangens fördelning på olika typer av abonnenter, förändring över tid (procent)	s	42
TABELL 2	Nyttillkomna och upphörda abonnemang, 87-12-29 - 88-02-19 (reella tal och procent)	s	45
TABELL 3	Svarsfrekvens vid enkätundersökningen av upphörda abonnemang (procent)	s	47
TABELL 4	Upphörda prenumerationer fördelat på olika typer av prenumeranter (procent)	s	47
TABELL 5	Anledningar till upphört abonnemang	s	48
TABELL 6	Anledningar till upphört abonnemang fördelat på typ av prenumerant (procent)	s	50
TABELL 7	Svarsfrekvens vid enkätundersökningen i Göteborgs och Bohusläns Landsting	s	53
TABELL 8	Svarsfrekvens fördelat på "institutioner" vid enkätundersökningen i Göteborgs och Bohusläns Landsting	s	54
TABELL 9	Svarsfrekvens fördelad på geografiska områden vid enkätundersökningen i Göteborg och Bohusläns Landsting (procent)	s	54
TABELL 10	Prenumeration fördelat på institution (procent)	s	55
TABELL 11	Namnangivelse på abonnemanget fördelat på institution (procent)	s	55
TABELL 12	Anledningar till upphörd prenumereration (procent)	s	57
TABELL 13	Kännedom om 8 SIDOR fördelat på institution (procent)	s	58
TABELL 14	Intresse för lättläst nyhetsinformation fördelat på institution (procent)	s	59
TABELL 15	Kombinationen av kännedom om tidningen och intresse för lättläst nyhetsinformation (procent)	s	59

DEL 1

8 SIDDORs INNEHÅLL

1 INLEDNING

Tanken med 8 SIDOR är som tidigare nämnts att den ska innehålla allmänna nyheter av rikskaraktär och vara kortfattat, bildrik samt skriven på enkel svenska. Den ska utformas med tanke på vuxna människor som är lätt eller måttligt förståndshandikappade. Tidningen skall också vara politiskt obunden. Det nyhetsmaterial som förekommer i 8 SIDOR hämtas ifrån ett antal svenska dagstidningar. Det omarbetas sedan och skrivs om på ett enkelt och lättfattligt språk. Tidningens journalister skriver även egna reportage på enkel svenska.

Den rent språkliga aspekterna har dock lämnats utanför denna analys. Idag vet man inte mycket om hur utvecklingstörda personer läser och uppfattar ett skrivet budskap och det finns endast ett fåtal undersökningar gjorda på detta område. Det saknas med andra ord konkreta utgångspunkter för en språklig analys.

Det huvudsakliga syftet med innehållsanalysen har istället varit att undersöka vad det skrivs om i tidningen, med betoning på nyhetsmaterialet. 8 SIDOR strävar i detta avseende efter att vara så lik en "vanlig" dagstidning som möjligt och då framförallt i sitt nyhetsmaterial. Rent konkret inneburit att utgångspunkterna i analysen hämtats från tidigare gjorda innehållsanalyser av svensk dags- och kvällspress. Detta tillvägagångssätt har också möjliggjort de jämförelser med andra tidningar som genomgående gjorts.

Följande frågeställningar kan sägas ha varit centrala i innehållsanalysen:

Vilken typ av innehåll erbjuder 8 SIDOR sina läsare? Hur mycket är t ex nyhetsmaterial och vad består det övriga materialet? Och hur förhåller det sig i andra dagstidningar?

Vilka sakområden beskrivs i nyhetsrapporteringen? Hur mycket rapporteras det kring t ex samhällsfrågor och kring nöjen? Och vilka sakområden prioriteras i 8 SIDOR jämfört med i andra tidningar?

Vilka perspektiv läggs på en nyhet? En nyhet kan framställas på många olika sätt. Tar man t ex upp politiska aspekter på en händelse eller ekonomiska aspekter? Och hur förhåller sig det i andra dagstidningar?

Hur ser 8 SIDORs geografiska nyhetsbevakning ut? Vilka delar av Sverige bevakas och vilka regioner i utlandet skrivs det om? Förmedlar 8 SIDOR samma världsbild som dagspressen i allmänhet?

Vilka aktörer förekommer i 8 SIDORs nyhetsmaterial? Är det vanligt att enskilda personer agerar? Finns det några skillnader i detta avseende mellan 8 SIDOR och andra dagstidningar?

De fem grundläggande frågeställningarna och resultaten från analysen redovisas i kapitel 3-7, och i kapitel 2 ges en mycket allmän beskrivning av 8 SIDORs innehåll och utseende. Men först ges en närmare beskrivning av det material som legat till grund för analysen samt den metod som tillämpats.

2 MATERIAL OCH METOD

2.1 Val av material

Det material som analyserats består av samtliga nummer av 8 SIDOR som utkom under 1987, totalt 42 nummer. Genom att analysera en hel årgång undviker man att en viss händelse dominerar i nyheterna och därmed ger en felaktig bild av tidningens nyhetsurval och den geografiska bevakningen.

2.2 Val av metod

2.2.1 Innehållsanalys

Vid genomförandet av en innehållsanalys finns det traditionellt två metoder att välja på, kvantitativ och kvalitativ. Den kvantitativa innehållsanalysen brukar beskrivas som en teknik avsedd att ge en objektiv, systematisk och kvantitativ analys av det manifesta innehållet i en text. Vid en kvalitativ undersökning analyseras materialet systematiskt men utan en föregående kvantifiering. En nackdel med den kvantitativa metoden är att enbart det manifesta innehållet analyseras; eventuella latent (dolda) budskap faller bort och likaså alla detaljer. Kvar blir en översiktlig bild av materialet. Den stora fördelen med detta tillvägagångssätt är dock att stora material kan bearbetas relativt enkelt och göras hanterbara inför kommande analys. Eftersom syftet med undersökning i första hand varit att ge en översiktlig bild av innehållet i 8 SIDOR har den kvantitativa metoden valts.

I analysen av 8 SIDOR har varje artikel betraktats som en självständig analysenhet, försetts med ett id-nummer och beskrivits med hjälp av ett antal variabler. Bild, spalter, sakområde och perspektiv är exempel på sådana. Varje variabel består i sin tur av olika kategorier, värden som noteras på ett kodschema och sedan stansas in på data för statistisk analys. En mer ingående beskrivning av variablerna och förklaringar till kodningen återfinns längst bak i metodbilagan.

Delar av det kodschema som här använts återfinns i " Pressens funktioner i samhället " (SOU 1975.78). Det har också tillämpats vid en innehållsanalys av den danska tidningen Aktuellt samt vid ett antal projektarbeten i Informationsteknik vid Göteborgs Universitet. Kodschemat är m a o väl beprövat och inför analysen av 8 SIDOR har endast ett fåtal mindre ändringar gjorts. Vissa av de ursprungliga formkategorierna har uteslutits eftersom de inte förekommer i 8 SIDOR (t ex ledare, annonser) och några nya har tillkommit (t ex dikter, noveller). Större förändringar har dock undvikits eftersom detta skulle äventyra jämförelserna med övriga tidningar kodade efter samma princip.

En sk reliabilitetstest har gjorts av det kodade materialet, vilket i detta fall innebär att ca 10% av artiklarna har omkodats av forskningsassistent Lotta Kratz. Det finns två anledningar till detta tillvägagångssätt, dels att kontrollera förekomsten av slumpmässiga mätfel (vilket egentligen är testets huvudsakliga

uppgift), dels att kontrollera att kodschemat uppfattas lika av olika kodare. Resultaten från denna test visade att några egentliga slumpmässiga mätfel inte fanns, m a o var reliabiliteten god på denna punkt. Däremot uppstod diskussioner rörande tidningens sista sida. Tidningens material har först delats upp i ett antal innehållskategorier t ex nyheter, reportage, kultur och sport (se metodbilagan). Sista sidan innehåller till stor del kulturreportage och problemet har varit om detta material skulle klassificeras som "kultur", dvs jämföras med materialet på tidningens kultursida, eller som reportage om kultur och sedan kodas vidare. Den senare principen har tillämpats eftersom tidningen trots allt valt att fördjupa sig i händelsen istället för att kommentera den på kultursidan.

2.2.2 Analys, bearbetning och jämförelser

Det insamlade materialet har bearbetats statistiskt på data och det är huvudsakligen artikel som använts som analysenhet. För att kunna göra en rättvisande jämförelse med andra nyhetstidningar har materialet dock i vissa fall "viktats", vilket innebär att man istället för andel artiklar tar hänsyn till hur stor del av tidningens volym som behandlar t ex utrikespolitik. Detta har varit nödvändigt eftersom tidningarnas omfång och storlek på artiklar varierar.

De åtta tidningar som varit underlag för jämförelsen är följande. Västerbottenskuriren (VK), Västerbottens Folkblad (VF), Borås Tidning (BT), Västgöta Demokraten (VD), Blekinge Läns Tidning (BLT), Sydöstra Sveriges Dagblad (S-Ö), Arbetet (Arb) samt Sydsvenska Dagbladet Snällposten (SDS). Innehållsanalyserna avsåg en vecka under 1986 för varje tidning och återfinns i två uppsatser i Informationsteknik (Glanzelius, m fl, 1986; Bengtsson, Hellquist, 1986). Eftersom 8 SIDOR inte är beroende av annonser för sin överlevnad, utan disponerar hela sitt utrymme "fritt" har siffrorna för de övriga tidningar räknats om och deras annonser uteslutits. Detta för att enbart jämföra det utrymme som tidningarna disponerar för redaktionellt material.

Att jämföra innehållet i olika tidningar är inte helt problemfritt och framförallt då eftersom de tidningar som här använts som jämförelsematerial inte är analyserade under samma tidsperiod som 8 SIDOR. Beträffande fördelningen på olika innehållstyper, den redaktionella formen, kan man säga att den i princip inte förändras över tid speciellt mycket och inte heller sakområdesrapporteringen.

Den geografiska nyhetsbevakningen däremot ger upphov till vissa problem. Det finns en tendens inom nyhetsjournalistiken att låta olika länder och/eller världsdelar stå i centrum vid olika tidpunkter. Naturligtvis är det händelseutvecklingen som till viss del styr, men även rent praktiska omständigheter; skickar man en journalist till Syd-Afrika förväntas hon också rapportera mycket därifrån. Detta innebär att bevakningen av främst U-länder varierar högst från år till år, medan bevakningen av I-länder, som har fasta utlandskorrespondenter, däremot utrymmesmässigt håller sig på ungefär samma nivå. En viss försiktighet bör alltså iakttas vid jämförelsen med andra tidningars utrikesrapportering.

3 REDIGERING

Tanken med detta avsnitt är ge en kort beskrivning av 8 SIDORs utformning. Eftersom tidningen har en annorlunda målgrupp än övriga nyhetstidningar är också uppläggningsen rent tekniskt något annorlunda. Det huvudsakliga syftet med tidningen är att den skall vara lättläst och därmed också rikt illustrerad, vilket naturligtvis påverkar tidningens utseende.

3.1 Artiklar och spalter

Merparten av 8 SIDORs nummer består som namnet antyder av åtta sidor. Ibland förekommer dock utvidgade nummer och att fördelningen mellan olika innehållstyper ändras något. Den allmänna nyhetsrapporteringen och sporten har nästan alltid samma omfång, vilket innebär att omfördelningar och utvidgningar vanligen görs inom de andra innehållstyperna.

Första sidan i tidningen består oftast av en nyhetsartikel som täcker drygt halva sidan på längden och hela på bredden. Under denna artikel återfinns två, tre och i sällsynta fall fyra mindre artiklar, även detta oftast nyhetsartiklar och någon gång sport.

Andra sidan i 8 SIDOR är en kultursida som, behandlar teater, böcker och ibland musik. Drygt hälften av artiklarna på denna sida är helsidesartiklar. På tredje sidan under vinjetten " vardagslivet " återfinns artiklar som till stor del handlar om mat och recept. Även på denna sida är det relativt vanligt med helsidesartiklar; 28 procent av artiklarna täcker hela sidan.

Den fjärde och femte sidan tar upp aktuella händelser i Sverige och sjätte sidan har rubriken " utrikesnytt ". 10 procent av artiklarna på inrikessidorna är helsidesartiklar och 4 procent av utrikesnyheterna presenteras i form av helsidesartiklar. På båda sidorna förekommer dels större artiklar, dels en spalt på längden eller tvären med kortare notiser. Speciellt vanligt är detta på utrikessidan.

På näst sista sidan får de sportintresserade sitt intresse tillgodosett. Här förekommer nästan inga helsidesartiklar utan sidan består av mellan 2 och 4 artiklar.

På sista sidan återfinns reportage, huvudsakligen av kulturell art. Under 1987 återfanns det här bl a en fotoskola och en artikelserie om Göteborgs symfoniorkester. Artiklarna på sista sidan är till övervägande delen helsidesartiklar.

Ett genomsnittligt nummer av 8 SIDOR innehåller 20 artiklar och var sjätte av dessa är en helsidesartikel. I genomsnitt finns det alltså två helsidesartiklar i varje nummer av 8 SIDOR. Tabellen nedan visar hur många spalter artiklarna i 8 SIDOR upptar.

TABELL 1 Artikelbredd mätt i antal spalter (procent)

ANTAL SPALTER	
1	26
2	28
3	11
4	35
n=709	100

Av de analyserade artiklarna under 1987 var 26 procent enspaltiga, 28 procent tvåspaltiga, 11 procent var trespaltiga och 35 procent av artiklarna sträckte sig över en helsida på bredden. En genomsnittlig artikel i 8 SIDOR består således av 2,6 spalter; en dryg halvsida.

Eftersom artiklarna är olika stora, utrikes- och inrikessidorna innehåller ofta många små enspaltare och övriga sidor vanligen flerspaltare, är detta förmodligen inte det intryck som läsaren får. Om man istället tar hänsyn till artiklarnas volym visar det sig att 64 procent av 8 SIDORs yta täcks av artiklar som är fyrspaltiga, dvs som sträcker sig tvärs över en hel sida. Det finns inga direkt jämförbara siffror från andra nyhetstidningar, men klart är dock att 8 SIDORs artiklar i betydligt större utsträckning täcker helsidor än vad som är vanligt i övrig dagspress.

Det finns mycket lite forskning kring hur förståndshandikappade läser tidningar. Erfarenheter visar dock att det går relativt bra att läsa en artikel som täcker flera spalter. Texten bör dock inte avbrytas av bilder mitt i vilket ibland är fallet i 8 SIDOR och då framförallt i de artiklar som är fyrspaltiga. Läsaren blir förvillad och tror att artikeln slutar vid bilden. Det blir svårt att veta vad som hör ihop och i vilken ordning texten skall läsas. Möjligen skulle tidningen bli något lättare att läsa om artiklarna upptog färre spalter (Ds U 1985:6).

3.2 Bilder

Ett tredje sätt att studera en tidnings lay-out är att se till förekomsten av bilder i artiklar samt hur förhållandet mellan text och bild ser ut. En av grundtankarna med 8 SIDOR är att den ska vara rikt illustrerad i syfte att göra den mer lättillgänglig för läsaren. Lever då tidningen upp till denna målsättning?

TABELL 2 Antal bilder per artikel (procent)

ANTAL	
bild saknas	22
1 bild	46
2 bilder	13
3 bilder	9
4 bilder	6
fler än 5 bilder	4
n=709	100

Merparten av 8 SIDORs artiklar (78 procent) innehåller någon form av illustration eller bild. Den genomsnittliga artikeln innehåller 1 till 2 bilder, och ju större en artikel är desto fler bilder innehåller den. 22 procent av 8 SIDORs artiklar saknar följaktligen bilder och dessa artiklar, som i de flesta fall är enspaltiga, återfinns oftast på in- och utrikessidorna.

TABELL 3 Bildens andel av artikeln

BILDSTORLEK	
Ingen illustration	23
< 25% av artikeln	6
25%-50% av artikeln	39
50%-75% av artikeln	28
> 75%	4
n=709	100

I varje artikel som förekommer i 8 SIDOR upptas i snitt 25-50 procent av volymen utav en eller flera bilder. Ju större en artikel är volymmässigt desto större utrymme ges det åt bilderna. De artiklar som saknar bilder är som tidigare nämnts oftast små och enspaltiga. Om man därför istället ser till hur stor del av 8 SIDOR som volymmässigt täcks av bilder visar det sig att drygt hälften av tidningen yta upptas av illustrationer och bilder. Detta är förmodligen också mer överensstämmande med det intryck läsaren som av tidningen får. 8 SIDOR torde alltså väl leva upp till sin målsättning att vara en rikt illusterad tidning.

3.3 Sammanfattning

Sidorna i 8 SIDOR är, som i de flesta dagstidningar, " fasta ", vilket innebär att en viss innehållstyp vanligen återfinns på samma sida i varje nummer. Artiklarna i 8 SIDOR är genomgående stora och ett nummer innehåller i genomsnitt 20 artiklar och två av dessa brukar vara helsidesartiklar.

Majoriteten av tidningens artiklar är flerspaltiga och om man tar hänsyn till att artiklarna skiljer sig åt i storlek så täcks 64% av 8 SIDORs yta av artiklar som är fyrspaltiga. Troligen skulle tidningen bli något mer lättillgänglig för förståndshandikappade om artiklarnas omfång minskades något.

78% av tidningens artikel innehåller någon form av illustration, mellan en och två bilder i genomsnitt. Drygt hälften av tidningens yta upptas av bilder och illustrationer. 8 SIDOR är således en mycket rikt illustrerad tidning vilket underlättar väsentligt för den förståndshandikappade läsaren.

4 VILKEN TYP AV INNEHÅLL ERBJUDS LÄSAREN ?

I det följande avsnittet har en grov uppdelning på olika innehållskategorier gjorts för att få ett allmänt intryck av vad tidningen erbjuder sina läsare. Ett sätt att kartlägga tidningens innehåll är att se hur stor del av artiklarna som är av en viss typ. En annan möjlighet är att studera hur stor del av tidningens utrymme (volym) som upptas av en viss innehållstyp. I det följande kommer båda tillvägagångssätten att tillämpas eftersom "volymmåttet" möjliggör en rättvisare jämförelse med andra tidningar. För en närmare beskrivning av de olika innehållskategorierna hänvisas till kodboken i bilagan.

4.1 Olika innehållstyper i 8 SIDOR ...

En första central fråga är naturligtvis vilket innehåll som finns i 8 SIDOR och hur dessa innehållstyper förhåller sig till varandra. Det är t ex intressant att se hur stor del av artiklarna som ägnas åt nyhetsrapportering jämfört med hur stor del som är sport eller förströelse. I tabellen nedan redovisas de olika typer av innehåll som återfinns i 8 SIDOR.

TABELL 4 Innehållstyper i 8 SIDOR (procent av artiklar)

INNEHÅLLSTYP	
Nyheter	50
Reportage	14
Sport	15
Kultursida	7
Mat, hem hus- håll, mode	6
Radio och TV	1
Egna annonser	2
Dikter, poem, no- veller, kåserier	2
Fritid, rese- skildringar	2
Övrigt	2
n=709	101

8 SIDORs artiklar består till 64 procent av nyheter och reportage, dvs material som har anknytning till någon aktuell händelse. Sport är den näst största innehållstypen, 15 procent av artiklarna tillhör denna kategori och 7 procent är kulturartiklar. 6 procent av tidningens artiklar behandlar ämnen som mat, hem, hushåll och mode; en formkategori som kan jämföras med vad som huvudsakligen brukar återfinnas i "vanliga" tidningars bilagor. I 8 SIDOR hittar man oftast dessa artiklar på tredje sidan under rubriken "Vardagslivet".

Lite drygt två tredjedelar av 8 SIDORs artiklar kan alltså sägas vara en rapportering av aktuella händelser i samhället (nyheter, reportage) och om sporten räknas in ökar siffran till ca 80 procent. Om man däremot studerar vilket utrymme de olika innehållstyperna ges i 8 SIDOR förändras bilden.

TABELL 5 Innehållstyper i 8 SIDOR (procent av volym)

INNEHÅLLSTYP	
Nyheter	30
Reportage	25
Sport	12
Kultursida	13
Mat, hem hus- håll, mode	9
Radio och TV	1
Egna annonser	2
Dikter, poem, no- veller, kåserier	3
Fritid, rese- skildringar	3
Övrigt	2
n=260030cm ²	100

Tidningens andel nyheter och reportage är nu istället 55 procent och har därmed minskat. 30 procent av tidningens utrymme upptas av nyheter och 25 procent av aktuella reportage. Det är reportagen som får störst utrymme, dvs dessa artiklar är genomgående betydligt större än nyhetsartiklarna. Sportens procentuella andel av innehållet minskar också något om man tar hänsyn till det utrymme den får och volymmässigt upptar den 12 procent av tidningen.

Kultur visar sig vara det som 8 SIDOR väljer att lyfta fram och dessa artiklar får t o m mer utrymme än sporten, 13 procent av tidningen upptas av kultursida samt kulturreportage utan någon anknytning till en aktuell händelse. Även mat, mode etc, är något som man till viss del väljer att ge utrymme åt i större artiklar.

Hur ser då 8 SIDOR ut innehållsmässigt jämfört med andra dagstidningar ?

4.2 ... och i andra dagstidningar

För att kunna jämföra 8 SIDOR på ett rättvisande sätt med andra tidningar har samtliga annonser uteslutits ur analysen. I tabellen nedan har en första grov uppdelning gjorts i tre innehållstyper för att ge en första översiktlig bild av de olika tidningarna.

TABELL 6 Innehållstyper i åtta svenska dagstidningar (procent av volym)

INNEHÅLLS- TYP	TIDNING								
	Arb	SDS	VK	VF	BT	VD	BLT	SÖ	8 S
Nyheter/ reportage	45	50	41	38	45	38	47	46	54
Sport	17	14	22	25	21	26	18	21	12
Övrigt	38	36	37	37	34	36	35	33	34
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

* Källa: Glanzelius m fl 1986

Jämfört med de 8 dagstidningar som ingick i en analys under våren 1986 så har 8 SIDOR den största andelen nyhets- och reportagematerial. Drygt hälften av tidningens material är allmän nyhetsrapportering och den genomsnittliga andelen nyhetsmaterial beräknad på de 8 tidningarna är 44 procent. 8 SIDORs nyhetsbevakning är alltså betydligt större (i relation till andra innehållstyperna) än hos de övriga nyhetstidningarna.

Som tidigare nämnts presenteras knappt hälften av detta nyhetsmaterial i reportageform vilket är en avsevärt högre andel reportage än vad övriga tidningar har. Förklaringen till detta är enkel: merparten av 8 SIDORs material hämtas från andra tidningar och skrivs om på ett mer lättförståeligt och förklarande sätt. Av denna anledning finns det sällan några bakgrundsartiklar eller kommentarer i 8 SIDOR utan detta förekommer istället i själva artikeln som därmed snarare får en karaktär av reportage än nyhet.

Prioritering av allmänt nyhetsmaterial tycks ha skett på bekostnad av sporten, som i 8 SIDOR får betydligt mindre utrymme än hos de övriga tidningarna, och då framförallt landsortstidningarna. Sportbevakningen i de 8 tidningarna ligger i genomsnitt på 21 procent och i 8 SIDOR på 12 procent. 8 SIDOR liknar i detta avseende mer en storstadstidning än en landsortstidning, vilket i sin tur ter sig naturligt eftersom den är rikstäckande. Mycket av det sportmaterial som återfinns i landsortstidningarna består av tabeller över, samt rapportering kring, lokala verksamheter och evenemang; något som inte förekommer i samma utsträckning i storstadspress och i 8 SIDOR.

Beträffande kategorin " övrigt" material får den i 8 SIDOR ungefär lika mycket utrymme som hos de övriga åtta tidningarna; en

dryg tredjedel. Däremot är skilljer sig fördelningen på olika innehållstyperna inom kategorin väsentligt åt. I 8 SIDOR är det kulturen som har högprioritet. 13 procent av tidningens utrymme avsätts till artiklar av denna typ, vilket kan jämföras med 1-3 procent i storstads- och landsortstidningarna (se Glanzelius m fl, 1986; Bengtsson, Hellquist, 1986). Även mat, mode, hushåll, etc, är något som prioriteras i 8 SIDOR. 9 procent av tidningens material är av denna art och återfinns vanligen under rubriken vardags (knappt hälften av detta material består i sin tur av matrecept). I de övriga tidningarna varierar motsvarande siffra mellan 2 och 4 procent (Ibid).

Resterande " övrigt material " i 8 SIDOR består av noveller, dikter, något som helt saknas i övriga nyhetstidningar samt fritid, även det sällsynt i de övriga tidningarna. Vad tidningen däremot saknar är en nöjessida, " lätta sidan " (serier, korsord etc) samt radio- och TV-sida. Dessa innehållskategorier upptar mellan 13 och 16 procent av utrymmet i övrig press (Ibid).

I de få intervjuer och enkäter som hittills genomförts är innehåll av just denna typ ett vanligt förekommande önskemål (se del 2). Eftersom 8 SIDOR har syftet att i så stor utsträckning som möjligt likna en vanlig nyhetstidning är det slående att just denna typ av material, som dessutom är av relativt lättläst art, helt saknas i tidningens utbud. Möjligen kan man argumentera för att dessa sidor är relativt lätta att ta till sig i en " vanlig " tidning. Detta skulle å andra sidan innebära att 8 SIDORs läsare är tvungna att prenumerera på två tidningar för att kunna ta del av det som andra läsare får i en och samma tidning.

4.3 Sammanfattande kommentar

8 SIDOR erbjuder i första hand sina läsare nyheter och reportage. Knappt två tredjedelar av tidningens artiklar är allmän nyhetsrapportering, men om man ser till den del av utrymmet som ges så sjunker andelen nyheter till 30 procent och andelen reportage ökar till 25 procent. Volymmässigt prioriteras alltså reportagen och även kulturen samt i viss mån hem, mat och hushåll, med betoning på matrecept.

Jämfört med annan dagspress har 8 SIDOR en stor andel nyhetsmaterial och det är då framförallt reportagen som ges utrymme. Sportrapporteringen däremot är betydligt mindre än i övriga tidningar, och i detta avseende liknar 8 SIDOR mest en storstadstidning. Sporten får i t o m något mindre uppmärksamhet än kulturen, vilket inte är fallet varken hos storstads- eller landsortstidningarna; kulturen tar i 8 SIDOR upp ca 13 procent av tidningens volym, jämfört med 2-4 procent i de övriga undersökta tidningarna.

Nöjessidor, " lätta sidan " samt radio- och TV-sida saknas helt i 8 SIDOR. I övriga tidningar upptar dessa innehållstyper mellan 13 och 16 procent av utrymmet, vilket visar att det är sidor som tidningarna anser viktiga och som läsarna uppskattar (se Björkqvist 1988; Weibull, 1986) Man kan fråga sig varför dessa sidor, av mer nöjes- och förströelsekaraktär, inte återfinns i 8 SIDOR.

Vad som är att betrakta som nöje och vad som är kultur kan i och för sig diskuteras, och frågan är om det går att finna ett generellt svar som accepteras av alla. Rubriksättningen på 8 SIDORs andrasida ger heller inte något enhetligt besked om detta. På denna sida dominerar dock bokrecensioner och artiklar om teater. Samtidigt återfinns här också filmrecensioner som i andra tidningar vanligen är placerade på nöjessidan. Musik däremot förekommer mer sällan och under 1987 fanns det t ex enbart en skivrecension i tidningen. (En artikel som i sammanhanget kan uppmärksammas eftersom den befinner sig på gränsen till textreklam, se artikelbilagan). TV och TV-program skrivs det inte om på kultursidan och när man i en artikel skriver om radio är det ett kulturprogram som kommenteras.

Ma o så är det antingen så att 8 SIDOR valt att skriva om kultur i form av böcker, film och teater framför nöjen eller också betraktar man dessa artiklar som både kultur och nöjen. Hur det än förhåller sig blir slutsatsen då att TV, radio och musik är nöjen man väljer att inte skriva om, eller kultur av man anser vara av mindre intresse. Frågan blir då om detta är en uppfattning som delas av 8 SIDORs läsare och på denna finns det inget egentligt svar. Om man ser till förhållandet mellan kultur och nöjessida i övriga tidningar är dock den sistnämnda den som läses av flest personer. Det finns heller inget som talar för att 8 SIDORs läsare skulle skilja från andra läsare i sina preferenser.

Om målet med 8 SIDOR är att tillhandahålla en tidning som i stort liknar vanlig dagspress och tillfredsställa sina läsare, är det troligt att tidningen skulle tjäna på att göra vissa omprioriteringar. Förslagsvis kunde kulturen och vardagssidan minskas något, för att lämna plats åt material av "lättare" och mer "underhållande" art, eller om man så vill ge utrymme åt "populärkulturen".

5 VILKA SAKOMRÅDEN BEHANDLAS NYHETSRAPPORTERINGEN ?

8 SIDOR har som tidigare nämnts en relativt omfattande nyhetsbevakning. I detta kspitel kommer denna bevakning att närmare beskrivas med avseende på vilka sakområden tidningen väljer att ta upp och skriva om. Kapitlet innehåller också ett avsnitt där 8 SIDOR jämförs med andra dagstidningar. Sakområdena har här delats upp i nio olika kategorier som täcker samhällsfrågor, förströelse och allmän rapportering. Kommentarer och förklaringar till dessa kategorier återfinns längst bak i metodbilagan.

5.1 Olika sakområden i 8 SIDOR ...

Drygt hälften av 8 SIDORS innehåll består av allmänt nyhetsmaterial som till större delen baserar sig på ett antal andra dagstidningars nyhetsbevakning. I en endagarstidning med enbart 8 sidor är det naturligtvis omöjligt att ta upp allt som skett i nyhetsväg under en vecka. Redaktionen står följaktligen inför uppgiften att avgöra vad som skall föras in i tidningen och intressant är då att närmare studera vad man väljer att skriva om.

TABELL 7 Sakområden i 8 SIDORS nyhetsrapportering (procent av artiklar och volym)

SAKOMRÅDE	artiklar	volym
Utrikespolitik	11	10
Politik	17	17
Ekonomi	12	13
Sociala frågor	8	8
Kulturella frågor	10	14
Underhållning, sport fritid	8	9
Katastrofer, olyckor, brott	16	13
Känt folk, human intrest	7	7
Övriga samhälls- frågor	11	10
n=462	100	101
n=142444cm ²		

Det sakområde som oftast förekommer i 8 SIDORS nyhetsmaterial är politik; 17 procent av alla artiklar behandlar detta ämnesområde och 16 procent av artiklarna behandlar olyckor, brott samt katastrofer. Ekonomi behandlas i 12 procent av artiklarna och utrikespolitik samt övriga samhällsfrågor behandlas vardera i 11 procent av artiklarna. Kulturella frågor tas upp i 10 procent av 8 SIDORS artiklar.

Sociala frågor, underhållning och känt folk, " human interest " är de sakområden som är minst förekommande i den allmänna nyhetsrapporteringen; de två förstnämnda behandlas i 8 procent av artiklarna och det sistnämnda i 7 procent av artiklarna.

Politik och olyckor, brott och katastrofer är alltså de sakområden som oftast behandlas i artiklarna, men de dominerar inte utbudet utan 8 SIDORs artiklar täcker in samtliga sakområden.

Om man istället tar hänsyn till det utrymme som olika sakområden får i 8 SIDOR visar det sig att det återigen är kulturen som prioriteras. Om 10 procent av artiklarna behandlar kultur så täcker de 14 procent av tidningens utrymme avsatt för nyhetsrapportering. Katastrofer, brott och olyckor däremot får ett mindre utrymme volymmässigt än artikelmässigt. Även rent volymmässigt kan man alltså konstatera att 8 SIDOR täcker in samtliga sakområden. Politik dominerar svagt med 17 procent av utrymmet och sociala frågor samt känt folk, " human interest " är de båda sakområden som får minst utrymme i nyhetsrapporteringen. Sociala frågor har alltså låg prioritet såväl artikel- som volymmässigt.

Hur ser då 8 SIDORs nyhetsrapportering och val av sakområden ut jämfört med andra dagstidningars ?

5.2 ... och i andra dagstidningar

För att kunna ge en översiktlig bild av hur sakområdesrapporteringen ser ut i 8 SIDOR jämfört med andra tidningar har en grov uppdelning gjorts i tre huvudsakliga ämnen; samhällsfrågor, förströelse (kultur, nöjen, fritid) och allmänt (känt folk, olyckor, brott, katastrofer). Hur fördelningen på dessa olika områden ser ut i 8 SIDOR och övriga tidningar redovisas nedan i tabellen.

TABELL 8 Sakområden i åtta svenska dagstidningars nyhetsrapportering (procent av volym)

SAKOMRÅDE	TIDNING								
	Arb	SDS	VK	VF	BT	VD	BLT	SÖ	8 S
Samhälle	56	62	81	63	65	74	63	62	58
Förströelse	26	23	11	24	29	20	27	24	21
Allmänt	18	15	8	13	6	6	10	14	20
	100	100	100	100	101	100	100	100	100

Rapporteringen av samhällsfrågor är i 8 SIDOR något mindre än genomsnittet i de övriga dagstidningarna; 58 procent av det som skrivs behandlar frågor av denna art. Som synes varierar omfattningen av samhällsfrågor betydligt bland olika tidningar. I Sydsvenska Dagbladet och Arbetet ligger samhällsfrågorna på 62 respektive 56 procent och i Sydöstran, som ligger lägst av landsortstidningarna, utgör samhällsfrågor 62 procent av nyhetsmaterialet. Beträffande omfattningen av rapporteringen kring dessa sakfrågor liknar alltså 8 SIDOR mest en storstadstidning.

Samtidigt är 8 SIDOR den tidning som har störst rapportering av allmänna sakfrågor och liknar även i detta avseende mest storstadstidningarna. Beträffande rapporteringen av "förströelse" ligger 8 SIDOR någonstans i mitten jämfört med övrig dagspress.

I en första grov uppdelning av sakområdesrapporteringen visar det sig alltså att fördelningen i 8 SIDOR ser något annorlunda ut än i andra redovisade tidningarna, med en något lägre andel samhällsfrågor och något större allmänrapportering. Det är dock först när en mer detaljerad uppdelning görs som de större skillnaderna blir märkbara. I tabellen nedan visas de olika sakområdena rangordnade efter prioritet, dvs efter hur stort utrymme tidningarna valt att ge respektive sakfråga. (I tabellbilagan, TABELL 1B, återfinns samma uppställning men med sakområdenas procentuella fördelning)

TABELL 9 Sakområden rangordnade efter prioritet i 8 SIDOR och åtta svenska dagstidningar (beräknat på procent av volym)

SAKOMRÅDE	TIDNING								
	Arb	SDS	VK	VF	BT	VD	BLT	SÖ	8 S
Ekonomi	1	1	1	1	1	1	1	1	3
Övriga samhällsfrågor	5	2	3	2	2	1	2	1	5
Sociala frågor	2	4	2	4	4	3	5	3	8
Underhållning, sport, fritid	3	4	4	6	2	4	4	3	7
Kulturella frågor	4	3	8	3	5	6	3	5	2
Katastrofer, olyckor, brott	5	6	5	5	7	7	6	6	3
Politik	8	9	5	7	6	5	8	9	1
Utrikespolitik	9	7	7	8	8	6	8	7	5
Känt folk, human intrest	5	7	9	8	9	8	7	8	8

I samtliga av de åtta dagstidningarna som analyserades under 1986 var ekonomi det dominerande sakområdet och den sakfråga som hade högst prioritet. 20-32 procent av tidningarnas utrymme avsatt för nyhetsrapportering upptogs av artiklar av detta slag. I 8 SIDOR kommer ekonomi först på tredje plats, tillsammans med olyckor, brott och katastrofer, och får 13 procent av utrymmet.

Allmänna samhällsfrågor och sociala frågor var det som närmast prioriterades i lands- och storstadspressen. Dessa båda sakområden får i 8 SIDOR mindre utrymme och har framförallt betydligt lägre prioritet; sociala frågor är det som tillsammans med känt folk får minst utrymme och lägst prioritet i 8 SIDOR. Känt folk och "human intrest" är för övrigt det sakområde som i genomsnitt har lägst prioritet, och som får minst utrymme, i tidningarna (här skiljer sig dock storstadstidningarna något från landsortstidningarna).

Politik och utrikespolitik är de sakområden som, efter känt folk, har lägst prioritet i tidningarna och på denna punkt skiljer sig

8 SIDOR väsentligt från dagspressen: Politik är det sakområde som har högst prioritet i 8 SIDOR och det får också betydligt större utrymme; 17 procent av nyhetsrapporteringen i tidningen behandlar politik jämfört med 2-11 procent i de övriga tidningarna. Även utrikespolitiken får i 8 SIDOR större utrymme än hos de andra dagstidningarna, och har också högre prioritet.

Både kultur och olyckor, brott och katastrofer har i 8 SIDOR betydligt högre prioritet än hos övriga tidningar och "eländeskategorin" får också större utrymme än i dagspressen.

5.3 Sammanfattande kommentar

En första grov uppdelning av de sakområden som förekommer i nyhetsrapporteringen ger vid handen att samhällsfrågor behandlas i något mindre utsträckning, och allmänna sakfrågor i något större utsträckning, än i övriga dagstidningar. I dessa båda avseenden visar 8 SIDOR på likheter med storstadstidningarna. Nyheter om "förströelse" förekommer i ungefär samma utsträckning hos 8 SIDOR som hos övriga tidningar. En mer specificerad uppdelning av dessa tre kategorier visar dock att 8 SIDOR skiljer sig från de övriga dagstidningarna på flera punkter.

Politik, som i andra tidningarna kommer långt ner i rangordningen, har hos 8 SIDOR högsta prioritet och får också något mer utrymme i spalterna än hos övrig dagspress. Kulturen kommer i andra hand i 8 SIDOR och 14 procent av nyhetsrapporteringen behandlar denna sakfråga. Beträffande kulturen skiljer sig de övriga tidningarna väsentligt åt; 2-17 procent av utrymmet avsätts till detta ämne. Det är dock bara 8 SIDOR som har kulturen på andra plats.

Ekonomi, som övriga tidningarna skriver mest om, kommer i 8 SIDOR på tredje plats tillsammans med olyckor, brott och katastrofer. "Eländeskategorin" får i 8 SIDOR dels högre prioritet, dels större utrymme än i övriga dagstidningar. Även på denna punkt är 8 SIDOR mest lik storstadspresen och framförallt kvällstidningarna som i stor utsträckning väljer att skriva om katastrofer, olyckor och brott.

Övriga samhällsfrågor samt sociala frågor har betydligt lägre prioritet i 8 SIDOR än hos övrig press. Sociala frågor behandlas i mer än 8 procent av artiklarna och ges därmed inte större prioritet, och inte heller större utrymme, än känt folk och underhållning.

Nyheterens fördelning på olika sakområden i 8 SIDOR kan delvis ifrågasättas. Troligen skulle många av läsarna, i lika hög utsträckning som övriga tidningsläsare, uppskatta och ha nytta av nyheter om sociala frågor. Även om 8 SIDOR inte har för avsikt att ha en social profil med hänsyn till sin målgrupp så är tidningens rapportering kring sociala frågor relativt liten. Möjligen har ambitionen att inte ha någon social profil på tidningen fått effekten att dessa frågor hamnat i skymundan. Istället har nu tidningen en kulturell och politisk inriktning.

6 VILKA ASPEKTER LÄGGS PÅ EN NYHET ?

En nyhet kan framställas på många sätt och olika aspekter kan läggas på händelsen. En olycka kan t ex beskrivas med tonvikten på hur den drabbar enskilda människor och därmed ges ett socialt perspektiv. Om tidningen istället väljer att redovisa olycksstatistiken för liknande händelser och, eller, beskriva kostnaderna för samhället har nyheten istället getts ett ekonomiskt perspektiv. En tidning kan m a o ha en nyhetsprofil som inte enbart bestäms av vilka ämnen, sakområden som tas upp utan också av hur de beskrivs.

Vanligen förekommer det mer än ett perspektiv i en tidningsartikel vilket innebär att det är en nackdel att enbart ett tagits med i analysen. Samtidigt är det dock så att sociala perspektiv så gott som automatiskt alltid förekommer i ett material, medan politiska och ekonomiska aspekter är något man i högre grad väljer att lägga på en nyhet. Perspektiven kan alltså ses som en indikation på hur en tidning väljer att framställa nyheter men ger samtidigt en mycket generell bild eftersom de enbart tar hänsyn till delar av vad som står i en artikel. (För ytterligare kommentarer och förklaringar till perspektivkodningen se metodbilagan.)

6.1 Olika perspektiv i 8 SIDOR och i andra dagstidningar

I princip förekommer det fyra generella perspektiv i en tidning, politiskt, ekonomiskt, socialt och övrigt, kulturellt och vad som är intressant är att se om något perspektiv dominerar i nyhetsutbudet.

TABELL 10 Perspektiv i 8 SIDOR och i åtta svenska dagstidningar (procent av volym)

PERSPEKTIV	TIDNING								
	Arb	SDS	VK	VF	BT	VD	BLT	SÖ	8 S
Politiskt	20	24	15	17	14	17	20	17	37
Ekonomiskt	22	34	31	38	19	24	41	31	14
Socialt	51	36	49	42	66	58	37	46	40
Övrigt	7	6	4	3	-	-	1	6	9
	100	100	99	100	99	99	99	100	100

Det vanligaste sättet att framställa nyhetsmaterialet i 8 SIDOR är ur en social synvinkel, vilket innebär att individen och de mänskliga relationerna sätts i centrum. 40 procent av 8 SIDOR utgörs av artiklar med detta perspektiv, som också är också är det dominerande i samtliga av de undersökta tidningarna under 1986, Blekinge Läns Tidning undantagen. Det är dock inte lika vanligt med sociala perspektiv i 8 SIDORs nyheter som hos de andra tidningarna.

37 procent av 8 SIDORs nyhetsartiklar innehåller ett politiskt perspektiv, vilket oftast innebär att nyheten sätts in i ett sammanhang där olika steg i det politiska beslutsfattandet omnämns. Detta perspektiv tillämpas alltså i nästan lika stor utsträckning som det sociala. I de övriga tidningarna har i mellan 14 och 24 av materialet ett politiskt perspektiv och 8 SIDORs andel är därmed klart större.

De ekonomiska perspektiven får i 8 SIDOR betydligt mindre utrymme än i övriga tidningar. I 14 procent av nyhetsmaterialet läggs ekonomiska aspekter på en händelse jämfört med mellan 22 och 38 procent i de övriga tidningarna.

Övrigt perspektiv slutligen, som i praktiken ofta innebär ett kulturellt perspektiv, återfinns i 8 procent av 8 SIDORs artiklar. Detta perspektiv är därmed det som tillämpas minst, både i 8 SIDOR och i andra tidningar.

6.2 Hur vinklas nyheterna i 8 SIDOR ?

Perspektiven som läggs på en nyhet bör alltid ses i relation till vilket sakområde som beskrivs. Att 8 SIDOR skiljer sig från de övriga redovisade dagstidningarna med avseende på perspektiv är delvis en följd av att även sakområdesrapporteringen ser olika ut. 8 SIDOR skriver mer om politik och kultur samt mindre om ekonomi och arbetsmarknad än andra tidningar. Därmed innehåller tidningen också fler politiska, kulturella perspektiv och färre ekonomiska perspektiv. Men hur ser det ut inom övriga sakområden?

TABELL 11 Sakområdets vinkling i 8 SIDOR (procent av artiklar)

SAKOMRÅDE	PERSPEKTIV				%
	politiskt	ekonomiskt	socialt	övrigt	
Utrikespolitik	83	6	8	4	101
Politik	84	2	13	1	100
Ekonomi	28	58	14	-	100
Sociala frågor	43	11	46	-	100
Kulturella frågor	21	9	40	30	100
Underhållning, sport, fritid	6	-	83	11	100
Katastrofer, olyckor, brott	14	8	70	8	100
Känt folk, human intrest	-	3	97	-	100
Allmänna sam- hällsfrågor	11	26	30	33	100

n=462

Utrikespolitiska och politiska frågor belyser tidningen huvudsakligen ur ett politiskt perspektiv. Ekonomiska perspektiv före

kommer mer sällan och sociala perspektiv läggs i 13 procent av artiklarna på inrikespolitiska frågor. Dessa artiklar handlar vanligen om politiska besluts konsekvenser för människor.

I anslutning till de sociala frågorna tar dels upp politiska aspekter, dels sociala. Ekonomiska perspektiv är inte vanliga utan tillämpas främst på de ekonomiska sakfrågorna som också till viss del behandlas ur politisk och social synvinkel. Även om ekonomi och sociala frågor är två sakfrågor som det skrivs relativt lite om i 8 SIDOR, belyser man de i gengäld från olika håll.

Kulturella frågor vinklas i knappt en fjärdedel politiskt och behandlar då även dels religion, dels utbildning. I övrigt dominerar socialt och kulturellt perspektiv på dessa frågor. Socialt perspektiv förekommer t ex när en musiker intervjuas och kulturellt när en konstutställning beskrivs.

Katastrofer, olyckor, brott, och känt folk beskrivs huvudsakligen ur ett socialt perspektiv, vilket innebär att man beskriver hur folk har det, hur de drabbats etc. Att olyckor och brott i 14 procent av fallen beskrivits ur politiskt perspektiv beror på att Palmemordet figurerade i spalterna under 1987 och ibland beskrevs som ett mord med politiska aspekter. Olyckor och katastrofer i övrigt beskrivs alltså inte ur politisk synvinkel och själva brottsrapporteringen i 8 SIDOR är, med undantag av Palmemordet, näst intill obefintlig.

Rapporteringen kring känt folk och " human interest " handlar huvudsakligen om hur människor har det, vad det sysslar med utan att några politiska eller ekonomiska aspekter tas upp.

Allmänna samhällsfrågor behandlas till viss del ur ett politiskt (11 procent) och till viss del ur ett ekonomiskt (28 procent) perspektiv. En tredjedel av de allmänna samhällsfrågorna behandlas dock också ur ett övrigt perspektiv som inte kan sägas vara enbart kulturellt. I övervägande delen av dessa artiklar och reportage behandlas miljön och miljöförstörelsen, utan att några politiska, ekonomiska eller sociala aspekter tas in. Man beskriver helt enkelt miljöförstörelsen eller talar om att pandan håller på att dö ut.

6.3 Sammanfattande kommentar

De sociala och politiska perspektiven dominerar i 8 SIDOR. Socialt perspektiv tillämpas i något mindre utsträckning än hos övriga tidningar och politiskt perspektiv i betydligt högre utsträckning. Ekonomiska perspektiv förekommer mer sällan i 8 SIDOR. Kulturella perspektiv förekommer däremot något oftare än i andra tidningar beroende på att kulturnyheter är vanligare i 8 SIDOR.

Att det politiska perspektivet förekommer relativt ofta i 8 SIDOR beror på politiska sakfrågor också behandlas ofta. Det är inte vanligare i 8 SIDOR än i andra tidningar att lägga politiska perspektiv på övriga sakfrågor.

Ekonomiska perspektiv läggs företrädesvis på ekonomiska sakfrågor och på övriga samhällsfrågor. Dessa båda sakområden förekommer mer sällan i 8 SIDOR än i övriga dagstidningar vilket är förmodligen är förklaringen till att även de ekonomiska perspektiven är relativt sällsynta.

Perspektiven förefaller alltså väl knutna till det sakområde som behandlas och den nyhetsprofil som tidigare visade sig kvarstår: 8 SIDOR skriver om politik och kultur.

7 HUR SER VÄRLDEN UT ?

En central fråga är vilken världsbild en tidning förmedlar till sina läsare och i detta kapitel kommer 8 SIDORs geografiska nyhetsbevakning att beskrivas. Det första avsnittet tar upp förhållandet mellan in- och utrikesrapporteringen. I det andra avsnittet beskrivs inrikesnyheterna mer ingående och det tredje tar upp utrikesbevakningen.

7.1 Förhållandet mellan inrikes- och utrikesnyheter i 8 SIDOR

Under efterkrigstiden har landsortstidningarnas lokala bevakning, och därmed inrikesbevakningen kommat att öka alltmer. 8 SIDOR är en rikstidning och har därmed kriterier för sin nyhetsbevakning som mer liknar en storstadstidnings. Av denna anledning har jämförelser i de följande avsnitten endast gjorts med storsstadstidningarna.

Hur ser då förhållandet ut mellan in- och utrikesnyheter i 8 SIDOR ?

TABELL 12 Andel inrikes och utrikesnyheter i 8 SIDOR (procent av volym)

HÄNDELSEN UTSPELAR SIG	
Inrikes	62
Utrikes	38
n=162433cm ²	100

Det är inrikesrapporteringen som dominerar i 8 SIDOR och 62 procent av all nyhetsrapportering rör nyheter som utspelat sig i Sverige. Andelen artiklar som behandlar inrikesnyheter är dock något färre, vilket i sin tur innebär inrikesnyheter behandlas i stora artiklar och utrikesnyheter i mindre artiklar. Ett nummer av 8 SIDOR innehåller vanligen en sida med " nyheter från andra länder " och två sidor " Sverige-Nytt ". En jämförelse med andra nyhetstidningar visar att andelen utrikesnyheter i 8 SIDOR är relativt stor. I storstadstidningarna avsätts ca 16 procent av utrymmet till nyheter av denna typ jämfört med 38 procent av utrymmet i 8 SIDOR.

Händelser som tas upp och utspelar sig utrikes berör vanligen också utlandet. I 18 procent av fallen finns dock en anknytning till Sverige. De inrikesnyheter som tas upp berör huvudsakligen Sverige och i 6 procent av fallen är det en händelse som på något sätt också berör utlandet (se tabellbilagan tabell 2B). Sverige behandlas alltså som relativt isolerat och inget större samspel med utlandet förekommer eller antyds i nyheterna. Detta är van-

ligt även i övrig svensk dagspress så i detta avseende skiljer sig inte 8 SIDOR på något sätt från t ex Arbetet eller Sydsvenska Dagbladet.

Vilken typ av nyheter är det då som tas upp i inrikes- respektive utrikesnyheterna ?

TABELL 13 Sakområden i 8 SIDORs inrikes- och utrikesnyheter
(procent av artiklar)

SAKOMRÅDE	ARENA UTSPEL	
	inrikes	utrikes
Utrikespolitik	5	21
Politik	10	31
Ekonomi	15	7
Sociala frågor	11	5
Kulturella frågor	11	5
Underhållning, sport, fritid	7	6
Katastrofer, olyckor, brott	17	18
Känt folk, human intrest	9	4
Övriga sam- hällsfrågor	15	4
n=437	100	101

Inrikesrapporteringen täcker samtliga sakområden, men det är främst nyheter om ekonomi, övriga samhällsfrågor och katastrofer, olyckor och brott som tas upp i artiklarna. Utrikespolitik, underhållning och känt folk är det som förekommer minst i inrikesrapporteringen.

I utrikesrapporteringen är det främst utrikespolitik och den politiska situationen i olika länder som beskrivs. Det är också vanligare med rapporter om det politiska läget i utlandet än om detsamma i Sverige. (Totalt sett återfinns 67 procent av den politiska rapporteringen på utrikessidan och 33 procent på inrikessidorna.) I tredje hand rapporteras olyckor och katastrofer från utlandet (se TABELL 3B).

Utrikessidorna i 8 SIDOR behandlar utrikespolitik och politik i betydligt större utsträckning än inrikessidorna där det istället är vanligare med ekonomi, sociala och kulturella frågor, känt folk samt övriga samhällsfrågor. Katastrofer får lika stor andel av artiklarna både på inrikes- och utrikessidorna. Här kommer alltså en av förklaringarna till att 8 SIDORs profil till så stor del är politisk; andelen utrikesnyheter är betydligt större än vad som är vanligt hos dagstidningar och på utrikessidan dominerar, i 8 SIDOR liksom i övriga dagstidningar, politiska och utrikespolitiska frågor.

7.2 Inrikesrapporteringen

Generellt kan sägas att storstadspressen håller en relativt jämn bevakning av de olika regionerna i Sverige även om Stockholmsnyheterna starkt dominerar till följd av att Stockholm är Sveriges politiska och ekonomiska centrum. Hur ser då 8 SIDORs inrikesrapportering ut ?

TABELL 14 Inrikesnyheternas geografiska spridning (procent av artiklar och procent av volym)

ARENA UTSPEL INRIKES	artiklar	volym
Sverige Riks	54	48
Göteborg	4	6
Malmö	2	1
Stockholm	16	21
Norrland	9	7
Svealand	9	10
Götaland	6	6
n=262	100	99
n=82835cm ²		

I majoriteten av inrikesartiklarna har händelsen utspelat sig i " Sverige riks " (54 procent), vilket i de flesta fall innebär att det är en rikshändelse (t ex sjuksköterskor som strejkar, att det blivit dyrare att telefonera eller skadliga läkemedel). Samtidigt är det dock så att man i 8 SIDOR inte alltid talar om i artiklarna var en händelse utspelat sig och även dessa nyheter ingår i kategorin riks. Volymmässigt mätt får händelserna som utspelat sig " Sverige Riks " något mindre utrymme.

I rapporteringen från storstäderna dominerar Stockholm, 16 procent av artiklarna berör händelser som utspelat sig här och de får 21 procent av utrymmet. Rapporteringen från de övriga två storstäderna är liten, i Malmös fall näst intill obefintlig. Att Stockholmsrapporteringen, här liksom i övriga tidningar, dominerar har som tidigare nämnts sin naturliga förklaring. Stockholmsdominansen är dock tydlig även när det gäller sport, kultur och underhållning.

Rapporteringen från övriga delar av landet fördelar näst intill likartat om man ser till artiklar, även om Götaland tenderar att vara något underrepresenterat. Volymmässigt sett får dock nyheterna från Svealand något större utrymme än de från Norrland och Götaland.

Inrikesnyheterna behandlar alltså huvudsakligen händelser som utspelat sig i hela Sverige eller händelser där man inte angivit var den inträffat. I den övriga rapportering dominerar nyheter från Stockholm och Svealand som får 31 procent av utrymmet, nyheter från södra Sverige med storstäder får 13 procent av utrymmet och händelser i Norrland 7 procent.

7.3 Utrikesrapporteringen

I svenska dagspressens utrikesrapportering domineras vanligen I-länderna nyhetsutbudet och U-länderna brukar få en mycket begränsad uppmärksamhet (Hadenius, Weibull, 1986). I 8 SIDOR förhåller det sig däremot inte riktigt så ...

TABELL 15 Utrikesnyheternas geografiska spridning (procent av volym)

ARENA UTSPEL
UTRIKES

Norden	6
Västeuropa	21
Östeuropa	4
Sovjet/Kina	9
Övriga Asien	14
Mellersta östern	9
Australien	1
Afrika	16
Sydamerika	3
Mellanamerika	6
Nordamerika	11

---

n=51770cm²   100

Västeuropa är den världsdelen som dominerar i 8 SIDORs utrikesrapportering och 21 procent av händelserna utspelar sig här. Denna andel är förhållandevis låg om man jämför med Sydsvenska Dagbladet och Arbetet vars rapportering från Västeuropa ligger på 35 respektive 33 procent. Även i förhållande till övriga svenska dagstidningar torde 8 SIDORs bevakning av Västeuropa vara relativt liten (se t ex Hadenius, Weibull, 1986; Axås, Björkqvist, 1984).

Afrika och Asien är de områden som därefter är mest välbevakade, följda av Sovjet/Kina. Afrikas andel av nyheterna ligger på 16 procent och om Asien behandlas som en världsdelen så kommer 21 procent av nyheterna därifrån. Det rapporteras alltså lika mycket nyheter ifrån Asien som ifrån Västeuropa i 8 SIDOR och på denna punkt skiljer sig tidningen avsevärt från den övriga pressen i Sverige. Det är visserligen svårt att hitta rättvisande siffror att jämföra med eftersom olika världsdelar tenderar att stå under pressens bevakning vid olika tidpunkter men klart är dock rapporteringen från Västeuropa dominerar i dagspressen följt av USA, som i 8 SIDOR får mindre utrymme i spalterna än både Asien och Afrika.

Afrikas andel av nyhetsrapporteringen är också förhållandevis stor om man jämför med de undersökningar som gjorts av annan press. Dessa daterar sig dock innan intresset fokuserades på Syd-Afrika och apartheid och det är mycket troligt att även andra dagstidningar hade en stor bevakning av Afrika under 1987. Att 8 SIDORs bevakning av Afrika är såpass stor beror dock till

största delen på en artikelserie om landet som pågick under 1987. Australien, Mellanamerika och Sydamerika är i 8 SIDOR, liksom i den övriga dagspressen, bortglömda hörn av världen. Däremot visar det sig att även Norden är en relativt bortglömd del i 8 SIDOR, trots en både geografisk och kulturell närhet. Rapporteringen från, och bevakningen av, Norden är klart mindre än i övriga svenska tidningar.

Vilken typ av täckning ger man då olika länder ?

TABELL 16 Sakområden i utrikesnyheterna (procent av volym)

SAKOMRÅDE	REGION								
	Nor- den	V-E	Ö-E	Sov/ Kina	As- ien	M-Ö	Afr- ika	M-A	USA
Utrikespolitik	-	7	3	35	25	49	7	27	28
Politik	13	24	26	30	42	28	41	67	6
Ekonomi	4	13	44	-	1	-	20	-	-
Sociala frågor	-	1	-	6	22	-	-	-	7
Kulturella frågor	-	9	-	20	5	5	11	-	-
Underhållning, sport, fritid	6	18	-	-	3	12	-	-	9
Katastrofer, olyckor, brott	19	26	27	7	-	-	-	6	46
Känt folk, human intrest	-	1	-	-	2	5	21	-	4
Allmänna sam- hällsfrågor	58	1	-	2	-	-	-	-	-
n cm ²	100 3218	100 1103	100 42040	100 4633	100 7232	99 4778	100 8457	100 3198	100 3933

Från Norden är det främst allmänna samhällsfrågor, "elände" och politik som rapporteras. Täckningen av Västeuropa är något bredare och samtliga sakområden behandlas, men vanligast är nyheter om olyckor och katastrofer samt politik. I tredje hand prioriteras underhållning. Från USA tas främst nyheter om brott, katastrofer och olyckor samt utrikespolitik upp.

I nyhetsrapporteringen från tredje världen är det de politiska frågorna samt förhållanden mellan länder som står i centrum. I Afrikas fall är det dock främst "human interest" och ekonomi som har den framträdande platsen. Även de övriga sakområdena täcks i större utsträckning i Afrika-rapporteringen, vilket till stor del beror på en artikelserie om världsdelen som gick under 1987. I Asien tas de sociala frågorna upp och i Kina/Sovjet beskrivs kulturen.

I rapporteringen från Mellersta Östern dominerar utrikespolitiken i nyhetsrapporteringen. Ca hälften av nyheterna behandlar detta ämne och med tanke på situationen i Iran-Irak, Afghanistan och Israel-Libanon under 1987 är det inte förvånande att utrikespolitiken står i centrum. Däremot kan rapporteringen från denna del

av världen som länge varit "händelsernas centrum" tyckas något liten. Bevakningen av Mellersta Östern utgjorde 1987 9 procent av den totala utrikesbevakningen vilket kan jämföras med 21 procent från Asien och 16 procent från Afrika.

Från Öst-Europa slutligen rapporteras det huvudsakligen om ekonomi, men även politik samt olyckor, brott och katastrofer förekommer i viss utsträckning. Utöver dessa tre områden förekommer ingen rapportering från Öst-Europa vars andel av utrikesnyheterna är 4 procent.

7.4 Sammanfattande kommentar

Knappt två tredjedelar av nyheterna i 8 SIDOR är inrikesnyheter vilket jämfört med andra dagstidningar är relativt lite. I sammanhanget bör man dock ta hänsyn till att tidningen har ett fåtal sidor att disponera. En fördelning mellan inrikes- och utrikes liknande storstadstidningarnas skulle för 8 SIDORs del innebära att varje nummer enbart innehöll 2 eller 3 utrikesnyheter under en hel vecka.

Inrikesrapporteringen i 8 SIDOR är bred och nyheter om ekonomi, brott, olyckor och katastrofer samt allmänna samhällsfrågor dominerar. De händelser som tas upp berör vanligen hela Sverige, de är så kallade rikshändelser. I den resterande rapporteringen dominerar händelser från Stockholm. En förklaring till detta är att politiska beslut till stor del fattas här samt att Stockholm är ett ekonomiskt centrum, men även inom andra områden dominerar Stockholm i nyhetsrapporteringen. 8 SIDORs läsare finns över hela Sverige och i den mån händelser behandlas som inte berör hela Sverige så finns det ingen anledning att ge Stockholm extra uppmärksamhet.

Utrikesbevakningen är som nämnts relativt stor i 8 SIDOR och den skiljer sig även i andra avseenden från dagspressen. Världsbilden i 8 SIDOR är betydligt mer nyanserad än vad som är vanligt i svensk dagspress. Rapporteringen kring U-länder är t ex relativt stor i 8 SIDOR och det är främst politiska förhållanden i länderna som tas upp samt förhållanden mellan länder. USA upptar däremot en mycket liten del av rapporteringen jämfört med andra tidningar.

8 VEM FÅR VARA MED I NYHETERNA ?

Ett fjärde sätt att studera nyhetsmaterialet i en tidning är att undersöka vem som omskrivs eller får komma till tals, dvs vem som med ett annat ord är aktör. I detta kapitel beskrivs de aktörer som förekommer i 8 SIDOR och de politiska partierna som aktör ägnas lite extra intresse.

8.1 Aktörer i 8 SIDOR

Aktörerna kan dels vara enskilda personer eller agera som företrädare för en organisation, myndighet etc. Att låta enskilda personer komma till tals kan ibland vara ett sätt att öka närheten till läsaren. I tabellen nedan redovisas en översikt av de två typerna av aktörer.

TABELL 17 Enskilda aktörer och företrädare i 8 SIDOR (procent av artiklar och volym)

TYP AV AKTÖR	artikel	volym
Enskild aktör	42	50
Företrädare	58	50
n=412	100	100
n=125089 ²		

Det är de enskilda personerna som dominerar i 8 SIDOR och som lyfts fram i större artiklar. I 42 procent av artiklarna agerar enskilda personer och dessa artiklar ges hälften av utrymmet i tidningen. Därmed har 8 SIDOR en klart större andel privatpersoner än vad som är vanligt i dagspressen och liknar i detta avseende mest en kvällstidning (se TABELL4B). Andelen privatpersoner är dock något missvisande eftersom den till viss del beror på att 8 SIDOR i sina artiklar undviker att tala om vad eller vilka aktörerna representerar. Detta är också en av anledningarna till att kategorin icke namngivna enskilda personer i den följande tabellen är relativt stor, 14 procent. Tidningen skriver om franska arbetare som slutat arbeta istället för att det är ett fackförbund som strejkar. I dessa fall framställs aktörerna som enskilda personer.

Mycket av rapporteringen tenderar alltså att tas ned på individnivå vilket möjligen gör den mera lättfattlig. Det är framförallt artiklar med namngivna personer som ges utrymme. På detta sätt sällar man dock information och följderna blir att myndigheter och till blir underrepresenterade. Dessa är dock även underrepresenterade till följd av att det skrivs relativt lite om arbetsmarknad och ekonomi. Övriga organisationer och politiska beslutsorgan är de representerade i ungefär samma utsträckning som i storstadspresen.

TABELL 18 Aktörer i 8 SIDOR (procent av artiklar och volym)

AKTÖR	Artiklar	Volym
Enskilt land/international organisation	6	5
Politiskt beslutsorgan	3	13
Riksdag/regering	13	12
Myndighet	8	4
Politiska partier	4	3
S+Vpk	2,5	3
M+C+Fp	2,5	3
Företag	8	8
Organisationer	11	9
Enskild namngiven person	28	39
Enskild icke-namngiven person	14	11

n=125089²

n=412

Politiska partier agerar relativt ofta i 8 SIDOR till följd av att den politiska utrikesrapporteringen är omfattande. De utländska politiska partierna agerar i 4 procent av artiklarna. De svenska partierna däremot omskrivs eller kommer till tals i 8 SIDOR i ungefär samma utsträckning som i övrig press. 5 procent av artiklarna och 6 procent av volymen har politiska partier som aktörer. Fördelningen mellan de båda politiska blocken är artikelmässigt och volymmässigt jämn. Det finns dock vissa skillnader i behandlingen av partierna som inte siffrorna visar och som är värda lite extra uppmärksamhet. Det finns också stora skillnader inom blocken.

När den socialdemokratiska partikongressen avslutas omskrivs händelsen på en hel första sida i tidningen samt ges en tredjedel av utrymmet under Sverige-nytt. Välfärdspolitiken beskrivs. Lars Werner och den avslutade Vpk-kongressen gavs en halv förstasida plus utrymme under Sverige-nytt. Merparten av artiklarna behandlar Lars Werner och Jörn Svenssons som ledarfigurer, men det skrivs inget om Vpks politik.

Två veckor efter socialdemokraternas avslutade stämma var det Folkpartiets tur. Denna kongress kommenterades enbart med en liten bild längst ner på förstasidan men bildtext. När det efter ytterligare två veckors tid var Moderaternas tur att hålla stämma fick även denna högst begränsad uppmärksamhet. Dock kommenterade 8 SIDOR fyra konkreta beslut som fattats; nej till fingeravtryck för flyktingar, ja till sprit på Gotlandsfärjan, lägre skatter och inga höjda miljöböter.

Såväl Vpks och framförallt Socialdemokraternas kongresser fick alltså betydligt större uppmärksamhet än de båda borgerliga partiernas. Om man till detta lägger att av de 3 procent av artiklarna där de borgerliga agerar står i själva verket Centern för 2,2 procent så står det klart varken Moderaterna eller Folkpartiet omnämns eller yttrar sig i någon större utsträckning.

Om man ser till vilka aktörer som yttrar sig inom olika sakområden förstärks denna bild ytterligare. Inom området politik finns det visserligen en jämn fördelning mellan de båda blocken (se TABELL 5B). Vpk och Socialdemokraterna yttrar sig i 13 procent av de politiska sakfrågorna och det borgerliga blockets andel utgör också 13 procent. Men även här finns det väsentliga skillnader inom blocken. Det centern som ges störst utrymme, 9 procent av artiklarna behandlar ledarbytet samt Olle Svensson och Sjöbo. Moderaterna agerar i 0,6 procent av artiklarna och Folkpartiet i 1,7. Socialdemokraterna däremot agerar som enskilt parti i 6 procent av de politiska frågorna och Vpk i 3 procent. Denna bild torde knappast ha någon motsvarighet i det politiska händelseförloppet under 1987. Enligt 8 SIDOR fanns det knappt någon politisk opposition under detta år. En artikel utgör undantaget där de tre partierna säger sig vara eniga om hur en gemensam borgerlig politik skall föras. 8 SIDORs uttalade målsättning att vara en partipolitiskt obunden tidning tycks alltså inte ha någon egentlig motsvarighet i vad som faktiskt skrivs. Ett första steg på vägen skulle kunna vara att bättre balansera olika partiers uttalanden och beskrivningar av dem.

8.2 Sammanfattande kommentar

I ca hälften av 8 SIDORs nyhetsmaterial agerar enskilda personer vilket är en relativt stor andel. Att enskilda aktörer agerar i såpass stor utsträckning beror delvis på att olyckor, kultur är stora sakområden i tidningen. Samtidigt är dock enskilda aktörer den största kategorin aktörer inom varje sakområde (utrikespolitik undantaget) och detta är till stor del en följd av att aktörens egentliga roll inte skrivs ut i artiklarna. Möjligen är detta ett sätt att förenkla budskapet, men på samma gång sällas information bort. Läsaren får en förenklad bild av verkligheten men samtidigt också en delvis felaktig bild. Det finns också en tendens att generalisera till franska arbetare, afrikanska kvinnor, svenska flickor etc när artikeln i själva verket handlar om avgränsade grupper av människor. Troligen skulle 8 SIDOR vinna på att vara något tydligare med avseende på vem som agerar och i vilket syfte.

Det politiska blocken behandlas såväl artikel- som utrymmesmässigt lika. Beträktade som enskilda parti dominerar dock Centern till följd av två uppmärksammade händelser under 1987. Moderaternas och Folkpartiets politik ges knappast något utrymme i tidningen utan det är istället Socialdemokrater som framträder. Denna snedfördelning märks också mycket tydligt om man ser till hur de olika partiernas stämmor bevakades. 8 SIDOR kan man inte sägas vara den partipolitiskt obundna tidning man ger sig ut för att vara.

9 SAMMANFATTNING

8 SIDOR är en tidning som innehåller relativt mycket nyheter och reportage. Näst dessa båda kategorier är sport och kultur det som ges störst utrymme. I övrigt innehåller tidningen en vardagssida med matrecept, hem, hushåll, mode. En mindre del av tidningens innehåll består av noveller, kåserier och dikter.

Jämfört med svenska dagstidningar innehåller 8 SIDOR något mer nyheter och reportage. Sportbevakningen däremot är betydligt mindre utrymme och kulturen är det som tidningen väljer att lyfta fram. Nöjessida "lätta sidan" med serier, korsord etc samt radio- och TV-sidor saknas helt i 8 SIDOR. I övriga tidningar utgör dessa sidor mellan 13 och 16 procent vilket kan ses som ett tecken på deras popularitet. Det är troligt att satsning på material av denna typ skulle röna uppskattning hos 8 SIDORs läsare.

Om man ser till själva nyhetsutbudet i 8 SIDOR så har tidningen en politisk och kulturell profil och de perspektiv som läggs på nyheterna förändrar inte bilden. Sociala frågor har en mycket låg prioritet vilket delvis kan ifrågasättas. Även om tidningen har ambitionen att inte skriva för en speciell målgrupp är det troligt att dess läsare uppskattar nyheter och reportage om sociala frågor i lika stor utsträckning som tidningsläsare i allmänhet. Tidningens nuvarande profil tycks snarare spegla redaktionens ambitioner än läsarnas behov på denna punkt.

8 SIDOR har också en relativt stor utrikesbevakning. En tredjedel av nyhetsmaterialet behandlar händelser utomlands. En stor del av dessa artiklar beskriver den politiska situationen i u-länder och på denna punkt skiljer sig 8 SIDOR väsentligt från svensk dagspress. Rent geografiskt så täcker tidningen in världsdelar som tycks vara bortglömda i den övriga pressen. Detta innebär att tidningen inte tillämpar samma nyhetskriterier och förmedlar en något annorlunda världsbild till sina läsare. Med det begränsade utrymme som tidningen har får andra händelser stå tillbaka, händelser som i andra tidningar anses ha stort nyhetsvärde.

Det är till stor del genom utrikesrapporteringen som 8 SIDOR fått sin politiska profil; inrikesnyheterna tar till stor del upp olyckor och brott samt ekonomi och allmänna samhällsfrågor. Merparten av inrikesnyheterna är riksnheter men i övrigt finns det en tendens till Stockholmsdominans i nyheterna. Eftersom 8 SIDORs målsättning är att vara rikstäckande strider detta mot tidningens uttalade syfte.

Aktörerna i 8 SIDOR består till stor del av enskilda personer. Till viss del är detta en följd av att tidningen i så stor utsträckning skriver om kultur och olyckor samt brott. Samtidigt är det också en följd av en allmän vaghet, det anges inte alltid vad eller vilka någon representerar. Av denna anledning förekommer myndigheter och organiserade intressen relativt sällan som aktörer i tidningen.

Politiska partier förekommer däremot relativt ofta till följd av den omfattande politiska utrikesrapporteringen. De svenska politiska blocken kommer till tals eller omskrivs lika ofta i 8SIDOR. Om man ser till varje parti för sig så finns det dock stora

skillnader. Socialdemokraterna och Vpk gavs betydligt större utrymme än Folkpartiet och Moderaterna och detta är kanske tydligast om man ser till hur partiernas stämmor och möten behandlades i 8 SIDOR under 1987. I detta avseende kan 8 SIDOR inte sägas vara en partipolitisk tidning och även detta faktum strider mot den uttalade målsättningen. Det kan visserligen diskuteras huruvida politisk neutralitet och objektivitet är möjligt för en journalist. Det torde dock vara klart att det finns en möjlighet att närma sig målet något mer, exempelvis genom att uppmärksamma de olika partierna i samma utsträckning.

DEL 2

8 SIDORs LÄSARE OCH PRENUMERANTER

1 INLEDNING

8 SIDORs prenumerantskara har alltsedan starten av tidningen i januari 1985 ökat konstant. Ett flertal marknadsföringskampanjer har genomförts och resultaten från dessa har utvärderats. Omsättningen bland prenumeranterna har visat sig vara relativt stor. Tanken med läsarstudien har varit att närmare undersöka 8 SIDORs prenumerantskara och målgrupp. Tre olika undersökningar har genomförts som kommer att redovisas i denna del av rapporten.

En statistisk analys av 8 SIDORs prenumerantregister från december-1987 och från februari-1988 genomfördes först. Dessa register har sedan jämförts och nytillkomna samt upphörda prenumeranterna har analyserats närmare. De prenumeranter som upphört att abonnera på tidningen har dels fått ett frågeformulär med posten, dels intervjuats per telefon om orsakerna därtill.

Till samtliga grupp-, elev-, och inackorderingshem, dagcenter samt särskolor i Göteborgs och Bohusläns Landsting utsändes under våren 1988 en enkät. Tanken med enkäten var att undersöka hur stor del av tidningens målgrupp som nås, hur utbredd kännedomen om 8 SIDOR är. Tanken var också att få en generell uppfattning om hur tidningen tas emot och används. Som urvalsram användes Omsorgsförvaltningen förteckning över ovan nämnda institutioner. De förståndshandikappade som bor hemma med föräldrar eller inte är inskrivna under omsorgerna saknas alltså dessvärre i urvalet. Troligen utgör dessa en stor del av 8 SIDORs egentliga målgrupp.

Den tredje och sista undersökningen består av intervjuer med de privatpersoner i Göteborgsområdet som prenumererar på 8 SIDOR. Tonvikten har lagts vid de förståndshandikappade läsarna och deras synpunkter på innehållet men även dagcenterpersonal och lärare har intervjuats.

2 8 SIDORS PRENUMERANTER

För att närmare undersöka hur 8 SIDORS prenumerantgrupp ser ut och förändras har en statistisk analys gjorts på prenumerationsregister från 1987-12-29 och 1988-02-19. Resultaten av dessa båda analyser redovisas nedan i tabellform tillsammans med liknande analyser som gjorts under 1985, 1986 och 1987 för att ge en generell bild av hur tidningens prenumerantgrupp förändrats under åren. Noteras kan att kategorin "övrigt" i de två senast gjorda analyserna är något större än i de föregående, vilket till stor del beror på ett antal skivavdelningar som är ställda på skolförvaltningar, länskskolenämnder etc. Dessa är visserligen institutioner som kan hänföras till undervisningssektorn, men det är långt ifrån säkert att tidningen används i undervisningssyfte och kommer någon i den ursprungliga målgruppen till godo. Av denna anledning har de förts till övrigt kategorin och inte till någon av "skolkategorierna".

TABELL 1 Abonnemangens fördelning på olika typer av abonnenter, förändring över tid (procent)

TYP AV ABONNENT	TIDPUNKT					
	maj-85	jan-86	maj-86	aug-87	dec-87	feb-88
Privatpersoner	47	45	45	38	36	34
Grund/särskola		14	14	19	19	21
Grund/komvux		4	5	8	10	10
Studieförbund	15	3	3	2	2	2
Folkhögskola				1	1	1
Dagcenter	13	10	10	10	7	7
Bibliotek	7	8	8	9	8	8
Grupp/elevhem	7	7	7	5	2	2
Vård/servicehem				1	3	3
Sjukhus	5	4	4	3	2	2
Handikappförbund	1	1	1	1	1	1
Skyddade verk- städer/AMU etc	2	1	1	1	1	1
Övrigt	4	2	2	1	8	8
	101	99	100	99	100	100
n=	1279	2140	2300	2770	3386	3672

Antalet prenumeranter på 8 SIDOR har ökat konstant under årens lopp. Vid tidningens start, i januari 1985, hade tidningen 834 prenumeranter och i februari 1988 3672 stycken. Övervägande delen av prenumerationserna sker på den tryckta versionen, men andelen kassettprenumeranter har ökat från 18 procent vid tidningens start till 37 procent i februari, 1988.

Andelen privatpersoner som prenumererar på 8 SIDOR har sjunkit konstant sedan i maj månad, 1985. Då var knappt hälften av tidningens prenumeranter privatpersoner och i februari, 1988 hade an-

delen privatpersoner sjunkit till en dryg tredjedel. Dagcenter och gruppboistäder tillhör också de prenumerantkategorier som minskat sin andel av prenumerationserna under perioden. I maj 1985 stod dagcenter för knappt 13 procent av prenumerationserna och i februari 1988 för 7 procent av dem. Gruppboistäderna minskade under samma period sin andel från knappt 7 procent till 2 procent. Det är dock ingen av dessa abonnentgrupper som minskat rent antalsmässigt sett.

Grund- och särskolorna är den prenumerantgrupp som ökat mest under perioden. 21 procent av prenumeranterna tillhörde denna kategori i februari-1988, jämfört med uppskattningsvis 12-13 procent i maj-1985. Grund- och komvux ökade under samma period sin andel av prenumerationserna från 4 procent till 10 procent. Om man ser hela utbildningsverksamheten som en grupp av prenumeranter så den ökat sin andel av prenumerationserna från 15 procent i maj-1985 till 34 procent i februari-1988. De övriga prenumerantkategoriernas andel av det totala antalet prenumerationer har inte förändrats något nämnvärt under denna period.

2.1 Förändring i prenumerationsregistret augusti 1987 - december 1987

Den föregående analysen av 8 SIDORs prenumeranter gjordes av Bror Thronbacke, ansvarig utgivare för tidningen, under hösten 1987 och avser siffror från augusti månad.

Antalet prenumeranter har ökat från 2770 stycken i augusti 1987 till 3672 stycken i februari 1988, en ökning med 33,5 procent. Privatpersonerna minskade under perioden sin andel av prenumerationserna från 38 procent till 34 procent. Även grupp- och elevhem samt dagcenter minskade sina andelar med 3 procent vardera. Grund- och särskolor samt grund-och komvux ökade sina andelar med 2 procent vardera.

Om man istället ser till abonnemangen fördelade på tryckt version och kassettversion blir bilden av fördelningen något annorlunda. Jämfört med det tidigare undersökningstillfället i augusti, 1987 har andelen privatpersoner på den tryckta versionen sjunkit från 32, till 28 procent i februari 1988. Grupp- och elevhem har också under samma period minskat sin andel av prenumerationserna från 6 procent till 3 procent. De övriga prenumerantkategoriernas andelar är i stort sett oförändrade.

På kassettversionen är knappt hälften av prenumeranterna privatpersoner och dess andel av abonnemangen har minskat från 51 procent till 46 procent. Dagcenternas andel av abonnemangen liksom grupp- och elevhemmens minskade också med vardera 3 procent. Grund- och särskolor ökade under samma period sin andel av kassettabonnemangen från knappt 11 procent till 14 procent och grund- och komvuxskolorna ökade sin andel från 9 procent till 14 procent. På den tryckta versionen är det en dominans av kvinnliga prenumeranter, ca 60 procent och på kassettversionen utgör istället männen 60 procent av prenumeranterna. Samma förhållande rådde vid den tidigare analysen i augusti månad 1987.

För att sammanfatta bilden av de förändringar som skett sedan det tidigare analystillfället så har andelen privatpersoner som prenumererar sjunkit, både på den tryckta versionen och på kassetversionen. Även grupp- och elevhem har minskat sin andel av prenumerationserna på båda versionerna, medan dagcenterna främst minskat på den tryckta tidningen. Grund- och särskolor samt grund- och komvuxskolor är de som ökat sin andel av prenumerationserna och det är på kassetversionen som de nya abonnenterna tillkommit.

2.2 Förändring i prenumerationsregistret december 1987 - februari 1988

Registren från 1987-12-29 och 1988-02-19 har jämförts och bearbetats för att få fram nytillkomna och upphörda prenumeranter samt kunna hänföra dem till en prenumerantkategori. Avsikten är att kartlägga vilken rörlighet som finns bland abonnenterna.

Prenumerationsregistret visade sig inte helt lämpligt för denna form av analys eftersom det förekom att vissa av de som inte längre fanns med i februari 1988 i själva verket var registrerade på ett nytt efternamn och därför återfanns på annan plats i registret. Det förekommer förmodligen även i något fall att t ex en privatpersons upphörda prenumerations i själva verket är densamma som en nytillkommen skolas. Av dessa anledningar är det möjligt att antalet nytillkomna och upphörda prenumeranter inte är exakt. Förmodligen rör det sig dock om ett fåtal personer som i så fall hamnat fel och förhoppningsvis är bilden rättvisande i stort.

Under den aktuella perioden på knappt två månader tillkom 426 stycken nya abonnemang, 264 stycken på den tryckta tidningen och 162 stycken på kassetversionen. 140 stycken prenumeranter avslutade sina abonnemang. Av dessa hade 74 stycken prenumererat på den tryckta tidningen och 66 stycken på kassetversionen. Nettoökningen av prenumeranter under perioden var alltså 286, dvs 8 procent.

I tabellen nedan redovisas de nytillkomna prenumeranterna i kolumnen "n+" samt hur de procentuellt fördelar sig i olika prenumerantkategorier i kolumnen "procent+". På liknande sätt redovisas de upphörda prenumerationserna samt nettotillskottet av prenumeranter. I tabellbilagan återfinns samma analys uppdelad på kassettprenumeranter och de som prenumererar på tryckt version.

TABELL 2 Nytillkomna och upphörda abonnemang, 87-12-29 -
88-02-19 (reella tal och procent)

TYP AV ABONNENT netto+	n+	procent+	n -	procent-		
Privatpersoner	107	25	78	55	29	10
Grund/särskola	122	29	16	11	106	37
Grund/komvux	36	8	12	8	24	8
Studieförbund	15	4	7	5	8	3
Folkhögskola	13	3	1	1	12	4
Dagcenter	29	7	6	4	23	8
Bibliotek	14	3	4	3	10	4
Grupp/elevhem	10	2	4	3	6	2
Vård/servicehem	13	3	2	2	11	4
Sjukhus	19	4	1	1	18	6
Handikappförbund	9	2	2	1	7	2
Skyddade verk- städer/AMU etc	4	1	1	1	3	1
Övrigt	35	8	6	4	29	10
	426	99	140	99	286	99

2.2.1 Nettotillskottet av abonnemang

Det är grund och särskolorna som står för den största delen av nettoökningen, en dryg tredjedel. 10 procent utgörs av privatpersoner, och dagcenter samt grund- och komvux står vardera för 8 procent av nettoökningen. De övriga prenumerantkategorierna står tillsammans för en dryg tredjedel av nettotillskottet av prenumeranter.

Grund- och särskolorna står för 38 procent av ökningen på den tryckta versionen, sjukhus och dagcenter för 9 procent och privatpersonernas andel är enbart 7 procent. På kassettabonnemangen utgörs 34 procent av ökningen av grund- och särskolor, 20 procent är grund- och komvuxskolor och 17 procent är privatpersoner.

Det visar sig alltså att även fördelat på olika versioner är det grund- och särskolor som står för den största delen av nettoökningen på båda, och att privatpersoner och grund- och komvuxskolor står för en större del av ökningen på kassetversionen än på den tryckta versionen. Det är också i dessa tre kategorier som den största rörligheten bland prenumeranter finns.

2.2.2 Nytillkomna abonnemang

Procentuellt sett står grund och särskolorna för den största delen av de nytillkomna abonnemangen, 29 procent, och privatpersonerna för 25 procent. Grund och komvux står för 8 procent av de nytillkomna abonnemangen och dagcenter för 7 procent. De övriga prenumeranterna står inte för någon större del av ökningen.

Om man istället fördelar antalet nytillkomna prenumeranter på den tryckta versionen och kassetversionen finns det vissa skillnader. På den tryckta versionen står grund- och särskolor för den största delen av ökningen, 31 procent och privatpersoner för 20 procent. På kassetversionen däremot är förhållandet omvänt; privatpersoner står för en dryg tredjedel av de nytillkomna abonnemangen och grund- och särskolor för en fjärdedel. Grund- och komvux står för 14 procent av de nya abonnemangen.

Det är alltså främst bland skolor och privatpersoner som tidningen fått nya prenumeranter under perioden. Ingen annan av de övriga prenumerantkategorierna svarar procentuellt sett för någon större del av de nytillkomna abonnemangen.

2.2.3 Upphörda abonnemang

Under perioden upphörda 140 stycken abonnemang och drygt hälften av dessa, 55 procent var privatpersoner. 11 procent var grund- och särskolor, 8 procent grund- och komvux och 8 procent dagcenter. Om man antar att antalet upphörda abonnemang i varje kategori av prenumeranter borde vara proportionellt med hur många som prenumererar är alltså antalet upphörda privataabonnemang mycket stort.

Om man ser till kassetversionen så är 59 procent av de som har upphört att prenumerera privatpersoner. 11 procent är grund- och särskolor och 6 procent grund- och komvuxskolor. På den tryckta versionen utgör privatpersoner 53 procent av de upphörda abonnenterna, grund- och särskolor 12 procent och grund- och komvux 11 procent.

Att det procentuellt sett är fler privatpersoner som upphört att prenumerera på kassetversionen än på den tryckta är inget att förvånas över eftersom det också totalt är fler privatpersoner som prenumererar på kassetversionen. Däremot är det något märkligt att privatpersonernas andel av de upphörda prenumerationserna är såpass stor som 53 procent. Det kan också noteras att grund- och komvux utgör en större del av de upphörda prenumerationserna på den tryckta versionen än på kassetversionen.

2.2.4 Orsaker till de upphörda abonnemangen

Samtliga prenumeranter som upphört med att prenumerera under perioden har fått en enkät per post med några korta frågor om 8 SIDOR. Tanken med detta var att försöka få fram huruvida man upphört p g a egenskaper hos tidningen eller p g a "yttre faktorer", t ex att verksamheten upphört. Det visade sig vara mycket svårt att få in svar på frågeformuläret och av den anledningen har vissa abonnenter istället intervjuats per telefon. Även på denna punkt har det inneburit vissa problem att få fram telefonnummer samt att nå de berörda personerna och svarsfrekvensen är av denna anledning dessvärre ganska låg.

TABELL 3 Svarsfrekvens vid enkätundersökningen av upphörda abonnemang

	Tryckt version	Kassettversion	Totalt
<u>Buttourval</u>	74	66	140
Givardelar	12	-	12
Avflyttade	6	4	10
Avlidna	1	1	2
<u>Nettourval</u>	55	61	116
<u>Svarsfrekvens</u>	73 procent		48 procent
59 procent			

Det är alltså tveksamt om svarsfrekvensen är tillräckligt hög för att svaren ska vara representativa för samtliga som upphört att prenumerera. Svaren kanske snarare skall ses som en antydning om hur det kan förhålla sig. 21 av de tillfrågade säger sig dock fortfarande prenumerera på 8 SIDOR vilket ytterligare minskar antalet svar på frågan om varför man upphört.

De 21 procent (14 stycken) som säger sig prenumerera är till stor del skolor och dagcenter. Det är troligt att det på dessa platser är många personer inblandade i institutionernas angelägenheter och att den person som besvarat enkäten, kanske i vissa fall, inte vetat om att prenumerationen upphört. Det är också möjligt att de prenumererar under ett nytt namn och därför inte återfunnits i abonnentregistret.

Om man ser till de som svarat att de upphört prenumerera (54 stycken) så fördelar de sig enligt följande på olika kategorier av abonnenter.

TABELL 4 Upphörda prenumerationer fördelat på olika typer av prenumeranter (procent)

TYP AV
ABONNENT

Privatpersoner	43
Grund/särskola	15
Grund/komvux	4
Studieförbund	9
Folkhögskola	2
Dagcenter	9
Bibliotek	2
Grupp/elevhem	6
Vård/servicehem	4
Sjukhus	2
Handikappförbund	2
Skyddade verkstäder/AMU etc	3

Om man ser till den faktiska fördelningen är alltså andelen privatpersoner något liten och så även andelen grund- och komvuxskolor. Grund- och särskolorna samt dagcenterverksamheten är något överrepresenterade.

delen av de som upphört att prenumerera hade haft 8 SIDOR i ett år eller mer. Endast 13 procent hade haft tidningen i enbart ett halvår. Det verkar alltså inte som om rotationen bland prenumeranterna beror på att man tar en kort provprenumeration, 45 procent av prenumeranterna hade haft tidningen i ett år, 30 procent i två år och 13 procent i mer än två år. Vi ska nu övergå till att se av vilken anledning man upphört att prenumerera.

TABELL 5 Anledningar till upphört abonnemang (Procent och reella tal)

ANLEDNING	Stämmer	Stämmer ej	total	procent
den var för svår	11 (6)	89	100	
Nyheterna var gamla/ ointressanta	18 (10)	82	100	
Innehållet var dåligt	4 (2)	96	100	
Läser andra tidningar/ tittar på TV	39 (21)	61	100	
Den var för dyr	4 (2)	96	100	
Ingen tid att läsa	20 (11)	80	100	
Glömt att betala/för- nya prenumerationen	4 (2)	96	100	
Upphörd verksamhet	18 (10)	82	100	
Annan anledning	28 (15)	72	100	

n=55

Den vanligaste anledningen till att man upphört att prenumerera är att man läser andra tidningar och tittar på TV istället. Totalt sett anger 39 procent av abonnenterna detta som skäl och bland privatpersoner som abonnerat är det, som vi senare ska se, den absolut vanligaste anledningen. Även grupphem och dagcenter anger den i viss utsträckning. Frågan är alltså om dessa abonnenter ansett tidningen alltför lätt och får sitt behov av nyheter tillfredsställt genom andra medier. Man bör dock inte glömma bort i sammanhanget att en tidning för många förståndshandikappade också fyller en viktig social funktion. Om personalen på t ex ett grupphem läser DN eller GP är det mycket möjligt att de boende också föredrar att läsa samma tidning även om de inte kan tillgodogöra sig själva innehållet. Man vill troligen hellre identifiera sig med personalen än med andra förståndshandikappade och att läsa samma tidning som alla andra är ett sätt att vara som dem.

Att nyheterna är för gamla och ointressanta är också en tänkbar anledning till att upphöra med prenumerationen och detta skäl anges av 18 procent. Också här är det främst privatpersoner, dagcenter och grupp- elevhem som anger skälet. Däremot är det

inte vanligt som skäl inom undervisningssektorn. Det är också så att 60 procent av de som tycker att 8 SIDORs nyheter är för gamla samtidigt angett att de läser andra tidningar och tittar på TV som skäl. Det är därför möjligt att om man uppfattar nyheterna som gamla leder detta till ett förändrat mediebruk, t ex att man ser nyheter på TV istället och därför upphör att prenumerera. Det är nämligen inte många som anser att själva innehållet i 8 SIDOR är dåligt eller anger det som skäl till att de upphört prenumerera. Omdömena om tidningen bland de som upphört att prenumerera är genomgående positiva men ofta med önskemål om just färskare nyheter.

Att man inte har tid att läsa tidningen anges som skäl av 20 procent, varav sju är privatpersoner, alltså övervägande delen. Man hade annars kunnat tänka sig att detta skulle vara fallet på dagcenter och på skolor men så är alltså inte fallet.

Upphörd verksamhet, som anges som skäl av 18 procent, innebär i de flesta fallen att någon cirkel eller ADL-träning avslutats. Man har alltså upphört p g a faktorer som kan sägas ligga utanför tidningen. Tre av de som angett detta som skäl är studieförbund och två stycken är vård- och servicehem som tidigare bedrivit verksamhet med senildementa och de övriga fem är spridda i de olika kategorierna.

Annan anledning innebär i tre fall att man övergått till annan version av tidningen och i fyra fall att längre finns några elever som tidningen passar för. I två fall har man upphört p g a sommarlov (!) och i ytterligare två fall uppges anledningen vara att distributionen inte fungerat. Orsakerna finns alltså i faktorer som inte berör tidningens egentliga innehåll. Det är främst dagcenter, grund- och särskolor samt studieförbund som angett dessa anledningar och i fyra fall är det privatpersoner som inte specificerat någon anledning.

Kassettprenumeranter och de som prenumererar enbart på tidningen anger anledningar som berör själva tidningen och innehållet i samma utsträckning. De anger också skäl som att de får information via andra medier i samma grad. Däremot är så gott som samtliga som anger upphörd verksamhet som skäl prenumeranter på enbart tidningen och 65 procent av de som angett annan anledning är kassettprenumeranter.

TABELL 6 Anledningar till upphört abonnemang fördelat på typ av prenumerant (procent)

ANLEDNING	privat- personer	ARBETSPLATS skola och undervisning	övrigt
Den var för svår	13	6	12
Nyhetererna var gamla/ ointressanta	17	6	31
Innehållet var dåligt	4	-	6
Läser andra tidningar/ tittar på TV	61	12	31
Den var för dyr	-	12	-
Ingen tid att läsa	30	19	6
Glömt att förnya pre- numerationen/betala	-	6	6
Upphörd verksamhet	-	38	25
Annan anledning	22	31	31
n=55	(23)	(16)	(16)

För privatpersoner som upphört att prenumerera är den vanligaste anledningen att man läser andra tidningar och eller tittar på TV. 61 procent av privatpersonerna instämmer i detta påstående och 30 procent av dem anger att de inte hade tid att läsa/lyssna på tidningen som skäl. Hur många av dessa personer som är förstånds- handikappade har dessvärre inte kunnat fastställas och det går som tidigare nämnts inte heller att säga något om huruvida man egentligen kan tillgodogöra sig innehållet i vanliga dagstidningar eller inte.

Inom utbildningsväsendet är upphörd verksamhet den vanligaste orsaken, vilket innebär att en viss cirkel eller kurs upphört. Annan anledning anges av 31 procent av skolorna och bildningsförbunden och innebär i de fall den är specificerad att det inte längre finns någon person som tidning anses passa för. Man har också gjort uppehåll för sommarlov i två av fallen vilket ter sig något märkligt eftersom prenumerationen avslutats mellan december, 1987 och februari, 1988. Man kan dock ganska klart konstatera att rörligheten bland prenumeranterna med avseende på skolor och utbildning inte i någon större utsträckning beror på själva tidningen och dess innehåll utan snarare på faktorer som ligger utanför 8 SIDOR. Möjligen skulle rörligheten minska något om det fanns en möjlighet att abonnera terminsvis eftersom det är troligen förekommer att man av kostnadsskäl upphör att prenumerera inför sommaren och sedan glömmar/låter bli att förnya prenumerationen.

Inom kategorin "övrigt" som består av skilda slag av institutioner anges samma skäl som inom utbildningsväsendet, men här anges också i betydligt större utsträckning att nyhetererna var gamla och ointressanta samt att man läser andra tidningar och tittar på TV. Det är två dagcenter och två grupphem som anger att nyhetererna var gamla och ointressanta. Man bör dock vara uppmärksam på att

svaren i denna kategori oftast inte kommer från de som använt tidningen, utan från föreståndare, arbetsledare m fl vilket kanske kan innebära att de inte är representativa för användaren. Man bör också hålla i minnet att de olika kategorierna innehåller få antal svarande, vilket innebär att de kanske inte är representativa för kategorierna som helhet och att svaren snarare ska ses som en antydning om möjliga förhållanden.

2.3 Sammanfattning

Antalet prenumeranter på 8 SIDOR har ökat stadigt sedan tidningens start från 834 abonnenter i januari, 1985 till 3672 abonnenter i februari, 1988. Den större delen av prenumerationserna sker på den tryckta tidningen, men under årens lopp har kassetversionen kommit att utgöra en allt större del av prenumerationserna. I februari var 37 procent av prenumeranterna kassettprenumeranter.

Andelen privatpersoner som prenumererar på tidningen har sjunkit konstant från knappt hälften i maj-1985 till ca en tredjedel i februari-1988 och det är grund- och särskolorna som under samma period ökat mest, från 12-13 procent till 21 procent. Det är också i dessa båda prenumerantgrupper som rörligheten är som störst.

Under en period på knappt två månader tillkom 426 stycken nya abonnemang och 140 stycken upphörde. Nettotillskottet var alltså 286 stycken abonnemang. Grund- och särskolor, privatpersoner och grund- och komvuxskolor är de tre prenumerantkategorier som står för största andelen av de nya respektive upphörda abonnemangen. Av de som upphört prenumerera är drygt hälften privatpersoner vilket är en anmärkningsvärt hög andel med tanke på att privatpersoner utgör en dryg tredjedel av 8 SIDORs prenumerantskara. Med tanke på att det i första hand är privatpersoner som är tidningens målgrupp borde kanske marknadsföringen av tidningen i större utsträckning rikta sig just till denna grupp i fortsättningen.

Den vanligaste angivna anledningen till att man upphört att prenumerera är att man säger sig läsa andra tidningar och ser på TV istället. Totalt sett anger 39 procent av de tillfrågade detta som anledning och av privatpersonerna anger 61 procent detta som skäl. Inom utbildningsväsendet är den vanligaste anledningen att verksamheten upphört samt att man inte längre har några elever som tidningen passar. Att prenumerationsen upphört inom utbildningsväsendet tycks alltså inte ha så mycket med själva tidningens innehåll att göra. Det är möjligt de upphörda prenumerationserna bland skolorna skulle minska något om det gavs möjlighet att prenumerera läsårsvis med uppehåll för sommaren. Inom kategorin övrigt, som består av institutioner av diverse slag, anger man att nyheterna var gamla och ointressanta som vanligaste anledningen, dock inte i så hög grad som privatpersonerna. Man bör dock vara uppmärksam på att det i detta fall inte är målgruppen, dvs förståndshandikappade, som svarat utan föreståndare m fl. Det är därför inte säkert att åsikterna är helt representativa för dem som tidningen är avsedd för.

Noteras kan alltså att ett fåtal personer ansåg, och angav som anledning till upphörd prenumeration, att tidningen var för svår och/eller att innehållet var dåligt. Däremot tycker man att nyheterna är något inaktuella vilket förmodligen inte går att åtgärda så länge 8 SIDOR är en endagarstidning. Att man ser på TV och läser andra tidningar behöver inte heller nödvändigtvis innebära att man kan tillgodogöra sig den nyhetsinformationen och att 8 SIDOR skulle vara för lätt. Det kan också vara ett utslag av att man inte vill identifiera sig med någon som behöver, och läser, en annan tidning än övriga människor. De planerade intervjuerna med förståndshandikappade kommer förhoppningsvis att bättre belysa vad man tycker om 8 SIDOR samt ge ytterligare förklaringar till vad det kan bero på att privatpersoner i så hög utsträckning upphör att prenumerera. En av de anledningar som man kan misstänka är att förståndshandikappade inte alltid får det stöd och den uppmuntran som behövs för att läsa/lyssna på tidningen, något som visade sig i den enkätundersökning som redovisas i det följande avsnittet.

3 SPRIDNING OCH KÄNNEDOM OM 8 SIDOR I GÖTEBORGS OCH BOHUS- LÄNS LANDSTING

Under våren 1988 skickades en enkät ut inom Göteborgs och Bohusläns Landsting. Den huvudsakliga avsikten med denna var att försöka kartlägga hur stor andel av 8 SIDORs målgrupp som prenumererar på tidningen samt hur stor del av de berörda som kände till att det existerar en lättläst nyhetstidning. Syftet var också att i ett första steg ringa in prenumerantgruppen och få en generell bild av hur tidningen uppfattas.

3.1 Urval och bortfall vid enkätundersökningen

Som urvalsram har Omsorgsförvaltningens telefonlista använts. I denna finns samtliga grupp- och elevhem, vårdhem, dagcenter samt särskolor i Göteborgs och Bohusläns Landsting upptagna. Telefonlistan har kompletterats med en förteckning från Göteborgs Skolförvaltning över särskolor, eftersom dessa i Göteborgs stad sorterar under kommunen istället för landstinget.

Urvalet till enkäten består av samtliga "institutioner" i urvalsramen, totalt 235 stycken varav 60 stycken är skolor, 40 stycken dagcenter, 114 stycken grupp- och elevhem samt 65 stycken övriga vårdhem (sk koncentrerat boende). Dessa fick i april månad en enkät som av praktiska skäl var ställd till föreståndaren på respektive ställe, följd av en påminnelse och i slutet av april gjordes också ett antal telefonintervjuer. Bortfallet redovisas i nedanstående tabell.

TABELL 7 Svarsfrekvens vid enkätundersökningen i Göteborgs och Bohusläns Landsting

<u>Bruttourval</u>	235
nedlagd verksamhet	1
<u>Nettourval</u>	234
svarsvägrare	47
<u>Godkända svar</u>	187
<u>Svarsfrekvens</u>	80 %

Svarsfrekvensen 80 procent får betraktas som hög. 47 procent av svaren kom in i första omgången, 38 procent efter påminnelsen och 15 procent är telefonintervjuer. Svartsfrekvensen fördelat på olika grupper av svarande ser ut på följande sätt:

TABELL 8 Svarsfrekvens fördelat på "institutioner" vid enkätundersökningen i Göteborgs och Bohusläns Landsting

Skolor	85 %
Dagcenter	78 %
grupp/elevhem	86 %
Koncentrerat boende	75 %

Det är inom det koncentrerade boende som det finns flest svarsvägrare, men trots detta är svarsfrekvensen 75 procent vilket i dessa sammanhang får betraktas som klart godkänd. Många av de som fortfarande bor kvar i denna boendeform är förmodligen ganska gravt förståndshandikappade vilket kan vara en av anledningarna till att personalen svarat i mindre utsträckning. Det finns helt enkelt inget intresse av lättläst nyhetsinformation.

Det finns också vissa skillnader i svarsfrekvens geografiskt sett och dessa redovisas nedan.

TABELL 9 Svartsfrekvens fördelad på geografiska områden vid enkätundersökningen i Göteborg och Bohusläns landsting (procent)

Uddevalla/Strömstad	67 %
Stenungssund/Kungälv	91 %
Göteborg	81 %
Mölndal/Kålleröd	91 %

De norra delarna av Bohuslandstinget, Uddevalla och Strömstad, har sämst svarsfrekvens och det är främst dagcenter och gruppem som låtit bli att svara. Jämfört med vad man normalt brukar få in i undersökningar av denna typ är dock svarsfrekvensen även här godkänd. I de övriga regionerna är svarsfrekvensen genomgående hög.

Det slutgiltiga omdömet torde alltså bli att de svarande i stor utsträckning är representativa för urvalet. Urvalet i sig torde också representera en stor del av 8 SIDORs målgrupp men de personer som är inskrivna i omsorgerna och bor hemma hos föräldrar eller i enskilt boende saknas tyvärr. Förmodligen är en stor del av de som bor i enskilt boende just lindrigt förståndshandikappade och skulle kunna ha stor glädje av 8 SIDOR. Det är troligen också dessa personer som det är svårast att nå fram till med information om tidningen.

3.2 Spridning

26 procent av de som deltog i enkäten prenumererar för närvarande på 8 SIDOR, 11 procent har tidigare prenumererat och 63 procent har aldrig haft någon prenumerat.

TABELL 10 Prenumeration fördelat på institution (procent)

PRENUMERATION	INSTITUTION			
	dagcenter	skola	integrerat boende	koncentrerat boende
JA	83	31	20	-
NEJ	9	60	64	97
NEJ, upphört	9	9	16	3
n=192	101(23)	100(45)	100(86)	100(38)

Dagcenter är de institutioner som prenumererar i högst utsträckning, och 83 procent av dagcentren i Bohus omsorgsverksamhet prenumererar. 31 procent av skolorna prenumererar och 20 procent av det integrerade boendet. I det koncentrerade boendet finns det ingen som prenumererar på 8 SIDOR och som tidigare nämnts är förmodligen är många av de som fortfarande bor kvar i denna boendeform för gravt förståndshandikappade för att kunna tillgodogöra sig någon lättläst nyhetsinformation.

3.2.1 Prenumerantgruppen

Prenumerantgruppen består av 19 dagcenter, 14 skolor och 17 elev/grupphem. Drygt hälften av dem har prenumererat i över ett år. Av dagcenterna har 71 procent prenumererat i över ett år och det är alltså bland skolorna och boendet som 8 SIDOR fått flest nya prenumeranter under det gångna året (se tabellbilagan).

TABELL 11 Namngivelse på abonnemanget fördelat på institution (procent)

NAMN	INSTITUTION		
	dagcenter	skola	grupp/elevhem
Institutionens	95	57	34
Boende/elevs	-	-	59
Någon anställds	5	43	6
n=49	100(19)	100(14)	99(16)

Så gott som samtliga dagcenter prenumererar i institutionens namn och även på skolorna är detta det vanligaste, men här står 43 procent i någon lärarens namn, vilket ger en antydning om att andelen privatpersoner som prenumererar på 8 SIDOR för eget ändamål är mindre än de faktiska siffror som framkommit i abonnentanalysen.

På grupp och elevhemmen står prenumerationen oftast i någon av de boendes namn (60 procent) och 34 procent av dem i institutionens namn. Det är inte vanligt att den står i någon anställds namn. Totalt sett står 63 procent av abonnemangen i en institutions namn och 37 procent i privatpersons namn. Detta motsvarar ganska väl fördelningen bland 8 SIDORs samtliga prenumeranter som består av 66 procent institutioner och 34 procent privatpersoner.

För att föra ett hypotetiskt resonemang skulle detta kunna innebära ca en tredjedel av de prenumerationer som står i en privatpersons namn i själva verket är prenumerationer till undervisningsändamål. Om förhållandena i Bohuslandstinget är representativa för hela landet skulle detta omräknat innebära att enbart 24 procent av 8 SIDORs prenumeranter är privatpersoner och 31 procent grund- och särskolor. En tidigare undersökning av 8 SIDORs prenumeranter visade att uppskattningsvis 25 procent av privatpersonerna prenumererade för en institutions räkning (Ds U 1985:7) och även detta omräknat innebär att privatpersonernas andel av prenumerationerna i själva verket ligger på ca 25 procent. En del av dessa privatpersonerna har dock kunnat identifieras i abonnentregistret som lärare och därför förts till grund- och särskolekategorin. Hur förhållandet mellan privatpersonernas andel och grund- och särskolornas andel av prenumerationerna egentligen ser ut går man bara att spekulera över. Siffrorna och resonemangen ovan antyder dock att de möjligen i själva verket är lika stora.

I hälften av de fall tidningen står i en privatpersons namn förekommer det den läses av fler än en person, mellan 2 och 10 stycken och det är vanligast på skolorna. Det är alltså tydligt att 8 SIDOR har fler läsare än prenumeranter, dels eftersom tidningen på skolor och dagcenter kommer flera personer till godo, och dels eftersom det förekommer att lärare och kursledare prenumererar i sitt eget namn.

Sista frågan i enkäten var en öppen fråga där de tillfrågade uppmanades att ge ett omdöme om 8 SIDOR samt beskriva hur tidningen lästes/användes. Det allmänna omdömet bland prenumeranterna var genomgående mycket positivt, men med önskemål om något färskare nyheter, reportage om utvecklingsstörda samt att TV-programmen borde återkomma. Några önskade sig också fler tävlingar och mer lokala nyheter. Hur mycket av dessa önskemål som kommer från förståndshandikappade och vad som är personalens åsikter är naturligtvis svårt att bedöma men det tycks som om flertalet förståndare och lärare tagit det som sin uppgift att diskutera saken med den/de personer som läser tidningen.

På skolorna används 8 SIDOR främst i undervisningssyfte och ibland läggs tidningen ut i uppehållsrum efteråt. Eleverna läser den både enskilt och i grupp, oftast utan hjälp av läraren men innehållet diskuteras gemensamt efteråt.

På dagcenterna används inte tidningen i så stor utsträckning i undervisningssyfte. Här läser man oftast tidningen i grupp och enskild läsning förekommer inte i någon större utsträckning. Arbetstagarna får också oftast hjälp av personal för att kunna läsa tidningen. Det förekommer sällan att man läser ensam och utan hjälp.

På grupp och elevhemmen läser man 8 SIDOR ensam, utan hjälp av personalen. Tidningen fungerar som en vanlig nyhetstidning och det förekommer nästan aldrig några aktiviteter runt om, t ex diskussioner om innehållet. Huruvida detta beror på att det inte behövs någon hjälp eller på att personalen inte har tid eller anser det som en arbetsuppgift, kan man bara spekulera över. Det förefaller dock troligare att det skulle vara så att personalen anser annat viktigare än att de personer som är förståndshandikappade inte skulle vara i behov av hjälp och uppmuntran för att läsa tidningen. De upphörda prenumerationerna finns främst i denna grupp av abonnenter och en av anledningarna är just som vi ska se att tidningen blev liggande och att inget intresse fanns. Man kan förmoda att detta till viss del beror på bristande engagemang hos personalen.

3.2.2 Tidigare prenumeranter

Av de 187 som deltog i enkäten hade 21 stycken tidigare prenumererat på 8 SIDOR. 14 stycken (66 procent) av dessa är grupp- och inackorderingshem, 4 stycken (19 procent) skolor 2 stycken (10 procent) dagcenter och 1 vårdhem (5 procent). Grupp- och inackorderingshem står alltså för den övervägande delen av de upphörda prenumerationerna och förmodligen står en stor del av dessa i privatpersoners namn. På förfrågan om varför man upphört att prenumerera fördelade sig svaren på följande sätt:

TABELL 12 Anledningar till upphörd prenumeration (procent)

Upphört p g a	
Dåligt innehåll	14
För svårt innehåll	14
Den blev liggande, inget intresse	46
Ingen tid att läsa	8
Annan anledning	19
n=21	101

Den vanligaste anledningen till att prenumerationen upphört är att tidningen blev liggande och att det inte fanns något intresse. Hur mycket detta är något som beror på själva tidningen är svårt att säga något om, men förmodligen är det ett faktum som skulle kvarstå även om tidningens innehåll ändrades. En av anledningarna är att det nog krävs en relativt stor insats och

uppmuntran från personalens sida. På grupphem och elevhem, som är de som i störst utsträckning upphört, upplever man inte detta som lika angeläget, och kanske inte heller har tid i samma utsträckning som på dagcenter och i skolor. 73 procent av grupp- och elevhemmen anger att tidningen blev liggande som skäl till varför prenumerationen upphört. Man bör också beakta att det till stor del säkerligen är personalens åsikter som görs gällande ovan i tabellen och att det inte är speciellt konstigt att tidningen blir liggande när de uppenbarligen inte hjälper de förståndshandikappade att läsa och diskutera innehållet. Att tidningen blir liggande skulle man kunna bero mer på personalen än på tidningens innehåll. Man kan i sammanhanget återigen notera att grupphemmens andel av prenumerationerna minskat från ca 7 procent i maj 1986 till 2 procent i februari 1988.

3.3 Kännedom och intresse bland icke-prenumeranter

74 procent av de tillfrågade prenumererar inte på tidningen och det är främst skolor och de olika boendeformerna. Av de som aldrig prenumererat på tidningen kände en tredjedel till att tidningen fanns. 66 procent har alltså aldrig varit i kontakt med tidningen eller känt till dess existens.

TABELL 13 Kännedom om 8 SIDOR fördelat på institution (procent)

KÄNNEDOM OM 8 SIDOR	INSTITUTION			
	dagcenter	skolor	int.boende	konc.boende
Ja	100	33	34	22
Nej	-	67	66	78
n=124	100(2)	100(27)	100(58)	100(37)

Bortsett från de två dagcenterna är kännedomen om 8 SIDOR inte speciellt utbredd. En möjlig förklaring är den relativt stora personalomsättning som finns inom omsorgsförvaltningen och att informationen som tidigare skickats inte förs vidare till nyanställda. I det koncentrerade boende är det överhuvudtaget inte många som känner till tidningen, vilket förmodligen beror på att det här inte finns något större intresse för nyhetsinformation.

TABELL 14 Intresse för lättläst nyhetsinformation fördelat på institution (procent)

INTRESSE FÖR LÄTTLÄST NYHETSI.	INSTITUTION			
	dagcenter	skola	int.boende	konc.boende
Ja	67	47	43	35
Nej	-	3	10	5
-",ej läskunniga, gravt utvecklingss.	-	20	33	30
-",läser annat, tittar på TV	33	7	4	11
-", finns på job- bet, i skolan.	-	3	-	3
-", för unga elever	-	7	-	-
Vet ej	-	13	10	16
n=140	100(3)	100(30)	100(70)	100(37)

Två av de dagcenter som inte prenumererar anser att det finns ett intresse för lättläst nyhetsinformation på deras arbetsplats och på det tredje läser man vanliga dagstidningar och anser därför inte att det finns något behov. Knappt hälften av skolorna tror att det finns intresse och 43 procent av grupp/elevhemmen. Inom det koncentrerade boendet är intresset som väntat ganska svagt. Den absolut vanligaste anledningen som man anger till att det inte finns något intresse är att de förståndshandikappade är för gravt utvecklingsstörda. De kan inte tillgodogöra sig innehållet och/ eller är inte läskunniga. Detta är speciellt i boendeformerna.

Totalt sett anser dock 42 procent att det finns ett intresse för lättläst nyhetsinformation på deras arbetsplats, men prenumererar ändå inte på tidningen. En länkbar anledning är naturligtvis att man inte känner till tidningens existens, eftersom 68 procent av icke-prenumeranterna angett att de aldrig hört talas om, eller varit i kontakt med 8 SIDOR.

TABELL 15 Kombinationen av kännedom om tidningen och intresse för lättläst nyhetsinformation (procent)

KÄNNEDOM OM 8 SIDOR	INTRESSE FÖR NYHETSINFO	
	ja	nej
ja	36	27
nej	64	73
n=123	100(50)	100(73)

Av de som tror att det finns ett intresse för lättläst nyhetsinformation på deras arbetsplats känner 36 procent till att 8 SIDOR finns och 64 procent har aldrig varit i kontakt med tidningen. Det är alltså troligt att det till stor del är brist på information som gör att delar av målgruppen inte prenumererar eftersom de anställda anser att de boende/arbetstagarna kan tillgodogöra sig lättfattlig nyhetsinformation. Varför de 36 procent som känner till tidningen och är intresserade inte prenumererar kan man bara spekulera över. En del anser förmodligen att tidningen inte passar av olika skäl, men det finns förmodligen en viss tröghet på institutioner av detta slag och med många anställda som delar på ansvaret.

Gruppen som känner till tidningen och har intresse för lättläst nyhetsinformation består till knappt 60 procent av grupp- och elevhem vilket ännu en gång tyder på en viss oföretagssamheten bland personalen eftersom de på dessa boendeformer trots allt är relativt få anställda. Även i gruppen av de som är intresserade av nyhetsinformation men inte känner till tidningen dominerar grupp- och elevhemmen och det koncentrerade boendet. Det tycks alltså som om marknadsföringen av 8 SIDOR, vilken huvudsakligen riktat sig till skolorna haft effekt och att grupp- och elevhemmen kanske borde vara nästa grupp att rikta sig till. Inom boendet finns det ett flertal personer som har intresse av, och som personalen anser skulle kunna tillgodogöra sig, lättläst nyhetsinformation.

3.4 Sammanfattning

Det huvudsakliga syftet med enkäten, som skickades till samtliga särskolor, dagcenter och olika boendeformer i Göteborgs och Bohusläns Landsting, var att kartlägga spridningen samt kännedomen om 8 SIDOR. Av de tillfrågade prenumererade 26 procent, 11 procent hade tidigare prenumererat och 63 procent hade aldrig prenumererat. Det är dagcenterna som prenumererar i störst utsträckning, 83 procent, och 31 procent av skolorna samt 20 procent av det integrerade boendet prenumererar.

Bland de som prenumererar är omdömet om tidningen genomgående positivt. På skolorna används tidningen i undervisningssyfte och på dagcenterna läser man den i grupp och diskuterar innehållet. På grupp- och elevhemmen däremot förekommer ingen diskussion runt tidningen utan det verkar snarare som om de förståndshandikappade får läsa på eget initiativ.

Övervägande delen av de som upphört att prenumerera är just grupp- och elevhem och den vanligaste anledningen som anges är att tidningen blev liggande och att det inte fanns något intresse. Det förefaller helt klart att personalen på grupp- och elevhem inte tar det som sin uppgift att uppmuntra de förståndshandikappade till att läsa tidningen och de hjälper inte heller dem med läsningen. På denna punkt finns förmodligen mycket att göra och det är möjligt att man på vårdlinjer och kurser kunde informera om 8 SIDOR samt om vikten av att även förståndshandikappade får veta vad som händer i samhället och världen, samt deras rättigheter därtill.

Beträffande kännedomen om 8 SIDOR så är den bland de som aldrig prenumererat inte speciellt utbredd. 66 procent har aldrig hört talas om, eller varit i kontakt med tidningen på annat sätt och kännedomen är sämst inom det koncentrerade boendet. Bland de som tror att det finns ett intresse för lättläst (totalt 42 procent) känner enbart 36 procent till att 8 SIDOR existerar.

Övervägande delen av de som inte känner till tidningen, men har ett intresse av den, är grupp- och elevhem. Det förefaller alltså som om en marknadsföring riktad till grupp- och elevhemmen skulle öka möjligheten för 8 SIDOR att nå ut till sin egentliga målgrupp eftersom det här finns ett intresse här för lättläst nyhetsinformation. Personalomsättningen är relativt stor och det är därför troligt att det behövs en regelbunden information till de som arbetar inom olika boendeformer samt naturligtvis även till de som bor där. Inom det koncentrerade boendet däremot finns inte något större intresse för lättläst nyhetsinformation och inte heller någon utbredd kännedom om 8 SIDOR. Förmodligen är de som fortfarande bor kvar i denna boendeform för gravt förståndshandikappade för att kunna tillgodogöra sig någon lättläst nyhetsinformation.

4 INTERVJUER MED 8 SIDORS LÄSARE I GÖTEBORGSREGIONEN

Detta avsnitt baserar sig på en intervjuundersökning med 8 SIDORS läsare genomförd i mars och april 1989, dvs drygt ett år efter de båda föregående undersökningarna. De är ett försök att utreda hur tidningen uppfattas av läsarna och det är då i första hand 8 SIDORS primära målgrupp, de förståndshandikappade prenumeranterna som avses.

4.1 Metod

Undersökningen baserar sig helt på intervjuer, eftersom enkäter bedömdes som olämpliga och för svåra för förståndshandikappade att svara på. Av praktiska och tidsmässiga skäl berörs endast läsarna i Göteborg. Ursprungligen var intervjuerna endast tänkta till att utröna hur förståndshandikappade läste och uppfattade tidningen. Mycket snart uppstod dock problem med intervjuerna (se nedan) och de förståndshandikappade visade sig också utgöra betydligt mindre andel av prenumeranterna än väntat. Av denna anledning har även de lärare som prenumererar intervjuats samt föreståndare vid dagcenter i Göteborg.

4.1.1 Urval

Urvalet baserar sig på 8 SIDORS prenumerationsregister från januari 1989. Vid detta tillfälle hade tidningen 193 prenumeranter i Göteborgsområdet (Göteborg, Mölndal och Kålleröd). Av dessa var 67 stycken (35 procent) privatpersoner, 72 stycken skolor (37 procent) och 54 stycken övrigt (27 procent). Jämfört med en abonnentanalys gjord i februari 1988 innebär detta att prenumerantskaran i Göteborg fördelar sig på olika prenumeranter på ett liknande sätt som i riket som helhet. Prenumerationer för undervisningsändamål ligger dock något högre och de för "andra ändamål" något lägre.

De fanns alltså 67 stycken privatpersoner och av dessa definierades 13 stycken bort eftersom de var invandrare och därmed inte utgör 8 SIDORS egentliga målgrupp. 54 personer återstod som bruttourval.

Av dessa visade sig 18 stycken var lärare som använde tidningen i undervisningsändamål. Eftersom tanken ursprungligen var att enbart intervjua förståndshandikappade personer innebar detta att lärarna lämnades därhän. Ungefär hälften av de uppringda lärarna var dock mycket intresserade av att diskutera tidningen och eftersom det ursprungliga urvalet blev relativt litet kommer även dessa åsikter att redovisas.

17 personer har ej gått att nå och av dessa saknade 14 stycken telefon och de har ej heller gått att nå på sin adress. Övriga 3 personer gick ej, trots ett antal påringningar vid olika tidpunkter på dygnet, att nå. Därmed återstod 19 förståndshandikappade personer .

Av dessa vägrade fem stycken att bli intervjuade, två personer bedömdes av sina vårdare som för gravt utvecklingsstörda för att kunna intervjuas. (Dessa två uppgavs, av vårdarna, lyssna på bandet och vara mycket glada över att tidningen kom på kasset.) En flicka hade upphört att prenumerera och en skulle så småningom upphöra.

Det återstod 12 personer att intervjua, vilket innebär knappt två tredjedelar av de som ursprungligen ingick i gruppen förståndshandikappade. Vilka de 17 personer som ej att nå är har det dessvärre inte gått att bringa någon klarhet i, dvs det finns ingen möjlighet att uttala sig om huruvida de är förståndshandikappade eller ej, och därmed kan inte heller intervjuerna på något sätt sägas vara representativa, vare sig för förståndshandikappade eller lärare. De kan däremot ses som indikator på möjliga förhållanden.

Detta urval har i efterhand kompletterats med personal på dagcenter i Göteborg. Majoriteten av dessa prenumererade på 8 SIDOR vid föregående undersökningstillfälle. Av de 11 dagcenter som stod upptagna i omsorgsförvaltningens register har intervjuer gjorts med 10 stycken. Det sista dagcentrat ville behandla frågan på sitt personalmöte, men har i skrivande stund inte hört av sig.

4.1.2 Intervjuerna

Samtliga av de tolv förståndshandikappade personerna har intervjuats vid personliga besök. De visade sig vara mycket svårt att genomföra intervjuerna på ett traditionellt sätt. Frågorna har ställts på två sätt, först mera allmänna "brukarfrågor", dvs vad brukar du läsa och vad tyckte du om, kompletterat med frågor om vad man faktiskt läst i det senaste numret och vad man tyckte om det. Tanken var att från början undvika ledande frågor, typ brukar du läsa utrikesnyheterna, men detta visade sig vara omöjligt, eftersom många förståndshandikappade har svårigheter med mer abstrakta ting samt med att tänka i alternativ och välja. De ledande frågorna har dock i stor utsträckning inneburit bekräftande svar vilket man bör vara medveten om i det följande, när intervjuerna återges.

Samtalen med lärarna och intervjuerna med dagcenterpersonalen har skett per telefon. De förstnämnda har varit relativt ostrukturerade eftersom den ursprungliga tanken ej var att intervjua andra än förståndshandikappade. Intervjuerna med dagcenterpersonalen däremot har varit något mer fast hållna med frågor kring hur man läser tidningen, vad och hur den uppfattas av såväl de förståndshandikappade som av personalen.

4.2 Intervjuer med förståndshandikappade

Adam är 31 år och arbetar på ett dagcenter. Han bor på ett grupphem och prenumererar på både tidning och kassett. När tidning och kassett kommer brukar Adam sätta sig och läsa/lyssna direkt och hamn bläddrar också igenom tidningen flera gånger i veckan. Det är mycket svårt att säga hur mycket av innehållet i tidningen som Adam förstår, han kan inte svara på några frågor om vad han läser och tycker om det. Inte heller går det att få några svar på vad han kommer ihåg av innehållet. Däremot är det mycket viktigt för Adam att tidningen kommer regelbundet och att det är hans egen samt att han får något på posten.

Adam tycker att det är " kul " med 8 SIDOR. Samma dag som han intervjuades kom tidning med kassett på posten och Adam gick då direkt in på sitt rum för att lyssna. Utifrån denna intervju går det alltså inte att säga mycket om hur innehållet uppfattas. Dock är Adam mycket positivt inställd till tidningen och den fyller en viktig social funktion för honom.

Bertil är 31 år och arbetar på dagcenter. Han bor på ett grupphem och prenumererar kassettversionen. Det är mycket svårt att intervjua Bertil, men enligt personal brukar han bläddra i tidningen samtidigt som han lyssnar på bandet. Han visar också ett mycket starkt intresse för tidningen , men det är svårt att utröna hur mycket han förstår av innehållet. Bertil är intresserad av musik och tycker om att simma.

Cesar är 24 år gammal och går i skolan. Han brukar läsa tidningen en gång i veckan och tycker det är roligast att läsa tillsammans med personalen där han bor. Han tycker att tidningen är lite svår och verkar ha problem med att läsa samt vissa tal-svårigheter. Han prenumererar även på kassetten och brukar använda den. Allt är roligt att " höra " om säger han, men roligast är nog det som skrivs om olika länder.

Cesar är intresserad av musik och sport. Han brukar titta på TV och känner till en hel del om sport och vissa nyheter som var aktuella. Det gick dock inte att få någon klarhet i om han lärt sig genom TV eller genom 8 SIDOR.

David är 55 år och går i skolan. David bor själv i en lägenhet, men går till en gruppbostad i närheten där man brukar läsa tidningen tillsammans. Han läser tidningen flera gånger, ibland själv, ibland med personalen. Han tycks ha lätt för att läsa och har inga problem att förstå. Han lyssnar också mycket på radio, tittar på TV och har många intressen, framförallt sport.

David läser allt i tidningen. Han skulle vilja ha mer sport och mer lokalt material. Det vore också kul om det fanns mer lätta tävlingar och korsord. Olika länder och hur folk " bor och har det " tycker David är roligt. Han önskar att tidningen skulle komma oftare.

Erik är 49 år och arbetar på dagcenter. Han bor själv i en lägenhet men brukar ofta vara på grupphemmet som ligger i närheten. Han läser tidningen en gång och brukar då göra detta tillsammans med personalen. Tidningen är lättläst och det är bra med stor text.

Innehållet är bra, tycker Erik, men det kunde gärna vara fler sidor och reportage om handikappade. En lokal del med nöjen, bio etc i Göteborg var ett annat önskemål. Utrikesnyheterna verkar vara det som intresserar Erik minst och sporten mest, eftersom det är hans stora fritidsintresse tillsammans med musik. Född Göteborgare anser dock Erik att allt i tidningen är " himla intressant ".

Filip är 37 år gammal och arbetar på dagcenter. Han bor på en gruppbostad och det var personalen där som informerade honom om tidningen. Oftast läser Filip en gång när den kommer, men det händer att han tar fram tidningen och tittar i den igen. Han läser tidningen ensam för ingen annan är intresserad av den.

Filip tycker att tidningen är bra och brukar läsa allt i den. Allt är intressant men räcker att den kommer en gång i veckan. Det är svårt att veta om något är bättre i tidningen, men Filip vill inte ha tävlingar och korsord eftersom det är för svårt. Hans stora intressen är djur och foto, och han är även väl insatt i mycket annat, framförallt geografi. Han läser/tittar även i andra tidningar om natur och foto.

Gustaf är 66 år och pensionär, men arbetar halvtid på ett dagcenter. Han går också på diverse kurser. Gustaf bor tillsammans med sin fru, Helena, i en egen lägenhet och de får ibland lite hjälp av en hemvårdare. Gustaf och Helena fick veta att tidningen fanns genom en lärare på en kurs de deltog i. Gustaf har tidningen på kassett och Helena prenumererar på tidningen.

Gustaf tycker att tidningen lätt att läsa. Han brukar lyssna på hela bandet och det händer också att han lyssnar om ibland. Ofta tar han Helenas tidning och bläddrar i den samtidigt. Allt i tidningen bra och roligt, men sporten är bäst. Det är främst ishockey och fotboll som intresserar. Det är också bra att TV-programmen står. Tidningen är billig och kunde gärna komma lite oftare. Övriga önskemål är roliga historier, lokalt om Göteborg samt familjeannonser (vigsel, jämna år etc). Något negativt om tidningen kan Gustaf inte komma på; allt är bra.

Helena är 61 år, arbetar på dagcenter och bor med Gustaf. Hon läser alla artiklar i tidningen och det brukar ta ungefär en halvtimme. Helena prenumererar även på Arbetet Väst för att få veta vad som händer i Göteborg. Hon sysslar med matlagning, korgmålning och sitter även med i styrelsen för en förening.

Som positivt med tidningen nämner hon att den är lättläst, skriver om allt och att det är mycket nyheter och sport. Just sport är hennes stora intressen. Det är också roligt med korsord, rebusar, och hon brukar alltid skicka in svaren. Det enda negativa

med tidningen är att det ibland är svårt att veta var de länder som det skrivs om ligger. Helena önskar sig mer om " närheten " t ex reportage från dagcenter så man får veta var andra jobbar och vad de gör. Hon skulle också vilja ha en lokal del för Göteborg med nöjen, resor samt fler sidor och att tidningen kom oftare.

Helge arbetar på dagcenter och är 35 år gammal. Han bor hemma hos sina föräldrar. Det var via sitt dagcenter som han fick veta att 8 SIDOR fanns. Helge prenumererar på både tidning och kassett och brukar lyssna på kassetten en gång, från början till slut. Han tycker att tidningen är väldigt bra.

Helges tycker att allt är intressant i 8 SIDOR. Politik och främmande länder är saker som han tycker kan vara lite svårt att förstå och även korsord och tävlingar, så de sistnämndas vill han inte ha mer av. Istället önskar Helge mer material om djur och natur, som är det stora intresset tillsammans med musik som han ofta lyssnar på. Andra önskemål är att tidningen skulle komma varje dag, som en dagstidning, innehålla kontaktannonser och färgbilder.

Ivar är 27 år och arbetar på ett dagcenter. Han bor på ett grupphem. Från början " läste " han tidningen på sitt dagcenter tillsammans med en grupp och fick sedan låna med tidning och kassett hem för att lyssna i lugn och ro. Helt nyligen har han börjat prenumerera själv på kassetversionen. Ivar kan ej läsa utan lyssnar på bandet från början till slut och bläddrar samtidigt i tidningen. Ibland är det svårt att förstå och då brukar han fråga personalen, annars lyssnar han ensam.

Roligast i tidningen är matrecepten och sporten, men Ivar menar att allt egentligen är roligt och intressant. Han skulle vilja ha mer sport och lätta tävlingar samt större bilder i färg. Det är lite svårt att få grepp om hur mycket Ivar förstår av innehållet i 8 SIDOR. Ett av hans intressen är TV och enligt personalen "snappar" han upp en hel del härifrån och på radio. Det är därför troligt att han även tar till sig en del från bandet. Ivars andra intressen är musik och idrott, främst fotboll, tennis och skidor.

Johan är också 35 år och arbetar på dagcenter. Han bor hos sina föräldrar och fick veta att tidningen fanns genom den folkhögskola han tidigare gått i. Johan har både tidningen och kassett. Han lyssnar på bandet från början till slut samtidigt som han bläddrar i tidningen och tittar på bilderna. Han kan inte läsa men tycks inte ha några svårigheter med att förstå bandet. Johan tycker att allt i tidningen är intressant och den är inte för svår att förstå. Det räcker att den kommer en gång i veckan och det är tillräckligt med sidor. Hans önskemål är färgbilder. Det verkar som om Johan hänger bra med på det som skrivs om andra länder och övriga nyheter. Hans stora intresse är naturen och då främst blommor och fåglar.

Johanna är 58 år och arbetar vid en skyddad verkstad. Hon har prenumererat på tidningen ända sedan starten och har nu både tidning och kassett. Det var hennes syster som tipsade henne om att tidningen fanns. Johanna tycker att tidningen är lätt att läsa och att även bandet, som hon brukar lyssna på, är lätt att förstå.

Det är roligt att läsa tidningen "kul att något händer" och allt i tidningen är bra, säger Johanna. Som speciellt bra saker nämner hon matrecepten och tävlingarna. På frågan om vad som saknas i tidningen svarar Johanna reportage om andra förståndshandikappade och en mer lokal del. Det skulle kanske också vara bra med mer djur och natur. Vid sidan av handarbete är djur hennes intresse. I övrigt tycker Johanna att det räcker med att tidningen kommer en gång i veckan och att det är lagom med bilder, samt att den alltid kommer punkligt.

* * * *

8 SIDORs förståndshandikappade prenumerantskara är långt ifrån homogen. Trots att enbart tolv personer intervjuats återfinns personer med olika former och olika grader av förståndshandikapp. En del går i skolan, andra jobbar på dagcenter och de befinner sig i åldrarna mellan 24 och 66 år. De har skilda behov men två gemensamma intressen kan noteras: sport och musik.

Läsarna är mycket positivt inställda till tidningen och ord som "kul" och "roligt" nämndes ofta. Man brukar läsa alla artiklar i tidningen och tycks också uppskatta merparten av materialet. På frågan vad som var bäst i tidningen och vad som var mindre bra gick inte att få några helt entydiga svar. Sport och tävlingarna nämns dock oftast som bra inslag, två stycken gillade TV-programmen, två matrecepten och två nyheter om olika länder. Något egentligt dåligt i tidningen kunde de intervjuade inte komma på. Två stycken ansåg att utrikesnyheterna var lite svåra att följa och två stycken ansåg att tävlingarna var för komplicerade.

Bland önskemålen om tidningens innehåll nämndes främst lokalt anknutet material och tre önskade reportage om andra handikappade; "så man får se hur de har det". Övriga önskemål var mer sport, mer tävlingar, djurreportage samt familje- och kontaktannonser.

Utifrån dessa svar tycks det vara mycket svårt att hitta någon förklaring till varför privatpersonerna upphör med att prenumerera i stor utsträckning. Samtliga är positivt inställda till tidningen och dess innehåll samt har prenumererat under en längre tid. De har också för avsikt att fortsätta med sina prenumerationer. En av de privatpersoner som inte ville bli intervjuad (eller rättare sagt hennes förmyndare ville inte) kommer dock så småningom att upphöra med sin prenumeration. Enda anledningen till att hon prenumererade var att tidningen användes i hennes skola. Så fort hon slutat där skulle prenumerationen upphöra enligt talesmannen, p g a tidningens "vänstervridning".

Att man läste andra tidningar och tittade på TV angavs i den tidigare undersökningen som det vanligaste skälet bland privat

personer till att sluta prenumerera. En av de uppringda förståndshandikappade som inte heller ville intervjuas hade slutat prenumerera av just detta skäl; hon ansåg sig ha blivit "mycket bättre" och kunde därför läsa andra dagstidningar. Bland de tolv intervjuade finns dock inget som tyder på att andra medier skulle vara ett alternativ till tidningen, varken av innehållsmässiga eller sociala skäl. Merparten av de intervjuade kan inte heller tillgodogöra sig någon information i andra tryckta medier. Det är troligt att detta skäl i större utsträckning är relevant för andra grupper av privatpersoner än förståndshandikappade, t ex människor med lässvårigheter, men som ändå funnit tidningen för lätt innehållsmässigt.

4.3 Intervjuer med dagcenterpersonal

Albatrossen är ett medelstort dagcenter i Göteborg. Merparten av de som arbetar här är ganska gravt förståndshandikappade. Det finns 5-6 olika grupper på dagcentrat och dessa brukar läsa 8 SIDOR på fikarasterna. Tidningen ligger m a o i uppehållsrummet men man läser den gemensamt och brukar då även bläddra i lokala Göteborgs-Posten. Det är inte så många som kan tillgodogöra sig innehållet i tidningen.

Det som intresserar mest i tidningen enligt personalen är sport och riktigt stora händelser, typ val och olyckor. Dvs sådant som de förståndshandikappade hör andra prata om. Radio- och TV-programmen intresserar också, men dessa läser man om i Göteborgs-Posten för att få dem aktuella. Personalen menar att eftersom flertalet är gravt förståndshandikappade är tidningens område för utspritt. De som arbetar på dagcentrat är mest intresserade av sin närmiljö. Man försöker trots detta läsa 8 SIDOR på rasterna, men det tycks som om lokala Göteborgs-Posten intresserar mer. Dagcentrat har dock prenumererat länge på 8 SIDOR och tänker fortsätta med det eftersom man anser att det är en utmärkt tidning.

Bofinken är ett stort dagcenter som har många anställda, med varierande förståndshandikapp. Man har länge prenumererat på 8 SIDOR, men den används inte i någon undervisning. Tidningen ligger i dagrummet. Få personer visar dock intresse på eget initiativ. Personalen brukar därför läsa tidningen med dem i grupp och då fungerar den mycket bra.

Främst intresserar nyheterna eftersom de förståndshandikappade ofta tidigare hört talas om någon händelse. De vill diskutera och veta mer. Personalen som brukar läsa tidningen anser att den är mycket bra, inte minst därför att de slipper göra om texten själva. Tidningen kunde dock med fördel inrikta sig mer på rent nyhetsmaterial. Nu liknar den mera en veckotidning, menar man. Huruvida denna åsikt är representativ för de förståndshandikappade är personalen osäker på.

Slutomdömet om tidningen blir alltså gott. Något märkligt i sammanhanget är dock att dagcentrat enligt prenumerationsregistret har kassett, men bland personalen har man aldrig sett denna. Huruvida detta är ett tecken på dålig personalkommunikation eller dåligt prenumerationsregister är en fråga som kvarstår.

Cederhöken är ett mindre dagcenter som prenumererar på 8 SIDOR sedan länge. Nu tänker man dock sluta med detta eftersom de förståndshandikappade inte visar något intresse för tidningen. De som arbetar här är lindrigt förståndshandikappade och kan tillgodogöra sig information från radio, TV och till viss del andra dagstidningar. De tycker därför att nyheterna är för gamla och ointressanta när 8 SIDOR kommer. Tidigare läste man 8 SIDOR i grupp på dagcentrat, men intresset svalnade av ovan nämnda anledning. Personalen på dagcentrat är dock positivt inställd till tidningen och dess innehåll.

På **Dagslåndan** arbetar 14 personer med olika former av förståndshandikapp. Tidningen brukar man läsa på fikarasterna och en del läser även själva på eget initiativ. På frågan vad som var bra respektive dåligt med tidningen gick inte att få något svar. Det fanns heller inga direkta önskemål om annat innehåll eller mer av något redan existerande.

Att nyheterna inte är dagsaktuella upplevdes inte som något negativt. Många av de förståndshandikappade har redan hört något på TV eller radio, men tycker att det är bra att i efterhand få närmare information och enkla förklaringar. De stora och många bilderna var mycket bra och personalen använde dem till att förklarar utifrån. Såväl personal som förståndshandikappade tycks vara positivt inställda till 8 SIDOR och har för avsikt att fortsätta prenumerera.

Entitan har prenumererat på tidningen en gång tidigare men upphörde sedan grupper flyttat ut från dagcentrat och man omorganiserat verksamheten. Nu har man dock efter ett gratiserbjudande börjat prenumerera igen. Ett nummer har man hunnit få hittills och därför kan varken förståndshandikappade eller personal säga så mycket om tidningen. Man har tänkt använda den som en vanlig dagstidning, dvs inte bedriva någon undervisning. Möjligen kommer man att läsa den i grupp om de förståndshandikappade visar intresse.

På **Finken** arbetar ett 50-tal personer. Här finns tre stycken grupper på tio personer som brukar läsa 8 SIDOR på sina raster. Man använder då talkassetten och tittar på bilderna i tidningen. Personalen tycker att det är svårt att yttra sig generellt om vad som uppskattas i tidningen; alla tar åt sig olika saker. Bandet spelas upp flera gånger i veckan och personalen menar att nyheterna tål att repeteras. De förståndshandikappade är positiva till tidningsläsningen och tycker att det är roligt med 8 SIDOR. Så även personalen.

Gråsparven är ett stort dagcenter med många arbetstagare. Här har man vuxenundervisning och en lärare som kommer en gång i veckan. Tidningen läses i grupper och man diskuterar kring nyheterna. Intresset är bland flertalet stort och tidningen fungerar bra. Det är främst stora händelser som intresserar. Förmågan att ta till sig tidningen varierar bland de förståndshandikappade, vissa läser även Göteborgs-Posten, andra kan överhuvudtaget inte

läsa och deltar enligt läraren " halvhjärtat ". Läraren upplever att splittringen i grupperna är ett problem. Tidningen hade kunnat fungera bättre med mer homogena grupper.

Höken är ett mindre grupp arbetstagare som flyttat ut från ett större dagcenter. Då tog man med sig 8 SIDOR och brukar nu läsa den på rasterna. De mesta i tidningen intresserar de förståndshandikappade, men mest uppskattat är nyheterna och sporten. På detta dagcenter läser man även Göteborgs-Posten och de som arbetar här är lindrigt förståndshandikappade. Personalen anser dock att 8 SIDOR behövs och samtliga är positivt inställda till tidningen. Några direkta önskemål om innehåll finns inte, men man skulle önska att tidningen kom oftare, så att den var lite mer aktuell.

Ibisfåglen och Järpen är båda två medelstora dagcenter som inte prenumererar på 8 SIDOR. Båda föreståndarna känner till tidningen och tycker att den är mycket bra. De anser dock att de som arbetar vid dessa dagcenter är för gravt förståndshandikappade för att kunna ta del av innehållet. Det finns dock undantag bland arbetstagarna, men dessa har personalen uppmanat att prenumerera på tidningen hemma. Dagcenterföreståndarna anser det onödigt att prenumerera på en tidning som enbart två personer kan läsa.

* * * *

Gemensamt för dagcenterna är att de prenumererat på 8 SIDOR under en längre tid, undantaget ett som gjort uppehåll en period för att sedan återuppta prenumerationen. Samtliga dagcenter där det finns lindrigt förståndshandikappade personer prenumererar på tidningen.

Vid ett dagcenter bedrivs mer organiserad undervisning med tidningen som underlag. På de andra ställena brukar man läsa 8 SIDOR på rasterna, oftast i grupp. Man läser den m a o som en vanlig tidning fast under lite mer ordnade former eftersom personalen anser att uppmuntran och diskussion behövs.

På vissa av dagcenterna fungerar tidningen mycket bra, på andra mindre bra. Personalen menar dock att detta beror mer på att vissa av arbetstagarna är för gravt förståndshandikappade, än på tidningens innehåll eller svårighetsgrad. På frågan om något saknades i tidningen eller om något var överflödigt gick inte att få några egentliga eller enhetliga svar. Detta kan förmodligen tas som ett tecken på att personalen i stort sett är nöjda med 8 SIDOR. Samtliga intervjuade var mycket positivt inställda till tidningen och merparten av dem menade att även de förståndshandikappade uppskattade tidningen. Ett av dagcenterna planerade emellertid att upphöra med sin prenumerering. De förståndshandikappade tyckte att nyheterna var för gamla och läste istället andra tidningar samt såg på TV-nyheter.

4.4 Intervjuer med lärare

Av de uppringda lärarna använde hälften tidningen till undervisning med förståndshandikappade och merparten av dessa arbetade vid folkhögskolor. De övriga lärarna använde tidningen på komvux samt invandrarundervisning, och en arbetade med senildementa.

De intervjuade lärarna var genomgående mycket positivt inställda till 8 SIDOR. De tyckte att språket var lätt och att innehållet var bra. Framförallt uppskattat man att det fanns ett bra urval av artiklar. Tidigare hade många av lärarna själva försökt göra urval av lätta och passande artiklar från dagspressen, men ansåg att undervisningsmaterialet trots detta blev för svårt. Genom att 8 SIDOR finns så har detta moment underlättats betydligt. Några generella synpunkter på bra respektive dåligt innehåll i tidningen fanns inte bland lärarna.

Tidningen användes huvudsakligen i gruppundervisning, dels som en vanlig dagstidningen (och som introduktion till sådan) dels som aktuell litteratur istället för böcker. Lärarna ansåg att tidningen fungerade bra i undervisningen och att även eleverna uppskattade tidningen.

Som tidigare nämnts var den ursprungliga tanken inte att intervjua lärarna varför samtalen enbart förts med de som var intresserade av 8 SIDOR. Möjligen är dessa något mer positiva till tidningen, men några negativa kommentarer förekom heller inte i de kortare samtalen.

I gruppen av lärare fanns två personer som upphört med sina abonnemang. En av dem hade undervisat på komvux och den andra hade undervisat en grupp förståndshandikappade på folkhögskola. Båda kurserna hade upphört och därmed också abonnemangen. Lärarna var dock mycket nöjda med tidningen och sade sig vilja återuppta prenumerationen så snart det fanns en lämplig grupp eller kurs igen. På frågan, bland de övriga lärarna, om det fanns någon förklaring till rotationen bland prenumerationerna, hade ingen något svar.

4.5 Sammanfattning

Så gott som samtliga av de intervjuade är mycket positivt inställda till 8 SIDOR. Man läser nästan allt i tidningen och finner det mesta intressant. Flertalet privatpersoner och även på dagcenter, brukar man läsa om tidningen flera gånger. Det upplevs inte i någon större utsträckning att tidningen kommer för sällan eller att nyheterna skulle vara " ofärska ".

De förståndshandikappade läser sin tidning själva eller med hjälp av personalen. På dagcenterna brukar man läsa den i grupp och lärarna använder den dels i invandrarundervisning, dels med förståndshandikappade. I undervisningen fungerar tidningen i huvudsak bra och så även på de flesta dagcenter. Problem uppstår dock ibland med att grupperna är ojämnt sammansatta och att vissa är för gravt förståndshandikappade för att kunna tillgodogöra sig innehållet.

Intervjuerna visade inte på att någon innehållskategori i tidningen, skulle vara mindre uppskattad och inte heller bedömdes något som generellt bra. Bland de förståndshandikappade som intervjuats var dock sport och tävlingar populära. Bland önskemålen fanns lokalt material och reportage om andra förståndshandikappade. I detta avseende skiljer sig inte 8 SIDORs läsare ifrån övriga tidningsläsare. Lokalt material är vad som brukar kallas primärläsning för samtliga dagstidningsläsare, följt av nyheter om olyckor och brott, radio- och TV-material samt inrikesnyheter (Hadenius, Weibull, 1986). De förståndshandikappade personerna hade också ett stort musikintresse, men nämnde inte detta som något de ville läsa om. Bilderna är annars det som många nämner som positivt med tidningen eftersom de "lättar upp". I övrigt har det varit mycket svårt att få några mer specifika åsikter om innehåll, såväl bland de förståndshandikappade som bland lärare och dagcenterföreståndare. "Bra" och "mycket bra" har varit de mest frekventa svaren.

Slutomdömet från 8 SIDORs läsare torde, utifrån vad som framkommit vid intervjuerna, vara med beröm godkänt. Det finns heller inte mycket i materialet som kan förklara varför prenumeratio- nerna upphör. I urvalet fanns dock fem personer som tänkte avsluta sina abonnemang. Två av dem var lärare som hade avslutat sina kurser. Två stycken var förståndshandikappade, varav en hellre ville läsa andra tidningar eftersom hon ansåg sig ha blivit mycket bättre. Den andra personen avsåg att upphöra eftersom tidningen var politiskt färgad. Slutligen fanns också ett dagcenter där de förståndshandikappade ansåg att nyheterna var för gamla och de ville hellre läsa andra tidningar.

Att läsa andra tidningar, för gamla nyheter samt upphörd verksamhet var också de anledningar som nämndes oftast i den tidigare undersökningen av varför prenumeranterna upphört med tidningen. En kvalificerad gissning är också att många av dem som upphört med sin verksamhet senare kommer tillbaka som prenumeranter. Fyra av de nio intervjuade lärarna hade prenumererat på 8 SIDOR i olika omgångar.

Ytterligare en slutsats som kan dras utifrån intervjuerna är att personalen på skolor och dagcenter är nyckelpersoner när det gäller att förmedla kännedom om 8 SIDOR. Flertalet av de förståndshandikappade hade fått kontakt med 8 SIDOR genom dessa personer och blivit uppmuntrade att prenumerera. Det tycks alltså som om en informationsåtgärdsåtgärdsning till denna personal även leder till "privata" prenumerationer bland de förståndshandikappade.

5 SAMMANFATTANDE KOMMENTAR

Tanken med denna del av rapporten har varit att närmare undersöka 8 SIDORs prenumeranter och även tidigare prenumerationer. Syftet har också varit att se vilken spridning tidningen har i Göteborgsregionen och hur utbredd kännedomen om 8 SIDOR är bland berörda institutioner.

8 SIDOR startade i oktober månad 1984 och antalet prenumeranter har sedan dess ökat konstant. I februari månad 1988 hade tidningen 3672 prenumeranter. Drygt en tredjedel av dessa prenumererar på kassettversionen av tidningen. Skolor och privatpersoner utgör en tredjedel var av prenumeranterna.

I Göteborgs och Bohusläns Landsting har 8 SIDOR störst spridning bland dagcenter. 83 procent av dessa prenumererar på tidningen. Bland särskolorna är det inte lika vanligt med prenumerationer på 8 SIDOR och inte heller i det integrerade boendet; 31 respektive 20 procent prenumererade vid undersökningstillfället.

8 SIDORs prenumeranter är genomgående positivt inställda till tidningen. Såväl dagcenterpersonal som lärare och förståndshandikappade läsare säger sig uppskatta tidningen och dess innehåll. Sport och tävlingar är populärt innehåll och bland de gemensamma önskemålen finns främst lokalt material samt reportage om andra förståndshandikappade personer. Eftersom 8 SIDOR är en rikstidning finns det knappast några möjligheter att tillmötesgå läsekretsen ifråga om lokalt material. Däremot skulle förmodligen reportage om förståndshandikappade bidra till att knyta läsekretsen närmare till tidningen. 8 SIDORs förståndshandikappade läsare är en heterogen skara i olika åldrar. De har skilda intressen och behov men förståndshandikappet är den sak de har gemensamt. Samtidigt kan naturligtvis det lämpliga i att ge tidningen denna typ av profil ifrågasättas.

Privatpersoner och skolor utgör som tidigare nämnts två tredjedelar av 8 SIDORs prenumeranter och är därmed de två största kategorier. Under årens lopp har andelen privatpersoner minskat och andelen skolor ökat och det också bland dessa prenumeranter som den största rörligheten återfinns. Under en period på två månader visade sig hälften av de som upphört att prenumerera vara privatpersoner. Majoriteten av dessa, 61 procent, angav som skäl att de läste andra tidningar och tittade på TV istället. Urvalet är dock är dock något litet för att kunna generalisera.

Såväl enkätundersökningarna som intervjuerna visade att en relativt stor andel av privatpersonerna är lärare som använder tidningen i undervisning. Intervjugruppen innehöll fyra av nio lärare som prenumererat på 8 SIDOR i omgångar. Den vanligaste anledningen till att man upphört med prenumerationen var att undervisningen upphört eller att vissa elever slutat. Inom utbildningsväsendet i övrigt anges också upphörd verksamhet som den vanligaste anledningen till upphörd prenumerering. Slutsatsen som kan dras är för det första att 8 SIDOR inte har lika många "privatpersoner" som prenumeranter som siffrorna visar på och att antalet prenumerationer för undervisningen är större än vad siffrorna visar. Därmed når tidningen också fler personer. Den

andra slutsatsen som kan dras är att anledningen till vissa upphörda privatabonnemang kan sökas inom skolväsendet. Möjligen övergår också vissa "privata" prenumerationer till att bli "skolprenumerationer". Om detta förtäljer dock undersökningarna inget.

Vid undersökningen i Göteborgs och Bohusläns Landsting hade 11 procent de tillfrågade institutionerna tidigare prenumererat på 8 SIDOR. Majoriteten av dessa var grupphem och den vanligaste anledningen som angavs var att tidningen blev liggandes; ingen läste den. I sammanhanget kan noteras att grupphemmens andel av prenumerationerna under åren konstant minskat. Flertalet av de grupphem som prenumererade angav att ingen hjälp gavs till de förståndshandikappade vid läsningen av tidningen. Kampanjer riktade till personalen på grupphemmen med information om tidningen och vikten av nyhetsinformation till förståndshandikappade skulle möjligen kunna vända denna negativa utveckling. På den relativt stora personalomsättning som råder inom omsorgsförvaltningen är det också av vikt att dessa kampanjer återkommer med regelbundenhet.

Ett annat alternativ är att undersöka möjligheten att komma in och informera om tidningen på vårdlinjer och introduktionskurser för omsorgspersonal eftersom kunskapen och kännedomen om 8 SIDOR uppenbarligen är mycket dålig. Av de institutioner i Göteborgs och Bohusläns Landsting som aldrig prenumererat saknade knappt två tredjedelar kännedom om tidningen. Av de institutioner som ansåg att det fanns ett intresse för lättläst nyhetsinformation bland de förståndshandikappade kände enbart en tredjedel till 8 SIDOR. Gruppen som saknade kännedom bestod till stor del av grupphem. Även här finns alltså tecken på att en marknadsföringskampanj och information riktad till grupphemmen skulle kunna leda till att 8 SIDOR nådde delar av sin målgrupp och fick nya prenumeranter.

REFERENSER

- Axås, E
Björkqvist, K   **TT och den internationella nyhetsförmedlingen**
Specialarbete i Informationsteknik, Göteborgs
Universitet, 1984
- Bengtsson,
Hellquist   **En innehållsanalys av sex svenska landsorts-**
tidningar Projektarbete i Informationsteknik
Göteborgs Universitet 1986
- Björkqvist, K   **Tidningsläsning i Gästrikland - presentation av en**
läsarundersökning Arbetsrapport Nr 28 Avdelningen
för Masskommunikation Göteborgs Universitet 1988
- Ds U 1985:7   **Nyhetsförmedling till begåvningshandikappade**
Stockholm 1985
- Ds U 1985:6   **Utvärdering av nyhetstidningen 8 SIDOR** Stockholm
1985
- Glanzelius
Löfgren
Nannström   **Dör folk bara on kvällarna** Projektarbete i
Informationsteknik Göteborgs Universitet 1986
- Hadenius,
Weibull   **Massmedier - en bok om press, radio och TV** Bonniers
Stockholm 1986
- SOU 1975:78   **Pressens funktioner i samhället** Stockholm 1975

TABELLBILAGA

TABELL 1B Olika sakområden i tidningarna (procent av volym)

SAKOMRÅDE	TIDNING								
	VBK	VPF	BT	VD	BLT	S-Ö	Arb	SDS	8 S
Utrikespolitik	5	4	4	8	4	5	3	7	10
Politik	7	5	6	11	4	2	8	6	17
Ekonomi	32	23	23	20	24	21	21	25	13
Sociala frågor	20	12	15	17	9	13	15	9	8
Kulturella frågor	2	17	12	8	14	11	12	14	14
Underhållning, port, fritid	9	7	17	12	13	13	14	9	9
Katastrofer, olyckor, brott	7	9	5	5	7	10	9	8	13
Känt folk, human intrest	1	4	1	1	3	4	9	7	7
Övriga sam- hällsfrågor	15	18	17	20	23	21	9	15	10
	98	99	100	102	101	100	100	100	101

TABELL 2B Förhållandet mellan var en nyhet utspelas och vilken arena den berör fördelat på in- och utrikes arena (procent av artiklar)

ARENA	ARENA UTSPEL	
	utrikes	inrikes
utrikes	82	6
inrikes	18	94
n=431	100 (100)	100 (260)

TABELL 3B Olika sakområden i 8 SIDOR fördelat på var nyheten utspelar sig (procent av artiklar)

SAKOMRÅDE	ARENA UTSPEL		t. %
	inrikes	utrikes	
Utrikespolitik	27	73	100
Politik	32	67	100
Ekonomi	76	24	100
Sociala frågor	76	24	100
Kulturella frågor	76	24	100
Underhållning, sport, fritid	63	37	100
Katastrofer, olyckor, brott	59	41	100
Känt folk, human intrest	77	23	100
Övriga sam- hällsfrågor	87	13	100

n=437

TABELL 4B Aktörerna i 10 olika svenska tidningarna (procent av volym)

AKTÖR	TIDNING									
	VBK	VBF	BT	VD	BLT	S-Ö	Arb	SDS	A	B
KvP										
Enskild namngiven	22	21	22	22	9	8	36	25	64	45
Enskild ej namngiven	4	2	2	2	2	5	7	3	7	5
Övriga	74	77	76	76	89	87	58	73	30	50
	100	100	100	100	100	100	101	101	101	100

TABELL 5B Nyttillkommna och upphörda abonnemang, tryckt version,
87-12-29 - 88-02-19 (reella tal och procent).

TYP AV ABONNENT	n+	n%+	n-	n%-	netto+	netto%+
Privatpersoner	52	20	39	53	13	7
Grund/särskola	82	31	9	12	73	38
Grund/komvux	13	5	8	11	5	3
Studieförbund	9	3	5	7	4	2
Folkhögskola	9	3	-	-	9	5
Dagcenter	19	7	2	3	17	9
Bibliotek	11	4	4	5	7	4
Grupp/elevhem	8	3	1	1	7	4
Vård/servicehem	10	4	1	1	9	5
Sjukhus	17	6	-	-	17	9
Handikappförbund	8	3	-	-	8	4
Skyddade verk- städer/AMU etc	3	1	1	1	2	1
Övrigt	23	9	4	5	19	10
	264	99	74	99	190	101

TABELL 6B Nyttillkommna och upphörda abonnemang, kassettversion,
87-12-29 - 88-02-19 (reella tal och procent).

TYP AV ABONNENT	n+	%+	n-	%-	netto+	netto%+
Privatpersoner	55	34	39	59	16	17
Grund/särskola	40	25	7	11	33	34
Grund/komvux	23	14	4	6	19	20
Studieförbund	6	4	2	3	4	4
Folkhögskola	4	2	1	2	3	3
Dagcenter	10	6	4	6	6	6
Bibliotek	3	2	-	-	3	3
Grupp/elevhem	2	1	3	4	-1	-
Vård/servicehem	3	2	1	2	2	2
Sjukhus	2	1	1	2	1	1
Handikappförbund	1	1	2	3	-1	-
Skyddade verk- städer/AMU etc	1	1	-	-	1	1
Övrigt	12	7	2	3	10	10
	162	100	66	101	96	101

TABELL 7B Andelen som prenumererar på enbart tryckt version och på kassettversionen, förändring över tid (procent)

VERSION	TILLFÄLLE						
	jan-85	maj-85	jan-86	maj-86	aug-86	dec-87	feb-88
tryckt	82	77	73	72	66	63	63
kassett	18	23	27	28	34	37	37
n=	100 834	100 1279	100 2140	100 2300	100 2770	100 3386	100 3672

TABELL 8B 8 SIDORs procentuella ökning över tid, fördelat på tryckt version och kassettversion

VERSION	TILLFÄLLE						
	jan-85	maj-85	jan-86	maj-86	aug-86	dec-87	feb-88
tryckt	44	58	6	10	17	8	8
kassett	99	99	11	46	33	8	8
totalt	53	67	7	20	22	8	8

TABELL 9B Prenumerationstid fördelat på arbetsplats(procent)

PRENUMERA- TIONSTID	ARBETSPLATS		
	dagcenter	skola	grupp/elevhem
6 månader	17	15	12
1 år	11	31	38
2 år	39	46	12
> 2 år	33	8	38
n=47	100(18)	100(13)	100(16)

TABELL 10B Hur tidningen läses, i grupp eller enskilt, fördelat på arbetsplats (procent)

LÄSNING	INSTITUTION		
	dagcenter	skola	grupp/elevhem
gruppläsning	50	31	8
enskild läsning	12	38	62
både och	38	31	30
n=40	100(16)	100(13)	100(13)

TABELL 11B Hur tidningen används, fördelat på arbetsplats (procent)

LÄSNING	INSTITUTION	
	dagcenter	skola
undervisning	50	58
uppehållsrum	25	8
både och	25	33
n=20	100(8)	99(12)

TABELL 12B Hur tidningen läses, med hjälp eller utan (procent).

LÄSNING	INSTITUTION		
	dagcenter	skola	elev/grupphem
med hjälp	50	15	15
ensam	12	62	62
både och	38	23	23
n=42	100(16)	100(13)	100(13)

METODBILAGA

ANALYSENHETEN

I analysen har varje självständig artikel behandlats som analysenhet.

VARIABLER OCH KATEGORIER

Analysenheten har beskrivits genom ett antal undersökningsvariabler som i sin tur beskrivits med hjälp av olika kategorier. Kategorierna anger värdet på varje variabel och skall vara ömsesidigt uteslutande samt heltäckande.

KODNINGEN

Kodningen går till på så sätt att man, på en kodblankett, noterar värdet på samtliga variabler för varje analysenhet.

UNDERSÖKNINGSVARIABLERNAS OCH KATEGORIERNAS

De olika undersökningsvariablerna som använts är volym, spaltbredd, bild, bildstorlek, formkategori, arena, sakområde, perspektiv samt aktör. Nedan följer en mer ingående beskrivning av variablerna och kategorierna.

-VOLYM-

Volymen skall ge en uppfattning om analysenhetens omfång och är mätt i cm^2 .

-SPALTBREDD-

Variabeln skall visa hur en artikel "slås upp" i tidningen. Måttet avser artikelns bredd i tidningens normalspalter.

-BILD-

Variabeln skall ge en beskrivning av tidningens bildmaterial. För varje artikel anges om bild förekommer och i så fall hur stor del av artikelns yta den täcker.

-FORM-

Formvariabeln skall ge en grov beskrivning av de olika innehållstyper en tidningen består av.

Formkategorierna

NYHETER Kategorin omfattar i princip alla nyheter, eller kanske snarare allt som slås upp som en nyhet. Här avses både vanliga nyhetstelegram samt tidningens egen redaktionella bevakning. Här finns det mesta av materialet som står på tidningens utrikes- och inrikessidor.

REPORTAGE OCH INTERVJUER Detta är material där tidningen själv gör en större och mer omfattande analys av en nyhet, eller något annat som är av mer bakgrundskaraktär. Syftet med denna kategori är att finna ut vad tidningen mer aktivt lyfter fram och fördjupar sig i.

KOMMENTARER OCH BAKGRUND Avser det material som tidningen ger sina läsare i anslutning till olika händelser.

Kommentar I 8 SIDOR förekommer denna typ av material så gott som uteslutande i samma artikel som själva nyheten, händelsen behandlas i och artikeln har då kodats som reportage istället. Artiklar av "ren" bakgrundskaraktär, dvs som kategorin egentligen avser förekommer inte i tidningen.

KULTURSIDA Kategorin avser i första hand de artiklar som står på tidningens kultursida. Artiklar som står på annan plats i tidningen och behandlar en aktuell händelse har förts till nyhetskategorin. Övriga artiklar som inte kan sägas vara nyheter har förts till kategorin "kultursida" även om de inte återfinns just här.

LÄTTA SIDAN Kategorin avser material av lättare och mer underhållande karaktär t ex serier, humor, korsord, tävlingar.

HEM/HUSHÅLL/MAT/MODE Kategorin avser material som behandlar dessa ämnesområden och som inte framställs som direkta nyheter eller återfinns på tidningens in- och utrikessidor.

Kommentar I 8 SIDOR återfinns huvuddelen av dessa artiklar under rubriken "VARDAGSLIVET" och de kan närmast jämföras med vad som i andra tidningar brukar finnas i bilagorna.

SAMLIV/HÄLSA/MOTION Se ovanstående kategori.

SPORT Till denna kategori har alla artiklar förts som står på sportsidorna.

RADIO OCH TV-SIDOR I denna kategori ingår tidningens bevakning av programmen i etermedierna.

EGNA ANNONSER Kategorin avser t ex annonser om prenumeration, information om kommande nummer etc.

DIKTER, POEM

NOVELLER, KÅSERIER

FRITID, RESESKILDNINGAR Till denna kategori har artiklar förts som behandlar ämnesområdet men inte kan sägas vara nyheter eller reportage av aktuell karaktär, eller återfinns på nyhetsplats.

ÖVRIGT LÄSESTOFF Kategorin kan i stort sett sägas vara en restkategori för material som inte är av nyhetskaraktär och inte kunnat föras till någon av de andra formkategorierna.

Kommentarer till formkodningen

Många av de artiklar om står på en tidnings förstasida fortsätter längre fram i tidningen. Dessa s.k "puffar" har kodats in under den formkategori som artikeln har längre fram i tidningen. Formkategorierna "nyheter" samt "reportage och intervjuer" omfattar tillsammans vad som mer konventionellt kan betecknas som tidningens allmänna nyhetsmaterial. Dessa artiklar är de enda som klassificerats vidare på arena, sakområde, perspektiv och aktör. För de övriga artiklarna slutar analysen efter formklassificeringen.

-ARENA-

Arenavariabeln skall ge en beskrivning av hur tidningens nyhetskarta ser ut, dvs vilka geografiska områden, såväl inrikes som utrikes, som tidningen rapporterar om. Två olika arenavariabler har tillämpats; den första talar om var en händelse utspelas, den andra vilket geografiskt område den berör.

Arenakategorierna

UTRIKES

Norden
Västeuropa
Östeuropa
Sovjet/Kina
Övriga Asien
Mellersta Östern
Australien
Afrika
Syd-Amerika
Mellan-Amerika
USA
Canada/Alaska
Flera utrikes
regioner tillsammans

INRIKES

Sverige riks
Göteborg
Malmö
Stockholm
Norrländ
Svealand
Götaland

Kommentarer till arenakodningen

Vid arenakodningen görs en första åtskillnaden mellan in- och utrikesnyheter. Ibland förekommer det att det att en händelse utspelas inrikes men berör utrikes arena, t ex att Rädde Barnen i Stockholm beslutar att stödja ett utvecklingsprojekt i Bangladesh. Arena där händelsen utspelas sig blir i detta fall Stockholm och arena som den berör Asien. I de fall händelsen utspelas i Sverige och berör både Sverige och utrikes arena har det andra landet kodats in på variabeln arena berör.

Om det i inrikesnyheterna av någon anledningen inte funnits någon angiven utspelsort har artikeln förts till kategorin " Sverige riks ".

-SAKOMRÅDE-

Denna variabeln skall beskriva vilka konkreta sakområden eller ämnesområden som tas upp i tidningens allmänna nyhetsbevakning. Om t ex två partier debatterar arbetslösheten är detta givetvis en partipolitisk fråga, men sakområdet är alltid sdet debatten handlar om, nämligen arbetsmarknadsläget.

Sakområdeskategorierna

UTRIKESFRÅGOR Kategorin avser frågor som berör förhållandet mellan länder. Den innefattar olika länders utrikespolitik, krig och krigshändelser samt allmänna internationella frågor t ex kapprustning, fredsfrågor och terrorism.

POLITIK Kategorin avser dels partipolitiska frågor, dels andra frågor som rör den politiska situationen i ett land. De partipolitiska frågorna innefattar bl a partiernas allmänna agerande och strategi, personfrågor och ideologiska frågor. En artikel har också förts hit om intresset fokuserats på partierna och deras företrädare istället för på den sakfråga som diskuteras. Med andra politiska frågor menas allmänna beskrivningar av det politiska läget i ett land. Artiklar av denna typ är mycket vanliga på på utrikessidorna. Exempel på ämnen som ryms inom denna kategori är demonstrationer, inbördeskrig, mänskliga rättigheter, valfrågor mm. I övrigt har kategorin använts som restkategori för politiska frågor som inte passerat in under något annat sakområde.

EKONOMI Kategorin består dels av arbetsmarknad, dels av ekonomi. Med ekonomi avses ekonomiska frågor på nationell- kommunal- och privatekonomisk nivå. Frågor som rör de fackliga organisationerna räknas som arbetsmarknadsfrågor, och har också förts till kategorin.

SOCIALA FRÅGOR Här återfinns alla de frågor som rör samhällets sociala sektor i vid bemärkelse. Kategorin omfattar t ex vårdfrågor, medicin, barn- och äldreomsorg, invandrar- och

flyktingfrågor och sociala problem.

KULTURELLA FRÅGOR Kategorin omfattar kultur, utbildning, mediefrågor, religion och vetenskap.

UNDERHÅLLNING OCH FRITID Här återfinns framförallt nyheter och reportage från underhållningsbranschen. Kategorin innefattar även sport, idrott, fritid, resor mm.

OLYCKOR, BROTT OCH KATASTROFER Här återfinns all "eländesrapportering". Om en artikel däremot behandlar kriminalitet som ett allmänt socialt problem förs den till de sociala frågor. Med katastrofer avses här jordbävningar, orkaner, översvämningar etc.

KÄNT FOLK OCH ÖVRIGT "HUMAN INTREST" Kategorin är på sätt och vis en restkategori för artiklar av "allmänmänskligt intresse" som inte kunnat föras till någon annat sakområde. Hit förs t ex nyheter om kunligheter, kuriosahändelser och intervjuer med "kändisar". Till viss del finns här också "kändisnyheter" av veckotidningstyp.

ALLMÄNNA SAMHÄLLSFRÅGOR Kategorin omfattar ämnen som berör samhällets "kulturgeografi", dvs plan- och lokaliseringsfrågor, bostäder och byggande, kollektivtrafik, transporter, allmänna servicefrågor samt miljöfrågor.

Kommentarer till sakområdeskodningen

Sakområdesvariabeln är relativt lättkodad. I de artiklar där ett visst sakområde diskuteras av politiska partier har dock vissa gränfall förekommit och avvägningar fått göras huruvida betoningen lagts på partiets agerande eller på själva sakfrågan stått i centrum.

-PERSPEKTIV-

Denna variabel vill beskriva i vilket sammanhang en sakfråga diskuteras eller sätts in i. Grundidén bakom perspektivkodningen är att undersöka ur vilken synvinkel tidningen beskriver verkligheten. Arbetslösheten kan t ex tas upp ur en

politisk synvinkel där partier, intresseorganisationer och andra grupper debatterar och ställer krav. Ämnet kan ges en

social synvinkel där tidningen beskriver hur människor drabbas av arbetslösheten. Sakområdet kan också beskrivas ur en ekonomisk synvinkel exempelvis genom att man redogör för hur stor andel av arbetskraften som saknar arbete, eller inom vilka sektorer som arbetslösheten är som störst.

Perspektivkategorierna

POLITISKT PERSPEKTIV Det politiska perspektivet innebär att sakfrågan tas upp i anslutning till en politisk beslutsprocess, eller att den rör grupper som agerar för vissa politiska beslut. Indikatorer på att det rör sig om ett politiskt perspektiv är att sakområdet behandlas i någon politiskt församling eller att vissa aktörer är med (t ex aktionsgrupper eller politiska partier). Detta perspektiv innebär oftast att en fråga sätts in i ett av de tre stadierna i den politiska beslutsprocessen: artikuleringsstadiet (då frågan tas upp av partier, grupper eller individer som ställt krav på åtgärder), beslutsfattandestadiet (då beslut tas inom ramen för de folkvalda församlingarna) och verkställighetsstadiet (då de politiska konsekvenserna av ett beslut som fattats kommer).

EKONOMISKT/TEKNISKT PERSPEKTIV Detta perspektiv avser en beskrivning av samhället som ett ekonomiskt system. En sådan vinkling innebär att sakområdet enbart beskrivs i ekonomiska eller tekniska termer, utan att några politiska aspekter tas in. Här återfinns beskrivningar av samhällets sätt att arbeta, tex produktion och konsumtion.

SOCIALT PERSPEKTIV Avser en beskrivning av samhället som bestående av ett antal sociala relationer. Detta innebär att artiklar som förts hit handlar om människor i allmänhet, hur de har det, vad de sysslar med etc. Mänskliga aspekter på sakområdet sätts alltså i centrum.

ÖVRIGT PERSPEKTIV Handlar i princip om icke-politiska, icke-ekonomiska händelser där människor inte är huvudaktörer. Perspektivet är därmed oftast egentligen kulturellt och artiklar om t ex utställningar har förts hit.

Kommentarer till perspektivkodningen

Kodningsgången vid perspektivkodningen är i princip den att det politiska perspektivet kommer i första hand, följt av det ekonomiska och sedan det sociala. Perspektivkodningen måste ses i relation till sakområdeskodningen och förhållandet illustreras kanske bäst med hjälp av några exempel på hur kodningen kan gå till rent praktiskt.

Artikelinnehåll

Kodning

En politiker intervjuas "hemma hos" och inga politiska frågor diskuteras.

Sakområde: Politik
Perspektiv: Socialt

Statsministern intervjuas om valresultaten.

Sakområde: Politik
Perspektiv: Politiskt

En aktionsgrupp protesterar mot det nya stadsplaneringsförslaget.

Sakområde: Kulturgeografi
Perspektiv: Politiskt

En konstnär får ett kulturstipendium.

Sakområde: Kultur
Perspektiv: Socialt

En teaterföreställning recenseras.

Sakområde: Kultur
Perspektiv: Övrigt

Kunligheter porträtteras.

Sakområde: Kämt folk
Perspektiv: Socialt

Trafikskadestatistiken för 1988 redovisas.

Sakområde: Olyckor
Perspektiv: Ekonomiskt

En människa blir påkörd av en bil.

Sakområde: Olyckor
Perspektiv: Socialt

Studenter kräver ökade studiemedel.

Sakområde: Utbildning
Perspektiv: Politiskt

-AKTÖR-

Aktöresvariabeln skall beskriva vilka aktörer som förekommer i artikeln och som tidningen väljer att låta komma till tals. En aktör kan antingen vara sändare eller mottagare av den aktivitet som artikeln berör.

Aktörskategorierna

ENSKILT LAND, INTERNATIONELL ORGANISATION Kategorin har använts när en aktör representerat ett land, men ej kunnat föras till någon av de nedanstående kategorierna. Exempel på organisationer är FN, EG och OPEC.

POLITISKA BESLUTSINSTITUTIONER
riksnivå infattar t ex riksdag och regering landstingskommunal och kommunal nivå innefattar t ex kommunstyrelse och kommunfullmäktig

MYNDIGHETER Kategorin omfattar statliga organ, både på central, regional och kommunal nivå, med beslutanderätt för visst förvaltningsområde.

POLITISKA PARTIER Kategorin avser partierna samt deras före-

trädare. För Sveriges del har en uppdelning gjorts, dels i block, dels på enskilda partier. I den mån utländska partier agerat har ingen uppdelning gjorts.

ARBETSTAGARORGANISATIONER Kategorin avser organisationer som företräder arbetstagarnas intressen, exempelvis LO TCO SACO.

ARBETSGIVARORGANISATIONER Exempelvis SAF

ÖVRIGA ORGANISATIONER Kategorin innefattar ett stort antal organisationer spridda över varierande verksamhetsområden. Tillfälliga sammanslutningar har inte förts hit utan till kategorin enskilda personer. Aktörerna har betraktats som en organisation om det haft ett gemensamt mål och/eller varit namngivna. Kategorin har medvetet gjorts mycket vid.

ENSKILDA NAMNGIVNA PERSONER omfattar personer som ej kunnat hänföras till någon av de ovanstående kategorierna men bör för den sakens skull inte betraktas som någon restkategori.

ENSKILDA ICKE-NAMNGIVNA PERSONER omfattar personer som av olika skäl bl a pressetiska inte namngivits i tidningarna. Denna kategori består vanligen av brottslingar, samt offer för brott och olyckor.

Kommentarer till aktörskodningen

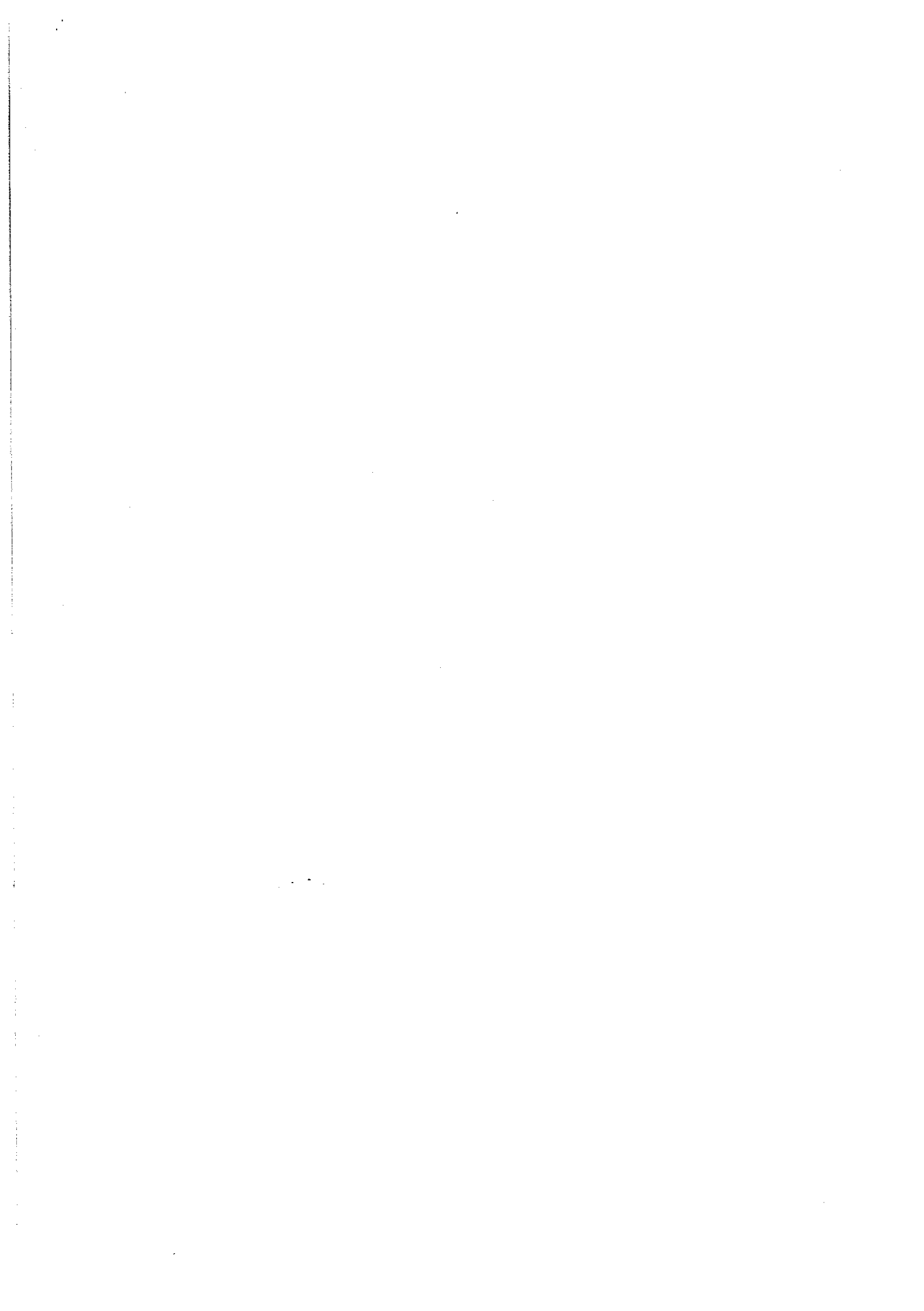
För varje artikel har enbart en aktör kodats. Om flera aktörer förekommit har den som dominerat artikeln och varit viktigast tagits med. Om det ej gått att avgöra vilken aktör som haft den mest framträdande rollen har den som gett upphov till händelsen kodats in. Om denna i sin tur inte omnämnts har den aktör som kommit först i artikeln tagits med.

I princip hänförs alltid en enskild aktör som agerar på t ex organisations vägnar till kategorin " organisationer ", en politiker till sitt parti etc. Problemet i 8 SIDOR har varit att det inte alltid uttalas vad en person representerar. Om så varit fallet har personen förts till en aktörskategori om det kan sägas vara allmänt känt vad hon representerar; att Ingvar Carlsson är statsminister t ex. Franska arbetare som strejkar har blivit enskilda personer eftersom man inte kan förvänta sig att alla läsare vet att det är en fackförening som strejkar. Tillvägagångssättet har naturligtvis den nackdelen att det kan diskuteras vad som är allmänt känt och i gränsfall har personen alltid förts till enskild aktör. Detta eftersom den ursprungliga avsikten med en kvantitativ innehållsanalys är att mäta det manifesta innehållet, dvs det som faktiskt står i texten.

KODBOK

VARIABEL	POSITION	KODER
1) tidningsnummer	5- 6	1-52
2) år	7- 8	
3) volym cm ²	9-11	
4) spaltbredd	12	1-8
5) antal bilder	13	
6) bildstorlek	14	1 bild saknas 2 någon bild förekommer 3 25-50% av artikeln 4 50-75% av artikeln 5 mer än 75% av artikeln
7) redaktionell form	15-16	1 nyheter 2 reportage intervjuer 3 kommentar/bakgrund 4 kultursidan 5 "lätta sidan" 6 hem/hushåll/mat/mode 7 samliv/hälsa/motion 8 övrigt läsestoff 9 sportsidor 10 radio/TVsidor 11 egna annonser 12 dikter/poem 13 noveller/kåserier 14 fritid/reseskildringar
8) arena utspel	17-18	1 Norden
9) arena berör	19-20	2 Västeuropa 3 Östeuropa 4 Sovjet/Kina 5 Övriga Asien 6 Mellersta Östern 7 Australien 8 Afrika 9 Syd-Amerika 10 Mellan-Amerika 11 USA 12 Canada/Alaska 13 Flera utrikes regioner tillsammans 20 Sverige riks 21 Göteborg 22 Malmö 23 Stockholm 24 Norrland 25 Svealand 26 Götaland

VARIABEL	POSITION	KODER
10) sakområde	21	1 Utrikespolitik 2 Politik 3 Ekonomi 4 Sociala frågor 5 Kulturella frågor 6 Underhållning, sport, fritid 7 Katastrofer, brott, olyckor 8 Känt folk, " Human intrest " 9 Övriga samhällsfrågor, miljö
11) perspektiv	22	1 Politiskt 2 Ekonomiskt 3 Socialt 4 Övrigt
12) aktör	23-24	10 Enskilt land, internationell organisation 20 Sverige 30 Politisk beslutsinstitution 31 riksnivå, regering, riksdag 32 landsatningskommunal, kommunal nivå (fullmäktige etc) 40 Myndigheter 50 Politiska partier 51 socialdemokrater + VPK 52 borgelig 53 socialdemokrater 54 VPK 55 M 56 Fp 57 C 58 KDS 59 Övriga partier 60 Arbetstagarorganisationer 61 LO 70 Företag 80 Övriga organisationer 81 arbetsgivarorganisationer 82 handikapporganisationer (DHR FUB etc) 90 Enskild namngiven person 91 Enskild icke namngiven person 99 Ej kodbart

AVDELNINGEN FÖR MASSKOMMUNIKATION
GÖTEBORGS UNIVERSITET

PUBLIKATIONER FRÅN AVDELNINGEN FÖR MASSKOMMUNIKATION

Vid Avdelningen för Masskommunikation publiceras tre serier av avhandlingar och rapporter:

Göteborgsstudier i masskommunikation
Rapporter från Avdelningen för masskommunikation
Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation

Serien 'Göteborgsstudier i masskommunikation' säljes genom bokhandeln.

De två serierna 'Rapporter från Avdelningen för masskommunikation' och 'Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation' säljes genom avdelningens försorg. Beställning kan ske på talong som återfinnes efter publikationsförteckningen.

Redaktör för de tre serierna är tf professor Lennart Weibull. Hittills utkomna publikationer förtecknas nedan.

I. Göteborgsstudier i masskommunikation

1. Lennart Weibull (1983) Tidningsläsning i Sverige. Stockholm: Liber.
2. Anders Ohlsson (1989) Politiska nyheter till nytta och nöje. Almqvist & Wiksell International, Stockholm.

II. Rapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) Dagspress och etermedier i Sverige 1979-1983. (slut)
2. Jan Strid och Lennart Weibull (1984) Läsvanor och Läsintressen 1979-1983. (slut)
3. Ingela Strid och Lennart Weibull (1984) Annonsbladsläsning i Sverige.
Pris: 35 kr.
4. Ronny Severinsson (1985) Publiken möter kabel-TV.
Pris: 35 kr. (slut)
5. Lennart Weibull (1985) Närradiolyssnandet i Stockholm 1984.
Pris: 35 kr. (slut)
6. Bo Reimer och Lennart Weibull (1985) Dagspress på arbetsplatsen.
Pris: 35 kr.

7. Informatörerna i Sverige: Arbetsmarknad Framtidsutsikter (1986) Utdrag ur utredningen om informationsutbildning i Sverige (UHA-rapport 1985:13)..
8. Ingela Strid och Lennart Weibull (1986) Mediesverige 1986. Pris: 45 kr.
9. Bo Reimer (1986) Läsaren och tidningen. Pris: 55 kr.
10. Rutger Lindahl (1986) Nyheten om mordet på Olof Palme. Pris: 40 kr.
11. Monika Djerf (1986) Funktioner hos kabel-TV. Pris: 55 kr.
12. Anders Ohlsson (1986) Att svara eller inte svara - det är frågan. Pris: 55 kr.
13. Ronny Severinsson (1987) Den nya medieframtid - TV via satellit och kabel. Pris: 50 kr.
14. Ingela Strid och Lennart Weibull (1988) Mediesverige 1988. Pris: 95 kr.

III. Arbetsrapporter från Avdelningen för masskommunikation

1. Lennart Weibull (1984) TRENDER I MASSMEDIEANVÄNDNINGEN. Pris: 50 kr.
2. Bo Reimer (1985) TIDNINGSLÄSNING I SÖDRA HALLAND. Pris: 50 kr.
3. Lennart Weibull (1985) LÄSVANOR FÖR SVENSK MORNINGSPRESS 1979-1984. Pris: 50 kr.
4. Ingela Strid, Lennart Weibull (1985) SPORT I MEDIERNA. Pris: 30 kr.
5. Lennart Weibull (1985) MASSKOMMUNIKATIONEN I SVERIGE. Några reflektioner om läget 1985. Pris: 50 kr.
6. Karl Erik Rosengren, Bo Reimer (1985) INTERNALISERAD KULTUR. Ett forskningsprogram om värden, individer och massmedier. Pris: 50 kr.
7. Robert Burnett, Peter Esaiasson, Bo Reimer (1985) MILESTONES IN MASS COMMUNICATION RESEARCH: MEDIA EFFECTS. A REVIEW ESSAY. Pris: 50 kr.

8. Bo Reimer (1985) VALUES AND THE CHOICE OF MEASUREMENT TECHNIQUE. The Rating and Ranking of Postmaterialism. Pris: 50 kr.
9. Lennart Weibull (1986) PRESS, RADIO, TV OCH NYA MEDIER I JAPAN. Pris: 50 kr.
10. NYHETSSPRIDNINGEN OM MORDET PÅ STATSMINISTER OLOF PALME. En sammanställning av Statistiska Centralbyråns intervjuundersökning 2-4 mars 1986. Pris: 50 kr.
11. Rune Hedberg och Lennart Weibull (1986) KASSETTIDNINGSLÄSNING PÅ GOTLAND. Pris: 50 kr.
12. Lennart Weibull (1986) MASSMEDIERNAS FRAMTIDA UTVECKLING. Pris: 50 kr.
13. Ronny Severinsson (1986) TIDNINGSLÄSNING I SÖDERMANLAND. Pris: 50 kr.
14. Maria Elliot, Bo Reimer och Lennart Weibull (1986) TIDNINGSLÄSNING I KALMAR LÄN. Pris: 50 kr.
15. Lennart Weibull, Dagspresskollegiet (1986). LÄSVÄND 1986. Pris: 50 kr.
16. Bo Reimer och Karl Erik Rosengren (1986). MAPS OF CULTURE: MACRO AND MICRO. Pris: 50 kr.
17. Maria Elliot (1986). ALLMÄNHETENS SYN PÅ MASSMEDIERNAS TROVÄRDIGHET.
18. Lennart Weibull (1986) TENDENSER I SVENSK DAGSTIDNINGSLÄSNING. Pris: 50 kr.
19. Bo Reimer (1986) SOCIAL SPACE AND THE STRUCTURING OF COMMUNICATION PROCESSES. Pris: 50 kr.
20. Lennart Weibull och Ronny Severinsson (1987) ACTIONS AND REACTIONS - THE NORDIC COUNTRIES IN AGE OF SATELLITE BROADCASTING. Pris: 50 kr.
21. Lennart Weibull (1987) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1985/86. Pris: 50 kr.
22. Ronny Severinsson (1987) DAGSPRESSUTVECKLINGEN I VÄSTERGÖTLAND 1950-1985. Pris: 50 kr.

23. Keith Roe (1987) THE SWEDISH MORAL PANIC OVER VIDEO 1980-84.
Pris: 50 kr.
24. Bo Reimer (1987) DAGENS NYHETER I VÄSTRA SVERIGE.
Pris: 50 kr.
25. Ann-Marie Hellerström (1987) LOKAL-TV- ETT REELLT ALTERNATIV TILL SATELLIT-TV.
Pris: 50 kr.
26. Ronny Severinsson (1987) SKARABORGS-PRESSENS INNEHÅLL 1950-1985.
Pris: 50 kr.
27. Ronny Severinsson (1987) TIDNINGSLÄSNING I ESSUNGA, GÖTENE OCH VARA.
Pris: 50 kr.
28. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I GASTRIKLAND - presentation av en läsarundersökning.
Pris: 50 kr.
29. Bo Reimer (1988) READING POST-MATERIALISM
Pris: 50 kr.
30. Lennart Weibull (1988) PUBLICISTISK SED. Ett forskningsprogram om ett regelsystem och dess betydelse för svensk journalistik.
Pris: 50 kr.
31. Magnus Anshelm och Lennart Weibull (1988) LÄSVÄNNESTUDIEN 1986. Huvudresultat och metodjämförelse.
Pris: 50 kr.
32. Magnus Anshelm (1988) SVERIGE - NU - SOM 86 - en jämförelse av två undersökningar.
Pris: 50 kr.
33. Rutger Lindahl och Lennart Weibull (1988) PALME I AMERIKANSKA ÖGON. En studie av den amerikanska pressens behandling av nyheten om mordet på statsminister Olof Palme 1986.
Pris: 50 kr.
34. Magnus Anshelm (1988) MASSMEDIERNAS RÄCKVIDD 1986/87 - en analys av Mediebarometern.
Pris: 50 kr.
35. Ingela Strid (1988) SVENSKA FOLKETS INTRESSEN 1973-1982 En sekundärbearbetning av Testologens mätningar av intressen.
Pris: 50 kr.
36. Anders Ohlsson och Keith Roe (1988) MÅTT PÅ MÄTNING - En förundersökning av fördelningsegenskaper och stabilitet hos linje- och kategoribaserade mått.
Pris: 50 kr.

37. Britt Börjesson (1988) BROTT OCH PUBLICITET
Kriminaljournalistik och pressetik under 1900-talet.
38. Lennart Weibull (1988) RAPPORT FRÅN EN KONTAKTRESA TILL
URUGUAY 10-22 april 1988. under 1900-talet.
Pris: 50 kr.
39. Gunilla Jarlbro (1988) EN KVALITATIV STUDIE AV HUR
MÄNNISKOR UPPLEVER TIDNINGSSINNEHÅLL.
Pris: 50 kr.
40. Monica Löfgren (1988) KABEL-TV I GÖTEBORG
Pris: 50 kr.
41. Lennart Weibull (1988) LOKAL-TV VIA KABEL
Synen på en ny kanal bland andra medier
Pris: 50 kr.
42. Karin Björkqvist (1988) TIDNINGSLÄSNING I VÄRMLAND
Presentation av en läsarundersökning från våren 1977.
Pris: 50 kr.
43. Keith Roe (1988) ADOLESCENTS' VCR USE: HOW AND WHY
Pris: 50 kr.
44. Monika Djerf (1989) FINNS DET FUNKTIONSDIMENSIONER
I MEDIEANVÄNDNINGEN? - En faktoranalys.
Pris: 50 kr.
45. Karin Björkqvist (1989) DET POLITISKA TIDNINGSSVALET
Pris: 50 kr.
46. Magnus Anshelm och Jan Strid (1989) LÄSVANOR OCH
LÄSINTRESSEN
Pris: 50 kr.
47. Monika Djerf (1989) MASSMEDIER OCH BESLUTSFATTARE:
EN LITTERATURSTUDIE
Pris: 50 kr.
48. Britt Börjesson (1989) PRESSENS SJÄLVSANERING
Ett regelsystems framväxt
Pris: 50 kr.
49. Magnus Anshelm (1989) MEDIEBAROMETERN
Resultat från 1988/89
Pris: 50 kr.
50. Lennart Weibull (1989) RAPPORT FRÅN EN ANDRA
KONTAKTRESA TILL URUGUAY
Pris: 50 kr.
51. Monica Löfgren (1989) TVÅ STATSRADS FALL I PRESSEN
Pris: 50 kr.

Till
Avdelningen för masskommunikation
Göteborgs universitet
Box 5048
402 21 GÖTEBORG

Undertecknad beställer härmed följande skrifter från
Avdelningen för masskommunikation:
Rapporter från Avdelningen: nr

.....

Arbetsrapporter från Avdelningen: nr

.....

NAMN:.....

ADRESS:.....

.....